

NOVI TEDNIK

številka 42 • leto XLIII • cena 15.000 din

Celje, 19. oktobra 1989

NOVI TEDNIK JE GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, MOZIRJE, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELSAH IN ZALEC

Ustavni zakon pometel s sisi

Sisi se združujejo s sedanjo upravo, hkrati pa nov slovenski ustavni zakon daje tudi izhodišča, na podlagi katerih naj bi v nekaj letih dobili moderno in učinkovito javno upravo. Veter podjetništva, ki naj bi zavel tudi v državni upravi, obeta marsikaj, a hkrati postavlja tudi nekatera nerešena vprašanja, kot na primer, kam z delavci, za katere se bo po tej združitvi pokazalo, da so odvečni. Več o ukinitvi sisov in modernizaciji uprave lahko preberete v obširni temi, ki jo objavljamo na strani 5.

Maščevanje z nožem

Ne z besedami, v ponedeljek zvečer se je 24-letni Zoran R. iz Šoštanja odločil z nožem rešiti spor s 23-letnim Dragom Sešlom. Jezen, ker je hodil k njegovi nekdanji ženi, ga je pričakal na dvorišču hiše v Šaleku pri Titovem Velenju ter ga več kot 20 krat zabodel. Prizadejal mu je tako hude rane, da je Sešel na kraju dejanja umrl. Miličniki so Zorana prijeli in privedli k preiskovalnemu sodniku. Stran 15.

Tako! Pa smo potrgali. Zadnji vikend je bil kar pravšnji za veselje in dobro razpoloženje v vinogradih. Pisane barve, veliko sonca, sladko grozdje, le mošta bo nekoliko manj kot prejšnja leta. Takšen jesenski utrip smo zabeležili v vinogradu pri Kračunovih v Podgorju pri Črešnicah.

Foto: EDI MASNEC

Za Svobodo Mislečega Sveta

Ali ZSMS postaja stranka? Kakšen odhod iz t. i. realnega socializma načrtuje ZSMS? Kaj bo novega na kongresu, ki bo v začetku novembra? Ali bo član ZSMS še lahko komunist ali social demokrat na primer? Na vsa ta in druga vprašanja v današnji številki Novega Tednika odgovarja Jože Školjč, predsednik ZSMS. Pri tem dodaja: »Če mladinskost pomeni nezrelo in neučakano eksperimentiranje, potem velja ugotovitev, da je pri nas že dolgo – od leta 1945 – na oblasti »mladina«. Stran 12.

Jubilej nečesa, česar ni

Ste že kdaj slišali, da bi proslavljali 30 letnico nečesa, česar še ni? Pa vendarle je tako, morda pa tisto, česar še ni, vendarle bo, če imajo severni sosedje v sebi vsaj kanček kapitalističnega in izkoriščevalskega duha. O mejnem prehodu Pavličovo sedlo pišemo na 9. strani.

Iščemo
odlično
hišo

NOVI TEDNIK RADIO CELJE

NT & RC

V nagradni igri za bralce Novega tednika in poslušalce Radia Celje sodelujejo: ERA – Prodajni center Bukovžlak Celje, Savinjski magazin Žalec, Veleblagovnica Agrina Žalec, Nama Žalec in Levec, Lesnina pohištvo, gradbeni material Levec in Slovenijales, Dom pohištva Celje.

72 nagrad, vsaka bo vredna 500 tisoč dinarjev, čaka na vas.

Stran 20.

Mladi stavimo
na
model

Elkroj
formulq EL

Žveplova kislina strogo pod nadzorom

Jože Korent, obratovodja linij za proizvodnjo žveplove kisline v Kontaktnih kislinah v Čretu celjske Cinkarne je v soboto, pred pričetkom vaje civilne zaščite z naslovom Celje '89, prikazal značilnosti in rokovanje z žveplovo kislino. Kar nekajkrat se je ob tem pokadilo. Potem pa se je pričela poučno prikazna vaja, na kateri so se spopadli z izlitjem 900 ton kisline. S kolikšnim uspehom, lahko preberete v reportaži na 13. strani.

Foto: EDI MASNEC

Lastni kovači sreče

Praznik konjiške občine v Zrečah

Z Zdravljico začeta slavnostna seja zborov skupščine občine Slovenske Konjice, ki je bila v soboto dopoldne v večnamenski dvorani v hotelu Dobrava v Zrečah po slavnostni seji delavskega sveta Uniorja za 70-letnico, je bila vrh praznovanj v občini.

Ob velikih dosežkih v občini, ki so jim po obisku in ogledu po občini bili priča tudi pobratimi iz Arandje-

lovca, Kosjeriča, Zaboka, Pregrade in Ade, je bilo iz govora predsednika skupščine občine Avgusta Špoljarja slišati precejšnje olajšanje predvsem zato, ker so v občini s sporazumom o združevanju sredstev delovnih organizacij za odpiranje novih delovnih mest uspeli zavezati in omiliti brezposelnost v občini. Kot prvi pa je bil takšen sporazum podpisan za program razvoja turizma

v podjetju Unior. Terme Zreče, katerih gradbišče je bilo na dan slovesnosti odprto za obiskovalce, so objekt, ki se sofinancira prav iz tega naslova. Pa tudi iz tretjega sporazuma o združevanju sredstev za razvoj drobnega gospodarstva si v občini veliko obetajo.

Sončna sobota je praznik pod Roglo obarvala še v družabnem smislu, in če je koga kljub vsemu še zeblo, se je lahko ogrel ob kovačih, ki so za gledalce naredili kar cel »siht« prikazovanja ročnega kovanja orodja.

M. PODJED
Foto: E. MASNEC

Nakit po meri človeka

Pot Zlatarn Celje v tretje tisočletje

Zlato je imelo v zgodovini človeka vedno nekoliko magičen pomen. To, da so 22. zlatarsko razstavo v Celju odprli ravno na petek, trinajstega, je zgolj naključje. Magičnost z uveljavljanjem na tržišču pod novimi gospodarskimi pogoji nima nič skupnega. Nasprotno: uspeh je zagotovljen zgolj s kakovostjo, dobrimi idejami in trdim delom.

Zlatarne Celje sprejemajo izzive na pragu novega tisočletja. Na njihovi strani je bogata tradicija, je velikost delovne organizacije in širina asortimana, s katerim so v vrhu svetovne zlatarske proizvodnje. Zdej je (v duhu podjetniške prenove) čas, da se vsaj blizu tega vrha prebijejo tudi z ustvarjenim dohodkom. Na cilju gotovo ne bodo že jutri, a pot je začeta. Zlatarska razstava je le korak na njej. Letos so z razstavo povezali ustvarjalce iz dežel Alpe-Jadran. To gotovo odpira nove

Nagrajenci

Žirija, ki so jo sestavljali Milena Moškón, kustosinja Pokrajinskega muzeja Celje kot predsednica in člani Dieter Bretterbauer, oblikovalec nakita iz Celovca, novinarka iz Ljubljane Bernarda Jeklin in akademski slikar iz Slovenj Gradca Karel Pečko, je za najboljši umetniško oblikovan nakit nagradila Carlo Riccoboni iz Italije za kolekcijo iz rumenega zlata. Drugo nagrado je dobil Vincenc Vipotnik iz Zlatarne Celje, tretjo pa Hubert Schuster iz Italije. Posebno priznanje je za izdelavo dekanske obratnice po idejni zasnovi akademskega kiparja Draga Tršarja dobil celjski zlatar Franc Vran. Med maloserijskimi kompleti nakita je žirija prvo nagrado prisodila broši in prstanu iz rumenega zlata z briljantom, ki ju je oblikoval Stane Randl, izdelala pa Irena Burdian. Drugo nagrado sta prejeli oblikovalka Zdenka Šamec in izdelovalka Anita Planinšek, tretjo pa oblikovalka Milena Leskovec in izdelovalka Marjana Ratajc.

Izvršni svet celjske občine je za oblikovalske dosežke z Zlato plaketo mesta Celja nagradil komplet nakita, ki ga je oblikoval Ivo Hanžič, izdelala pa Anton Leder in Dani Pleterski. Srebrno plaketo je dobila zlatarnina kolekcija Antika, bronasto pa oblikovalec Vincenc Vipotnik in Anton Žigon.

Za oblikovanje stenskih ur je bil nagrajen Dušan Kundih, posebno priznanje pa je dobil Janko Simonič iz Ptuja.

možnosti za sodelovanje na svetovnem tržišču, čeprav so Zlatarne že danes prisotne praktično na vseh celinah. Ni nepomemben podatek, da prav tri sodelujoče dežele iz omenjene skupnosti danes obvladujejo četrtno svetovne zlatarske proizvodnje. Z zlatarsko razstavo naj bi letos sto-

REKLI SO:

Marko Bulc, predsednik GZS, ob otvoritvi Zlatarske razstave v Celju: »Pogosto me sprašujejo, zakaj je Slovensko gospodarstvo nad povprečjem v Jugoslaviji. Menim, da so za to trije vzroki: prvi je ta, da je vsa slovenska politika že 15, 20 let usmerjala gospodarstvo v konvertibilen izvoz. Bitka za ta tržišča je naše proizvajalce prisilila k bolj kakovostnemu delu. Drugič, mislim, da je pomembno tudi to, da smo poslovnim delavcem že pred leti začeli vračati zaupanje in odgovornost in tretjič, da jih je vsaj deset let sistematično seznanjamo s svetovnimi dosežki in širimo njihovo znanje. Prepričan sem, da bomo takrat, ko bomo v Jugoslaviji začeli s tržnim gospodarstvom, že na poti v svetlo bodočnost. To pa ni samo stvar Anteja Markoviča in njegove vlade, ampak stvar slehernega posameznika v naši družbi.«

Spodbuditi antiinflacijsko gibanje

Štefan Korošec se zavzema za celovit antiinflacijski program

Misel o tem, da v Jugoslaviji potrebujemo celovit program za zmanjšanje inflacije, je v pogovoru s komunisti konjiške občine izpostavil tudi sekretar predsedstva CK ZKJ Štefan Korošec.

Ob tem je omenil dva razloga, ki po njegovem narekujejo oblikovanje takega programa. Prvega utemeljuje že sama izdelava koncepta obvladovanja inflacije, ki naj bi zajemal vse elemente (kliring, politiko dohodka, obrestne mere...), drugi razlog pa Štefan Korošec vidi v tem, da v Jugoslaviji nujno potrebujemo antiinflacijsko gibanje. Kajti brez zavezitve inflacije se bodo socialni in politični problemi le še poglabljali.

Štefan Korošec je govoril tudi o pripravah na 14. kongres ZKJ in

pili tudi bliže h kupcu. Ta je konec koncev tisti, ki izbira in kupuje nakit po svojih željah in potrebah. Kakšne so, bodo skušali ugotoviti z anketo med obiskovalci.

Skratka: letošnja razstava je še mnogo več, kot pa je mogoče videti v približno 100 vitrinah z blizu 2 tisoč kosi nakita v lapidariju celjskega Pokrajinskega muzeja. Obogatila so jo ali pa jo še bodo tudi štiri delavnice - v duhu iskanja novih tehnoloških in oblikovalskih možnosti.

Kakšen bo seštevek pod črto vseh številnih aktivnosti ob letošnji razsta-

Nenavadno darilo

Ob zlatarski razstavi si je te dni mogoče ogledati tudi izredno zanimivo zbirko nakita, ki ga je dr. Štefka Cobelj poklonila Celju. S to izjemno gesto je dr. Cobljeva, ki je tudi sama pogosto obiskovala zlatarske razstave, izrazila svojevrstno spoštovanje našemu mestu in njegovi zlatarski tradiciji. Njena zbirka obsega 200 kosov nakita iz najrazličnejšega materiala, ki ga je zbirala na svojih potovanjih po vsem svetu. Pri tem je ni zanimala toliko dragocnost izdelkov, kot njihove oblikovne, umetniške in etnološke značilnosti. Vsekakor vredno ogleda!

vi, je danes še nemogoče napovedati. Njihova skrbna načrtovanost in izpeljava dajeta misliti, da velikopotezni načrti niso bili le lepo izrečene besede ob otvoritvi.

NADA KUMER

Visok jubilej Libele

V celjski Libeli slavijo te dni visok jubilej - 95-letnico obstoja tovarne in razvoja tehtnic, kjer so prehodili pot od klasičnih mehanskih do današnjih najmodernejših elektronskih mikrorazračunalskih vodenih sistemov.

Ta jubilej bodo proslavili s številnimi slovesnostmi. Včeraj, v sredo, so Dializnemu centru Bolnišnice Celje podarili specialno tehtnico za kontrolo teže pacientov. Tehtnica ima vgrajeno vrhunsko tehnologijo in je novost na našem tržišču. Danes, v četrtek, 19. oktobra, pa bodo dopoldne najprej odprli pilotno proizvodnjo merilnih pretvornikov v delovni organizaciji, za katere pravijo, da so jamstvo nadaljnje kakovosti njihovih izdelkov. Na novinarski konferenci bodo predstavili svoje dosedanje delo in cilje v prihodnje. Popoldne bodo pripravili slavnostni sprejem v poročni dvorani, nato pa se bo ob 19.30 pričel koncert v Narodnem domu.

KOMENTIRAMO

Neodvisni krompirji

Prav špansko je opazovati, kako se za vsemi političnimi biki počasi vlečejo še štriki: od štiriedine politike so se prvi ločili mladinci, s stavkovnimi pravili so to potem poskusili sindikati, pa ne uspeli, ob prehodu zime v pomlad so se hoteli partiji prikupiti frontniki z enopartijskim pluralizmom, pa jih je vzornik po nerodnosti prehitel s pluralizmom kar počez. Ker so bili mladinci prvi, se zdaj prvi tudi vračajo h koreninam; štrik je nekam privezan, zato jim ne uspe - ob notranjih razprtijah - nazaj med oblast. Ko se počasi grejejo motorji za javno razpravo o statutu ZSS kot »neodvisnih« sindikatov in se članstvo prepira o pravnih meri njihove političnosti, pa poskuša vodstvo ZSS s ponujenimi spremembami le obdržati svoj delež participirane oblasti.

Bistvo predlaganih sprememb v sindikatih je namreč v tem, da bi sindikati dejavnosti postali pomembnejši od teritorialnih sindikalnih organizacij, torej od občinskih in območnih. Tako se sindikati navidez sicer prilagajajo sodobnim unionističnim organizacijam na zahodu, v našem primeru pa to pomeni le, da jih občinsko organiziranje več ne zanima, saj so ali pa še bodo na osnovi dopoljene ustave občine in njihove skupščine izgubili precej pristojnosti, raketno žvižg pa bodo šli tudi občinski družbenopolitični zbori.

Če bo seveda nova organiziranost sindikatov pomenila (po dr. Neči Jovanovu), da bodo »sindikati znali latentna nezadovoljstva delavcev generirati in javno artikulirati«, lahko morda res postanejo neodvisni in preživijo. Z opombo, da gre pri tem za artikuliranje tako upraviče-

nih kot tudi neupravičenih zahtev delavcev. Treba pa je sindikate spomniti, da unionisti organizirajo štrajke praviloma le takrat, ko delodajalci ustvarjajo velik profi in jim delavskih plač ni treba povečati. (Prav zanimivo bo videti, kako se bodo, baje že po kongresu, kot Neodvisni sindikati spopadli z organizacijskimi pritiski vodstva velenjskega Gorenja na administrativne delavce, da bi dali odpovedi...). Če pa nova organiziranost tega ne bo prinesla, je vse skupaj bolj blažev žegen. Naziv »neodvisni« delavcev ne bo rešil gnjavaže s parolami, da je treba »več in bolje delati«. Štrajki v zapuflanih podjetjih pa bodo ta le še bolj obubožali.

Namenom sindikalnih voditeljev je ta čas namreč težko povsem verjeti. To so namreč isti ljudje z republike, ki so še včeraj čez ramo gledali, kaj počne partija, isti lokalni funkcionarji, ki so še predlani trdili, da je štrajk v samoupravljanju nesmisel, isti, ki so spomladi tolkli po mizah, da stanarine letos ne bodo prehitile plač. (Pa bomo, rečimo kar tukaj, v delavskem Celju, decembra plačali zanje 3500 odstotkov več kot januarja.)

Sicer pa ne bo škodilo, če se enkrat spomnimo, zakaj so v stari Westnovi tovarni v Celju največkrat štrajkali: ker so bili mojstri prepoznani do delavk in ker so sindikalni zaupniki sprejemali podkupnino od tovarnarja in grozili neorganiziranim delavcem. Če pa seveda ZSS meni postati neodvisni sindikat zato, da bo organiziral še cenejši krompir, potem moramo zanj biti. Brez kančka ironije. V nasprotnem bo pač treba počakati, niti ne dolgo, na neke druge in dejansko neodvisne sindikate. BRANE PIANO

Ko tragedija postane posel

Dogodke je vedno potrebno jemati z dveh plati. Tudi takrat, ko gre za naravne ujme, ki povzročajo ogromno škodo in gorja. Vzemimo, na primer, zadnja neurja in laški in šentjurski občini.

Odpravljanje posledic neurij je znova pokazalo razliko med dvema sosednjima občinama. Medtem ko so v Laškem, v splošno korist prizadetih iz naravne katastrofe naredili »dober biznis«, se v Šentjuru mnogo stvari zapleta. Tako v Laškem gradijo, ali pa še bodo,

nove mostove, regulirajo rečne struge, obnavljajo ceste in stavbe, urejajo kmetijska zemljišča. Dela potekajo organizirano. Za red skrbi občinska uprava.

V Šentjuru se jim položaj zapleta že z malenkostmi. Primer: Prebivalci Sotenškega se že več dni razburjajo zaradi mostu »pri Vodušku«. Mnogi prizadeti so prepričani, da se sredstva ne zbirajo v pravih žepih, torej pri najbolj prizadetih. Občinska uprava položaja ne uspeva reševati tako, da bi bili ljudje zadovoljni.

Razlika Laško-Šentjur je torej očitna, neurje je le še pika na i, ki potrjuje že prej izoblikovano mnenje. Razlogi so veliko bolj subjektivni kot objektivne narave.

Pomudimo se še pri tem, da je mogoče iz katastrofe narediti dober posel. V Laško, na primer, prihaja sorazmerno veliko denarja in materiala iz širše skupnosti. Tako bodo mnogi krajani, ki bi še dolgo časa, morda tudi večno, živeli v starih hišah, dobili nove, veliko pa se jih bo v kratkem lahko vozilo po veliko bolj urejenih cestah, kot so bile tiste, pred neurji. Sreča v nesreči torej. A le, če je delo v pravih rokah. VOJKO ZUPANČ

RING

D.S.

Direktorji so seznanjeni

Laški izvršni svet je za direktorje te občine prejšnji teden pripravil sestanek, na katerem so jih seznanili z novostmi v zakonodaji. Gre predvsem za ukrepe na področju kreditno-monetarne politike in za spremembe zakona o finančnem poslovanju ter zakona o delovnih razmerjih. Spregovorili so tudi o novi organiziranosti državne uprave, sisov in strokovnih služb, pri čemer so ugotovili, da so v Laškem pred drugimi občinami, saj so že pred dobrim letom združili strokovne službe sisov z občinskimi upravnimi organi. Direktorji so slišali tudi poročilo o odpravljanju posledic naravne nesreče in oecno varnostno-politične situacije.

NK

Dobri šmarski izvozni pospeški

Šmarsko gospodarstvo spet beleži dobre rezultate na področju zunanjetrgovinske menjave. Nekaj let je bila pokritost uvoza z izvozom v tej občini okoli petkratna, zdaj pa je to razmerje že skoraj 1:7.

Do konca avgusta je gospodarstvo v občini Šmarje pri Jelšah izvozilo za dobrih 8 milijonov ameriških dolarjev, kar je za 16 odstotkov več kot lani v enakem obdobju. Največji izvoznik je še vedno Steklarna Boris Kidrič iz Rogaške Slatine, ki je prodajo na tuje povečala za 27 odstotkov. Toliko povečan izvoz steklarjev je v veliki meri rezultat letošnjih naložb v posodobitev proizvodnje, enako pa velja tudi za Steklarsko šolo iz Rogaške Slatine, ki je osemesečni izvoz povečala za 66 odstotkov. V primerjavi z enakim lanskim obdobjem so izvoz občutno povečali tudi v Bohorjévi Lesni opremi v Mezinju in v obeh zdraviliščih: v Rogaški Slatini za 10 odstotkov in v Atomskih toplinah kar za štiri krat. Seveda je pri podčetrtškem zdravilišču treba upoštevati letošnje močno povečanje prenočitvenih in drugih turističnih zmogljivosti.

Šmarske delovne organizacije izvažajo skoraj v celoti na konvertibilno tržišče, s tega trga pa je tudi celoten uvoz. Ta je bil v letošnjem osemesečju za 32 odstotkov nižji kot lani v enakem obdobju.

M. A.

Med stvarnostjo in vizijo

Program celjske partije na oklicih

V teh dneh pričenjajo celjski komunisti razpravljati o dveh občinskih dokumentih, letošnjem poročilu in programskih usmeritvah. Prvi je prikaz političnih, družbenih in gospodarskih razmer v občini skozi partijsko prizmo, drugi izraz potreb (ne samo zveze komunistov) po radikalnih spremembah, ki naj vodijo v sodobno družbo.

Vredno prvič je osnutek programa občinskih komunistov bolj usmerjen v korenite spremembe miselnosti, delovanja in vloge partijskega članstva v občini in zato toliko manj agitpropovski. Sicer pa letošnje poročilo tako ugotavlja, da se bo trend zmanjševanja članstva in s tem akcijske sposobnosti komunistov v občini še kar nekaj časa nadaljeval. Tudi zato program sprejema nekatere ideje, za katere še večraj partija ni hotela niti slišati; recimo, da celjska bazična in težka industrija zaradi ekološke umazanosti nima dosti možnosti preživetja. Ali

tista, da je treba bolnišnico sicer zgraditi do konca, vendar tudi preveriti delovanje dosedanjega načina financiranja. Program tudi rahlja trdnost in nedotakljivost obremenitev dohodka za državne subvencije, vztraja pa na nezmanjšanjem vlaganju v šolstvo, znanost, otroško varstvo, socialno varstvo, zdravstvo, šport in kulturo. Loteva se tudi pobude za ustanovitev nekakšnega podjetniško inovacijskega cen-

tra v Celju. Ob tem je seveda treba upati, da ne bo doživel usode razvpitega projekta za prenovno celjskega gospodarstva, ki nikakor prav ne zaživi.

Sicer pa smo zapisali: poročilo in program sta le osnutka. Kako ju bo sprejelo zdesetkano občinsko partijsko članstvo, ju morda dopolnilo ali celo še bolj natančno opredelilo, bomo pisali, ko bo obravnave konec.

BRANE PIANO

Srečanje slovenskih pediatrov

V petek, 20. oktobra bo ob 9. uri dopoldan v prostorih glasbene šole v Celju strokovno srečanje slovenskih pediatrov. Organizacija srečanja je v rokah pediatrične sekcije ZZZ slovenskega zdravniškega društva, pediatričnega oddelka ter dispanzerja za predšolske otroke - enote za neonatalno pediatrijo v Celju, pokrovitelji srečanja pa so različne celjske delovne organizacije.

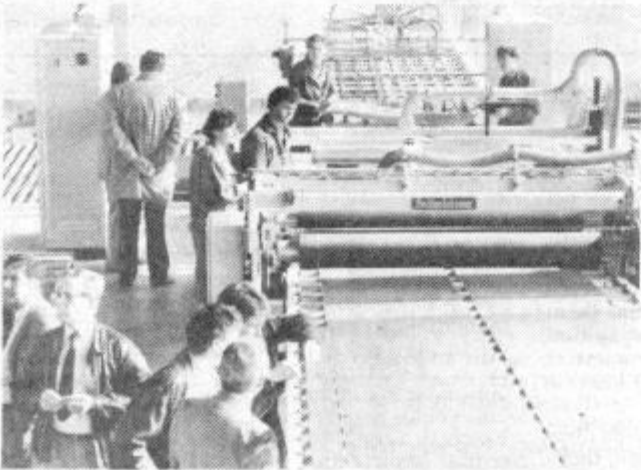
Program srečanja pediatrov v Celju bo celodnevni, zanimiva pa bodo strokovna predavanja, med njimi zlasti tista, ki bodo obravnavala pogostnost boleznih otrok iz celjskega območja: Okužbe z rotavirusi na pediatričnem oddelku v celjski bolnišnici, predavala bo Manja Rojnik-Štrubelj, Pogostnost boleznih in bolezenskih znakov z domnevnim psihičnim ozadjem na pediatričnem oddelku celjske bolnišnice v obdobju 1984-1988, predavala bo Aca Mladenović, Metemoglobin v krvi dojenčkov, ki uživajo celjsko vodo, predavala bo Marija Bojovič.

Banke po novem

Gospodarstvo v sedanjem trenutku in tudi nasploh potrebuje konkurenčne banke, saj bodo le tako lahko zmanjševali stroške. Podjetja potrebujejo takšne banke, v katerih bodo lahko čim ceneje prišla do denarja in ga čim dražje prodajala.

Ali dolgo pričakovana in ta teden tudi prvič predstavljena reorganizacija Ljubljanske banke prinaša potrebne spremembe, to je tema trenutnih razprav po posameznih temeljnih bankah, na njihovih izvršilnih odborih in odborih ustanoviteljic. Gradivo za razpravo o preoblikovanju Ljubljanske banke v delniško družbo so po zaključku redakcije obravnavali tudi na skupni seji izvršilnega odbora in odbora ustanoviteljic LB-Sb Celje. O tem, kakšni so odmevi na ustanoviteljske družbe Ljubljanske banke in delniške družbe bank - hčera - Ljubljanske banke pa pripravljamo temo za eno naslednjih številčk Novega tednika.

RP

Tanke plošče iz Konusa

Proizvodnja tankih plošč in dve čistilni napravi v Konusu sta naložbi leta, ki se bosta obrestovali v ekonomskem in ekološkem smislu. O slednji smo podrobneje že pisali, s proizvodnjo tankih plošč, pa so poskusno začeli aprila. Obe naložbi skupaj pa so ovrednotili na 9,5 milijonov mark.

Tanke plošče debelin od 1,5 do 18 milimetrov so doma in v svetu izredno iskane v avtomobilski, ladjedelniški, kemični in prehranski industriji in z novo proizvodno linijo v Konusu postajajo za kupce za polovico cenejše od klasičnih. Sodobni materiali, imenovani polimeri, pa so celo do trikrat bolj vzdržljivi. V Konusu bodo za domači in tuji trg naredili do 2 tisoč ton tankih plošč na leto, s polno zmogljivostjo pa bodo proizvodno linijo pognali prihodnje leto. Pomembno je tudi, da so si pri oprepi za novo proizvodno tankih plošč v dobršni meri pomagali z domačo opremo.

MP, Foto: EM

Krajani se bojijo »umazanega« Juteksa

Regijski posvet o ekologiji v Žalcu - stopnica več h ekološki osveščenosti - ekologija postaja tudi posel

Da je ekologija, čeprav mnogi o njej tako radi govorijo, še vedno deseto kolo, tako za mnoge »odgovorne« Žalčane kot tudi ostale, je dokazal Regijski posvet o ekologiji, ki sta ga v petek pripravila žalska mladinska organizacija in občinska organizacija Zveze komunistov.

Posveta se niso udeležili mnogi občinski možje in gospodarstveniki, zato pa je bilo toliko bolj »pestro«, ko so o problemu nove lokacije Juteksa spregovorili nekateri krajanje Ložnice in predstavniki Juteksa. Posvetu so prisostvovali tudi predstavniki Cinkarne, ki žal, niso bili izzvani.

Na začetku posveta je Darka Domitrovič-Uranjek iz RC-ja Celje, (vodja raziskave: Regijska ekološka bolnica), povzela nekaj najbolj zaskrbljujočih podatkov iz regijske raziskovalne naloge o onesnaženosti zraka, pitne vode, gozdov in zemlje. Govorila je o tem, da 70 odstotkov ljudi na celjskem območju živi v krajih, kjer je zrak, po evropskih normativih, prekomerno onesnažen. Pri tem ni kritičen le žveplov dioksid, temveč veliko bolj

floridi. Prav tako je poškodovanih več kot polovica gozdov, s kadmijem in fenolom pa precej pitne vode. Iz zemlje na Celjskem že dolgo več ne rastejo neoporečni kmetijski pridelki.

Nujni so torej mnogi ekološki sanacijski programi, za katere bo v prihodnosti potrebno poiskati denar. »Nobena investicija ne bo več rentabilna, če v njo ne bo vključen ekološki vidik. Okolje ima svojo ceno, ki so jo do sedaj zanemarjali,« je dejal predstavnik Zelenih Vlado Gošnjak, ki je še dodal, da je največja priložnost ekologije tudi v tem, da le-ta vse bolj postaja biznis. »Podobni regijski posveti«, ga je dopolnil Mauricio Olenik, »niso brez vrednosti, saj predstavljajo kamenček v mozaik osveščanja ljudi. Ljudje morajo namreč doseči kritično raven razmišljanja.

Na posvetu je prisotne najbolj razvnela polemika, ki jo je sprožilo nekaj manj kot 200 podpisnikov javnega protesta krajanov Ložnice, ki živijo v bližini obratov kemijske tovarne Juteks. Ti se namreč pritožujejo, da Ju-

teks na omenjeni lokaciji nima uporabnega dovoljenja, da povzroča prekomerni hrup in onesnažuje okolje.

Ivan Podpečan, tehnični direktor Juteksa je odvrnil, da so se resda v Juteksu razvijali hitreje kot so načrtovali. Zato je prišlo do nekaterih težav, nad katerimi se hudojejo krajanje Ložnice. Vendar bodo, po besedah Podpečana, vse nevarnosti v kratkem odpravljene, saj ima Juteks dovolj denarja tudi za ekološke investicije. V tem trenutku imajo probleme z vodo, ki je predpogoj za delovanje njihovih čistilnih naprav. Vode zaenkrat nimajo dovolj. Izpušne pline bodo v kratkem začeli vračati ponovno v proizvodnjo, zmanjšali bodo hrup in uredili cestno povezavo, ki bo podjetje direktno povezala z obvoznico. Sicer pa je Podpečan še predlagal, to je bila ena izmed svetlejših točk posveta, da se ustanovi neodvisna (morda mednarodna) komisija, ki naj bi z raziskavami ocenila, koliko je Juteks dejansko nevaren za okolje. Delo komisije so pripravljali tudi plačati.

VOJKO ZUPANC

SVET MED TEDNOM

Piše Darijan Košir

Borze se tresejo - zaman

So stvari, ki jih včasih ni mogoče pojasniti, ki so posledica določenih iracionalnih ravnanj, povezanih s subjektivnim dejavnikom. Nedvomno so razni pretresi na borzah, kakršnemu smo bili priče te dni, tipičen dokaz takšnega iracionalnega ravnanja. Mnogi so se ob tokratni paniki na Wall Streetu, glavni ulici kapitalističnega sveta, spomnili na borzni zlom oktobra 1987, ali celo na zlom oktobra 1929. Pri teh dveh zlomih je bilo vendarle za pomembne premike v svetovnem gospodarstvu, medtem ko je tokratni mini-zlom bolj posledica določenih iracionalnih ravnanj, ki nimajo nikakršne podlage v trenutnih kazalcih gospodarjenja v ZDA in v svetu nasploh. Zlom leta 1929 je bil neslaven konec velike gospodarske depresije, kakršne svet ne pomni; po tem zlomu se je kapitalizem uspel rešiti s pomočjo države, in kot takšen več kot uspešno deluje še danes. Oktobrski zlom pred dvema leti je bil posledica silno negativnih trendov v ameriškem gospodarstvu, ki so bili posledica stranskih učinkov politike reaganomike, ki jo poznamo tudi pod imenom deregulacija; dolar je takrat izgubljal na vrednosti, kljub visokim obrestim, ki naj bi dolar držale pokonci.

Tokrat ni šlo za nikakršno resnejšo zadevo. Ameriško, kot tudi svetovno gospodarstvo, je zelo čvrsto, dolar se močno drži (je še nad »normalno« mejo), obresti se nižajo; edina resna grožnja je morda grožnja s prihajajočo recesijo, ki jo non-stop ponujajo razni časopisi, vendar pa bo nastajajočih skupnih trgov leta 1992 nihče izmed resnejših ljudi ne razmišlja o svetovni krizi. Zato je bil velik padec vrednosti delnic na svetovnih borzah v petek, 13. oktobra, bolj posledica psiholoških dejavnikov (petek, pa še trinajstega, pa oktober...), povezanih z nekaterimi trenutnimi neugodnimi podatki o gospodarstvu ZDA v septembru (višja brezposelnost) in prodajo delnic družbe United Airlines, druge največje ameriške letalske družbe. Ker padec vrednosti delnic nima prave opore v najpomembnejših gospodarskih kazalcih, lahko rečemo, da bo panike kmalu konec in da bodo dogodki kmalu prišli v normalne tokove.

Obisk s pravimi nameni

Obisk predsednika jugoslovanske vlade Ante Markovića v ZDA ni sodil v krog obiskov državnikov iz vzhodne Evrope, ki hodijo v najbogatejšo državo sveta prosit za denarno pomoč v zameno za spremembe v gospodarskem in političnem življenju Vzhoda. Marković za razliko od Walense ni prišel Busha prosit za pomoč, ampak za podporo; razlika morda ni vidna na prvi pogled, je pa več kot očitna. Marković ne potrebuje svežega denarja, saj so jugoslovanske devizne rezerve rekordnih 5,5 milijarde dolarjev, dolgovi so reprogramirani, mednarodne denarne ustave pa so že obljubile denarno pomoč za nekatere reformne projekte (bančni sistem). Ameriški predsednik naj bi predvsem povedal jugoslovanskemu sogovorniku, da je pripravljen konkretno pomagati pri odpiranju meja, zniževanju določenih kvot in carin za jugoslovanske izdelke, če se bodo reforme gospodarskega sistema nadaljevale in če bo Jugoslavija ustvarila red v hiši. Predsednik Marković je natančno to tudi zahteval; sedaj, ko ima podporo mednarodnih finančnih ustanov (denarno in politično) in podporo voditeljev najbogatejših držav sveta, mu bo tudi na domačem prizorišču lažje obračunati z nasprotniki reform. Obisk torej ponuja še nekaj upanja več.

V nekaj vrstah

- Libijski voditelj Moamer el Gadafi je spet poskrbel za presenečenje, tokrat pozitivno. Po 16 letih je namreč spet obiskal Egipt, čeprav državi še vedno nimata obnovljenih diplomatskih odnosov. Ni sicer znano, o čem sta se pogovarjala egiptovski predsednik Hosni Mubarak in Gadafi, baje pa je Gadafi dal vedeti vsaj to, da se odreka nekdanjim zahtevam po delu egiptovskega ozemlja. Ključno vprašanje pa so seveda odnosi s Izraelom, saj je bil leta 1979 mirovni sporazum Egipta z Izraelom razlog, da sta Libija in Sirija pretrgali odnose z Egiptom. Kot je znano, ima zdaj Egipt eno poglavitnih vlog v poskusu, da bi spravili Izrael in PLO za pogajalsko mizo. Je Libija pripravljena na konstruktivnejše stališče?

- O govoricah, da je bil na »disidentskega« sovjetskega parlamentarca Borisa Jelcina narejen atentat, so razpravljali celo v vrhovnem Sovjetu. Mihail Gorbačov sam je pojasnil, kako je prišlo do govoric: Jelcin naj bi v šali to izjavil miličnikom, ti pa so ga očitno napačno razumeli. Gorbačov je pokaral »neodgovornega« Jelcina, češ da njegovo dejanje spada v področje kazenske zakonodaje. No, Jelcin pa je v dokaz, da je bolj čil in krepek kot kdajkoli, nastopil na množičnem mitingu v Lužnikih in javno zahteval odstop »konzervativnih« članov politburoja, med njimi Jegorja Ligačova. Baje je bil to doslej sploh najnapadnejši nastop že tako bojevitega deputata Jelcina v javnosti in ob tej priložnosti je tudi napovedal kandidaturo za vrhovni sovjet Ruske federacije.

- V mestecu Panmundžom ob 38. vzporedniku, ki ločuje Severno in Južno Korejo, so predstavniki obeh držav po šestih mesecih nadaljevali prekinjeni dialog. Organizaciji Rdečega križa sta se dogovorili o izmenjavi obiskov družin, ki ju (po korejski vojni leta 1953) že desetletja ločuje železna zavesa, med seboj pa niso imeli prav nikakršnih stikov. Na ta način je bila ločena več kot sedmina prebivalstva obeh Korej. Bo po najnovejši potezi prišlo do odkritejšega političnega dialoga držav, ki sta formalno še vedno v vojni? V sedanjih mednarodnih razmerah je preostanek hladnoblokovske vojne na Korejskem polotoku več kot anahronizem in popuščanje lahko le koristi obema državam.

- Novi semester na kitajskih univerzah se je začel s temeljitim »pranjem možganov« - predavanji o marksizmu-leninizmu in Maozedongovi misli ter osemtedenskim vojaškim urjenjem. V učnih programih poslej ne bo več zahodnih ekonomskih teorij, kljub temu pa bodo študentje »proučevali« prednosti socialističnega gospodarstva pred kapitalističnim. Študentje so imeli, kot je znano, vodilno vlogo v spomladanskem demokratičnem gibanju, ki se je končalo s pokolom vojske na Trgu nebeskega miru. Bo pranje možganov vse to izbrisalo?

Internacionalizacija Gorenja

V novem Gorenju bo dana ustrezna vloga in odgovornost tudi sredstvom in kapitalu

Že precej pred sprejemom Zakona o podjetjih so v Gorenju spoznali, da morajo podjetje temeljito vsebinsko in oblikovno preobraziti, saj ne dosega takšnih rezultatov kot jih dosega podobne firme v sodobnem svetu. Da bi vzdržali tržno tekmo z njimi, so pripravili projekt »Internacionalizacija Gorenja«, ki predstavlja le eno, a v tem času najpomembnejšo dimenzijo preobrazbe. Projekt so s pomočjo danske svetovalne organizacije Linsberg pričeli uresničevati prejšnji teden.

Za dansko firmo so se odločili zato, ker so videli med našo in njihovo deželo vrsto sorodnosti, pa tudi zato, ker pri nas ni znanj in praktičnih izkušenj za sodobno podjetniško preobrazbo. Po besedah **Hermana Rigelnika**, predsednika poslovnega odbora Gorenja, želi Gorenje s tem projektom priti v razviti svet in v njem obstati. Vendar ne pod kakršnikoli pogoji in v kakršnihkoli razmerah. Želijo namreč postati enakopravni partner, zato

svoje mesto iščejo med »insiderji«, ne pa med »outsiderji«, ki bi samo pobirali drobtinice z miz.

Preobrazbi v oporo je tudi Zakon o podjetjih in drugi zakoni in ukrepi ekonomske politike, sprejeti v zadnjem času, ki omogočajo, da bodo lahko Gorenje preoblikovali v močno, zdravo, razvojno učinkovito in v svet odprto samoupravno gospodarsko združbo oziroma korporacijo s profitno stopnjo 8% in povprečno neto plačo nad tisoč zahodnonemških mark.

»Bistvo sprememb, ki jih predlagamo, je v tem, da moramo poleg dela, ki je bilo doslej domala edini legitimni dejavnik, dati tudi sredstvom oziroma kapitalu ustrezno vlogo in odgovornost. Izkušnje iz sveta namreč kažejo, da pravi poslovni uspehi v nasprotnem primeru izostanejo. Zato predlagamo, da se preoblikujemo v družbo z omejeno odgovornostjo, čeprav je naš cilj oblikovanje deliške družbe, za kar pa žal pri nas še ni na voljo vseh potrebnih pogojev,« je ob predstavitvi

projekta dejal **Herman Rigelnik**.

Želijo ustvariti razmere, kjer bosta osebna bilanca zaposlenih in podjetniška bilanca docela usklajeni, kjer se bodo delavci poistovetili s cilji podjetja. Odnosi med podjetji in združenimi izvedbami po besedah **Ladislava Gerdine**, direktorja Gorenja Gospodinskih aparatov, ne bodo temeljili na samoupravnih dogovorih, ampak na pogodbenih odnosih. Zato bodo imeli v podjetjih elemente za čisto kalkulacijo in bodo tudi dejansko popolnoma odgovorni za položaj podjetja. Nova organizacija torej pomeni tudi miselni zasuk od proizvodnje za vsako ceno v proizvodnjo le, če bo ekonomsko utemeljena in bo dajala dobiček. Vsekakor pa mora vsako podjetje z vključitvijo v korporacijo dobiti precej več, kot če vanjo ne bi bila vključena.

»Na novi poti se bomo srečevali z mnogimi konfliktnimi situacijami, ki morajo biti pravzaprav odkriti spopadi različnih mnenj, ki na koncu edina vodijo k napredku ozi-

roma novemu Gorenju. Cilj bo dosegljiv le ob potrebnem hotenju in znanju, zato je treba pri uresničevanju predlaganih in bodočih rešitev računati tudi z odstranjevanjem ali premostitvijo takšnih (subjektivnih) ovir, ki jim rečemo »hoteti in znati,« je precej prenoval komentiral **Henrik Dvoršak**, direktor Gorenjeve Procesne opreme.

Sodelovanje s svetovalci Lisberga bo ponudilo le orodje za doseg ciljev, poslovodni delavci, in ti so za proces prenoval najodgovornejši, pa morajo vse skupaj prenesti na sodelavce. Preobrazbe se lotevajo na osnovi programa desetih korakov. Razen strateškega pregleda trenutnih razmer in strateške prihodnosti za sedanja poslovna področja Gorenja, zajemajo uvodni korak tudi oblikovanje korporacijske poslovne strategije in oblikovanje arhitekture korporacijske organizacije. Sledile bodo odločitve o pozicijah posloводства o organizacijski strukturi, spremeni- njanje organizacije, planiranje v novih strateških enotah, odobritev strateških načrtov po posameznih poslovnih področjih ter izvedba načrtov in ponovno ovrednotenje korporacijskega strateškega načrta po enem do dveh letnem poslovanju.

R. PANTELIČ

KOMENTIRAMO

Večni dejá vù

Znanje, ustvarjalnost, inovativnost so tiste dejavnosti, na katere moramo staviti, če se želimo razviti v zdravo, podjetniško družbo. Zveza je povratna: inovacije zagotavljajo takšni družbi napredek, družba pa zaradi svojega napredka vzpodbuja ustvarjalni, inovativni duh. Pri nas smo še precej oddaljeni od takšne stopnje razvoja, a kaže, da se stvari vendarle premikajo od besed k dejanjem. Tudi zaradi nje: tržno, podjetniško gospodarstvo brez vzpodbujanja takšnih vsebin ne more preživeti.

Vtis, da smo družba, ki skrbi za svoje inovatorje, najbrž nikogar več ne slepi. Res, da dosežke že dolga leta nagradujemo v občini, republiko in državi. Toda ti dosežki so v večini primerov plod dela, ustvarjalnosti in nemalega truda, odobritev in podpore. Trepljanje ob uspešno izpeljanih projektih se pogosto konča že takrat, ko je treba inovatorje plačati. Sredine, v katerih brez velikih besed - ampak s konkretnim

delom - načrtno vzpodbujajo razvoj inovativnosti, so izjema. Zgovoren primer: v celjski občini ustvarijo tri štiri delovne organizacije deset desetih inovacijskega dohodka.

Vsako leto je na nekaj mestih mogoče videti, kaj so ustvarili inovatorji. Toda to so v glavnem komercialne razstave, na katerih se lahko predstavijo tisti, ki zmorejo drago plačati razstavni prostor. Razstava v Štorah naj bi zapolnila to vrzel in odprla vrata vsem, ki želijo predstaviti svoje dosežke. S pomočjo delovnih organizacij so jo pripravili za skromnih šest starih milijard. Na njej so predstavljeni tudi takšni dosežki, ki jih je bilo že mogoče videti. Toda organizatorje je vodilo načelo, da je treba velikokrat ponoviti že videno in že povedano, preden bo sleherni med nami prepričan, da so inovacije tisto, kar za svoj razvoj neobhodno potrebujemo.

NADA KUMER

Inovatorji Velenja

S področja raziskovalno razvojne dejavnosti je prvo mesto osvojila skupina avtorjev iz Gorenja Procesne opreme za sistem za avtomatizacijo proizvodnih procesov, drugo skupina avtorjev iz Gorenja EKO za poseben usmernik, tretje pa Tea Debeljak iz Gorenja GA za izboljšavo v poliuretanski izolaciji. S področja množične inventivne dejavnosti so prvo nagrado dodelili skupini avtorjev iz Gorenja GA za posodobitev tehnologije spajkanja, dve drugi nagradi pa so si razdelili Anton Juršnik iz Rudnika lignita Velenja za vlak in gondolo za prevoz ljudi in Alenka Ograjšek ter Milan Djordjevič iz GIP Vegrad za montažni armiranobetonski temelj. Tudi tretji nagradi so podelili dve. Dobili so jih Anton Vetrlih iz GIP Vegrad za montažni armiranobetonski most ter Iztok Medved in Janez Razboršek iz Gorenja Procesne opreme za inovacijo, nadomestilo za integrirano vezje. Na področju ustvarjalnosti društev in posameznikov pa so nagrado za inovacijo podelili Radio klubu Hinko Košir iz Velenja za posebno anteno. Razglasili so tudi najuspešnejšo tozda na področju inventivne dejavnosti. Letos je ta naziv dobila tozda Hladilno zamrzovalna tehnika Gorenja Gospodinskih aparatov.

BP

Konec Sipove agonije?

Po skoraj letošnji agoniji so delavci šempetrskega Sipa, pobudo je dala sindikalna organizacija, prejšnji teden zahtevali kadrovske zamenjave glavnega direktorja **Poldeta Rajha**. Potem, ko so na delavskem svetu glasovali o zaupnici, je ta sam ponudil svoj odstop.

Delavski svet Sipa je za vršilca dolžnosti imenoval **Rafka Končino**, dosedanjega tehničnega direktorja, za njegovega namestnika pa **Petra Kača**.

S tem, ko so delavci vzeli stvari v svoje roke, položaj Sipa vsekakor še ni spremenjen, pa je menda precej več obetov, da se bodo reševanja kritične-

ga položaja pričeli lotevati bolj odločno in s pravimi rezi.

Sip je zaenkrat še vedno v nezavidljivem položaju, saj ima trenutno okrog 70 milijard likvidnostnega primanjkljaja, ki ga ima vsega (s trikratno vrednostjo) pokritega v zalogah. Položaj se je dodatno zaostrial zaradi septembrske minimalne prodaje. Sip ima tudi veliko neporavnanih zapadlih obveznosti, zaradi česar je motena tudi redna proizvodnja, saj dobavitelji ustavljajo dobave. Na dvoriščih imajo zaloge dvomesečne proizvodnje.

Zastoji v prodaji so posledica položaja v kmetijstvu in manjše kupne moči, ki pa se ji v Sipu niso prilagodili s proizvodnjo. Ta je še vedno precej

večja, kot jo trg prenese. Dodaten problem predstavlja tudi stečaj Krasmetalca, sežanskega tozda, ki bo v manjšem obsegu obstajal še naprej. Zaenkrat še ni znano breme, ki ga bo pri vsem tem moral nositi Sip.

Položaj je zelo težak, celo tak, da bi delavci pri zadnjem izplačilu ostali brez plač, če ne bi priskočila na pomoč Ljubljanska banka Splošna banka Celje, ki je tovarni pripravljena pomagati, če bo ta priložila prave programe. Ti so v pripravi in v roku dveh, treh tednov jih bodo predstavili javnosti. Do takrat bodo skušali omiliti položaj s prodajo zalog, saj so se odločili za 30 odstotno znižanje cen proizvodno kmetijskih strojev (kljub temu, da je bilo delo že pri starih cenah zaradi cen vhodnih materialov skorajda izničeno).

R. PANTELIČ

Več vzpodbud za inovatorje v Celju

V Celju so za 21 inovacij razdelili priznanja, diplome in denarne nagrade, zbranim pa je v Narodnem domu spregovoril predsednik skupščine občine, **Tone Zimšek**.

Poudaril je, da mora inovativna dejavnost postati del poslovne strategije, inovatorje pa bo treba še primerneje tudi materialno stimulirati. Ob ostalem naj bi to dosegli tudi s tem, da bi vodilnim delavcem dajali nekakšen inovacijski mandat, inovatorjem pa zagotovili tudi ustrezen odstotek od inovacijskega dobička.

Inovatorje so v Celju letos nagradili že štirinajstič zapovrstjo. Lani je bilo v ožini 740 inovacijskih predlogov 671 inovatorjev, z njimi pa je bilo ustvarjenega 8 milijard in 114 milijonov dinarjev dohodka. Poprejšnjo selekcijo inovacij za nagrade so opravili že v celjskih kolektivih, komisija pa je nato izbirala med 24 prijavitelji iz desetih delovnih organizacij. Čeprav ni mogoče trditi, da je inventivne dejavnosti v Celju premalo, je tudi ni dovolj. Zato je morda zanimiv predlog **Toneta Zimška**, da bi v občini pričeli sestavljati lestvico najuspešnejših organizacij in odgovornih delavcev na tem področju.

Diplome in denarne nagrade so dobili **Miro Rožej**, **Vili Irman**, **Dejan Vindiš** in **Roman Andrejaš** iz Ema za razvoj naprav za kurjenje vseh vrst lesnih ostankov za pripravo tehnološke pare, **Tine Verhovc** iz Klime za rešitev tehničnih problemov pri centrifugalnih ventilatorjih, aksialnih ventilatorjih in za dušenje zvoka pri velikih prezračevalnih sistemih, **Milan Boršič**, **Franc Jurčak** in **Jože Bračič** iz Libele za raz-

vijanje novih tipov tehnic za tehtanje eksplozijsko nevarnih snovi, **Drago Zohar** iz Železarne Štore za razvoj plinsko energetskih naprav, **Bojan Božič** iz Aera za vodenje skupine, ki je razvila nove tipe barv, **Pavel Blagotinšek**, **Janez Bitenc**, **Smilja Marinc** in **Zoran Veber** iz Cinkarne za raziskave s področja barijevih soli, **Cveto Ščuka**, **Franc Dobovšek** in **Mitja Ščuka** iz Libele za osvojitve tehnologije proizvodnje posebnih pretvornikov za serijsko proizvodnjo tehnic, **Peter Bračun**, **Minko Ploštajner**, **Alojz Burič**, **Roman Grabner** in **Franc Romih** iz Železarne Štore za nalogo Modificirana tehnologija izdelave jekel.

Priznanja in nagrade so dobili **Marjan Furlan** in **Slavko Sotošek** iz Aera, **Viktor Kovačič**, **Anton Žerjav** in **Bogdan Nunčič** iz Cinkarne, **Franc Jožovc** s še tremi sodelavci iz Cinkarne, **Marjan Spolenak** iz Ema, **Anton Petrovič** iz Gradisa, **Jure Bohinc** iz Ingrada, **Franc Aršak** iz Komunale, **Rudi Zore**, **Ivo Kralj** in **Jan Rihter** iz Libele in **Leopold Vrečko** iz Žične.

Plakete in nagrade so prejeli **Franc Gutenberger** iz Cinkarne, **Erika Kosi** iz Gradisa in **Bojan Božiček**, **Milan Gračner**, **Franc Kavčič** ter **Franc Kapel** iz Železarne Štore.

BP

Inovacije z območja v Štorah

V torek so v Kulturnem domu v Štorah odprli razstavo inovacij celjskega območja. S pomočjo Zveze društev inovatorjev in avtorjev tehničnih izboljšav Slovenije, sindikalnih organizacij ter delovnih organizacij jo je pripravilo društvo inovatorjev in tehničnih izboljšav Železarne Štore. To je prva razstava, na kateri so zbrani inovacijski dosežki iz vseh osmih občin celjskega območja. Postala naj bi tradicionalna, vsako leto pa naj bi jo pripravili v drugi občini. Ob razstavi so pripravljena tudi delovna srečanja: predavanje dr. **Matjaža Muleja** na temo Z znanjem do inovacij, posvet o inovativni dejavnosti in posvet o delu z mladimi raziskovalci na osnovnih šolah. V petek, predzadnji dan razstave, bo še odprti dan na srednji tehniški šoli **Maršala Tita** v Celju in v **ŠKIMC** v Štorah.

Nagrade v Slovenskih Konjicah

Raziskovalna skupnost skupine inovatorjev iz Konusa, Kostroja in Cometa Prvo nagrado sta prejela **Jože Potnik** in **Martin Pšeničnik** iz Konusa za konstrukcijo dveh tipov stikal, ki preprečujeta pogoste okvare pri uporabi plastičnih centrifugalnih črpalk iz proizvodnega programa **Konus-Koterm**. Inovacija je zaščitena s patentom.

Drugo nagrado je prejela skupina inovatorjev iz Kostroja: **Alojz Trunkl**, **Sandi Marinko**, **Ivan Furman** in **Slavko Gošnik**, tretjo pa inovatorja **Cometa Srečko Dobnikar** in **Zdravko Javornik**. Na srečanju v Cometu so podelili še eno priznanje inovatorju iz Kostroja, petim inovatorjem iz Konusa in štirim iz Cometa.

M. PODJED

Slovenski ustavni zakon je pometel s sisi in dal osnovo za učinkovito upravo

Tržni sistem in učinkovite banke, to sta dva predpogoja za prehod v učinkovitejšo gospodarstvo. Ker pa se tržne zakonitosti v tovarnah ali pa zdravstvu, šolstvu in tudi upravi povsem različno odražajo, rabimo za prehod v učinkovitejšo družbo tudi racionalnejšo in učinkovitejšo upravo in družbene dejavnosti. Nov slovenski ustavni zakon je dal izhodišča za prehod na nov sistem, ki naj bi v podjetniškem duhu organiziral tudi državno upravo. Ukinja sise in jih združuje s sedanjo upravo. Šeštevek naj bi v nekaj letih dal moderno javno upravo. Zaenkrat bomo, tako kot določa zakon, zamenjali le naslove. A tudi to prinaša nekaj prednosti.

Na kratko opredelimo najpomembnejše vzroke, da se razen »dogajanja naroda« v naši družbi trenutno dogajajo tudi tako pomembne spremembe. Ustava iz leta 1974 in Zakon o združenem delu sta omogočila cepitev delovnih organizacij na tožde, s samoupravnim sporazumevanjem in dogovarjanjem pa so bili ustvarjeni pogoji za dogovorno ekonomijo. Sisi so povzročili še dodaten razpad sistema na posamezne dele. V začetku, ko nam ni in ni šlo, smo se vedno mislili, da je sistem dober in da smo mi vsi skupaj slabi in da je sistem treba dograditi, sedaj pa smo zmozi priznali tudi v ustavnem zakonu. Ta razveljavlja sise, a ne samo to, vzpostavljene so možnosti za tržno gospodarstvo, uvaja se udeležba na osnovi vloženih sredstev, tozdi se spet združujejo v podjetja ali postajajo samostojna podjetja. Spremembe pa so potrebne tudi v upravi.

Prehodno obdobje

Najprej nekaj dejstev. Z novim ustavnim zakonom je prenehal veljati zakon je svobodni menjavi dela in temeljih družbenega planiranja, razveljavljene so tudi določbe o obveznosti ustanavljanja samoupravnih interesnih skupnosti in kmetijsko zemljiških skupnosti. Do 1. januarja 1990 se mora določiti način zagotavljanja sredstev za skupne družbene potrebe. Upravljanje v sish družbenih dejavnosti se s 1. januarjem začasno prenese v upravljanje izvršnih svetov, delovne skupnosti sisov pa prav tako preidejo v sestavo republiških in občinskih upravnih organov. Le skupnost pokojninsko invalidskega zavarovanja deluje naprej, s tem da ta skupnost do konca januarja določi svoje stalne delegate v skupščini.

S predlaganimi spremembami državne uprave se ne bi smelo zamenjati le napisov na vratih komitejev, sekretariatov in raznih uradov, pač pa gre za vsebinske spremembe. S sprejetimi dopolnilni ustave namreč nismo le dodatno zavarovali suverene slovenske države, pač pa naj bi v njej učinkovite urejali skupne družbene zadeve in povečali javnost pri opravljanju javnih zadev. Vendar pa, kot kaže, takšne pa so tudi napovedi vseh odgovornih, lahko na prave vsebinske spremembe računamo šele čez nekaj časa, po prehodnem obdobju, ki naj bi trajalo leto, dve, morda celo tri. Ustavni zakon namreč daje izvršnim svetom, v primeru da ti ne bi mogli prevzeti vseh nalog, možnost za tako imenovano odločanje v prehodnem obdobju.

Nejasnosti je še veliko, tudi v republiškem vrhu, saj še niso povsem rešena osnovna vprašanja, od tega, kako bodo financirane posamezne dejavnosti, do tega, katere dejavnosti bodo združene ipd.

O tem, kaj menijo o teh spremembah, smo povprašali Romana Matka, predsednika laškega izvršnega sveta, Franca Sintića, direktorja strokovnih služb sisov družbenih dejavnosti celjske občine in Ivana Pfeiferja, vodjo delovne skupnosti za gospodarjenje s stanovanji in komunalnimi objekti občine Celje.

Zavod ali ne – racionalizacija je potrebna

»S tem prvim korakom, s prestavitvijo delavcev iz strokovnih služb interesnih skupnosti v upravne organe in morebitno kadrovsko racionalizacijo ne bomo dosegli bistvenih prihrankov. Pomembnejše je, da naj bi z združitvijo poizkusili doseči ob racionalizaciji tudi večjo strokovnost. Odpadel pa bo tudi del nalog, ki so se zaradi zakonodaje ali inercije še vedno opravljale, niso pa imele več svojega smisla ali vsebine. S tem mislim na samoupravno področje, saj je bila samouprava zaradi zreduciranih sredstev omejena zgolj na njihovo delitev in s tem tudi nesmiselna,« je dejal Franc Sintić, ki je še pojasnil, da v Celju razmišljajo o ustanovitvi posebnega Zavoda za družbene de-

Posebno vprašanje je tudi, nad katerim delom gospodarske infrastrukture bo bdela država, kje pa bo imelo podjetništvo proste roke. Skoraj povsod so predlogi za organizacijo po novem v fazi obravnave. Kljub temu lahko verjetno računamo na družbeno pamet tam, kjer so te stvari več ali manj jasne. Tako na primer gasilci zagotovo ne bi smeli biti organizirani na tržnem principu, saj bi s tem morali zaposliti piromane. Podobno je tudi z drugimi dejavnostmi.

Vseeno pa je veliko vprašanj še povsem odprtih. Tako na primer še ni jasno, ali bo recimo pošta javno ali družbeno podjetje, in ali bo vsaj delno odprla svoja vrata podjetništvu. Potrošniki in tudi večina predlagateljev se nagibajo k temu, da bi bila javno podjetje, saj bi s tem izgubila svoj monopol.

Tudi predlogov, kaj bo s posameznimi drugimi organizacijami posebnega družbenega pomena s strani upravnih organov še ni, pa tudi z druge strani še ni posebnih pobud. V Celju so zaenkrat je dimnikarji izrazili željo, da bi se organizirali kot javno podjetje.

javnosti, kjer bi lahko občani opravili vse posle v zvezi s to dejavnostjo. Če takšnega zavoda ne bo mogoče ustanoviti, bodo skušali v okviru upravnih organov vse dejavnosti ohraniti v enem upravnem organu. Menijo namreč, da z razbijanjem po sektorjih ne bi prišlo do racionalizacije. (Sicer pa te stvari niso rešene niti v republiki, kjer so prizadevanja, da bi posamezni sisi ohranili svoj birokratski aparat v okviru posameznih sekretariatov samostojnih sekretariatov, precejšnja.)

Racionalizacije pa bo deležno tudi vseh trinajst sisov gospodarske infrastrukture. Ivan Pfeifer vidi s tem večje možnosti delovanja komunalno cestne (in tudi ostalih) skupnosti:

»Zaradi zoženih materialnih možnosti, in ne samo zato, rabimo enotno politiko z močno strokovno organizi-

ranostjo, ki se bo opredeljevala na zborih skupščine. Jasno je, da bo šel razvoj v isto smer, kjer je to najnujnejše, na primer pri oskrbi z vodo, gradnji cest itn, odvisno od specifičnih potreb posamezne občine. V tem, da se moramo po novem organizirati že 1. januarja, sta dve prednosti. Ne glede na to, da lahko o pomembnejših vsebinskih spremembah razmišljamo šele po sprejemu sistemske in tudi organizacijske zakonodaje bomo namreč dosegli, da se bodo morali sisi združiti že sedaj, kar tudi pomeni, da planiranje ne bo več temeljilo na neki dogovorni stvari temveč na bolj praktičnem dogovarjanju znotraj ene hiše. Dana je torej možnost za kvalitetnejše planiranje in združevanje sredstev za prioritete programe.»

Najprej zgraditi nov hlev

V laški občini niso čakali na ustavni zakon (v določenem smislu tudi v celjski ne, kjer so samo letos zmanjšali število zaposlenih za 15) temveč so se skušali enako kot gospodarstvo, ki naj bi se v tržnem sistemu organiziralo produktivneje, bolj produktivno organizirati tudi v upravi. Pri tem niso pristali na ideologijo »odmiranja« države in krepitev samouprave, zato niso ločili sisovnih služb in upravnih organov. Preprosto so jih združili, ob tem ukinili podvajanje nekaterih služb, iz sedmih upravnih organov naredili tri, povečali strokovnost in predvsem skušali odpreti upravo občanom. Predvsem pa, pričeli so se tudi podjetniško obnašati, v kar jih je delno sililo tudi nerešeno

s tem ustvarjajo dodaten prihodek,« je povedal Roman Matek. Bistveno je torej, da se poveča produktivnost tudi v tej sferi družbene nadgradnje, kot je potrebno povečanje produktivnosti tudi v gospodarstvu. Mednarodnim kriterijem se moramo po Matkovih besedah približati enako na vseh področjih. Z drugo organiziranostjo so uspeli v laški občini po višini prispevnih stopenj za gospodarstvo zdrsiti iz prve deseterice na 63. mesto v Sloveniji. A kljub temu, da imajo združene vse strokovne službe, še vedno v okviru občinskih upravnih organov obvladujejo 35 žiro računov, kar je izredno neracionalno. Zato je po besedah predsednika laškega izvršnega sveta bistvena vzpostavitev javnih financ, da z določenimi davki in prispevki pokrijemo vse splošne družbene potrebe. V svetu so to predvsem prometni davek, davek na premoženje in davek na dobiček. Vse ostalo naj bi obvladovali z sistemom zavarovalništva, s čimer se daje tudi porabnikom več svobode pri izbiri (stopenj, kategorij itn.)

To je tudi del odgovora na to, kako vse skupaj financirati. Zaenkrat so ta vprašanja še odprta in jih bo treba rešiti z začasnim zakonom ali odlokom. V tem prehodnem obdobju naj bi se po nekaterih napovedih iz posebnih postavk republiškega proračuna financiralo celotno izobraževanje (tudi osnovno, ki je bilo doslej po občinah), otroško varstvo, kultura in telesna kultura ter tudi celotna sfera področje zdravstva in materialno področje. Na občinski ravni naj bi ostalo socialno skrbstvo, del programa kulture in telesne kulture ter stanovanjsko področje. S tem prihaja po besedah Franca Sintića le do spremembe nivojev združevanja sredstev, medtem ko naloge, zapisane v srednjeročnih programih, ostajajo.

Kako se bodo uredile, je vprašanje, lahko dodamo k temu. Tako kot je tudi vprašanje, koliko bo ta nova uprava v prehodnem obdobju bolj učinkovita, sploh ker število zaposlenih vsaj zaenkrat verjetno ne bo manjše. To tudi ni osnovni cilj, kajti šele konkurenca znanja, to pa združitev uprave in sisov zagotovo prinaša, bo dala odgovore na to, kdo, kje in za kaj je odveč. In ker se tako pomembnih družbenih sprememb ne lotevamo prav pogosto, je previdnost in preudarnost potrebna. Vsak umen kmet si namreč najprej zgradi nov hlev, šele nato povsem podre starega. Ali, kot je dejal Franc Sintić, ne smemo si prizadevati za poceni upravo, temveč zato, da ne bomo imeli cenene uprave.

RADO PANTELIĆ

Jutri petdeset let Juteksa

Jutri ob 8 in 45 minut se bo na novi lokaciji Juteksa na Ložnici pri Žalcu pričela osrednja slovenska ob petdesetletnici tega kolektiva. Ob tej priložnosti bodo odprli novo proizvodnjo na Ložnici, si ogledali proizvodnjo, kulturni spored pa bo v dvorani kulturnega doma v Žalcu.

OKNO V JUGOSLAVIJO

Piše: VLADO ŠLAMBERGER

Napadi na Tita se vrstijo

Medtem ko je vozil vlak bratstva in enotnosti v Srbijo nazaj, so bili žepi potnikov za dvajsetino praznejši. Pa ne zato, ker bi jim kdo hotel kaj hudega, tistih 5 odstotkov jim je požrla – hiperinflacija. Seveda ne samo njim, ampak nam vsem skupaj. Tako z zaslužkom tonemo vse niže, marsikdo bo pa sploh potonil, če se bo naposled tudi v Jugoslaviji začelo dogajati tisto, kar se v razvitem svetu – da bodo slabi gospodarji morali v stečaj.

V nemoči, da bi se rešili iz zaga, so zdaj nereditki začeli s prstom kazati na minula leta, ki naj bi bila povzročila vse zlo, s tem pa seveda tudi na Josipa Broza Tita. Zadevo so prignali tako daleč, da se bo z napadi na Tita moral ukvarjati tudi plenium CK ZKJ.

Najbolj glasni niso tisti, ki so zoper socializem, ki ga je poosebljal Tito kot simbol naše revolucije, ampak smrt tvorca nevrščeniosti in avnojske Jugoslavije izkoriščajo za svoje izmišljotine zlasti njegovi soborci oziroma sodelavci.

V »obrambo« Tita se je, recimo postavil nekdanji general Dušan Pekić, ki je na predsedstvu ZZB NOV Jugoslavije javno govoril o tem, da so »Tita leta in leta obkrožali sodelavci, ki so varali tako njega kot ljudstvo o razmerah v družbi, da bi prikriji lastno nedelo, nesposobnost in lopovščino«. Po Pekiću je zadnjih osem let »delala štiričlanska komisija, ki je ustvarila blokado okrog Tita in odločala, kakšne informacije je dobival in s kom je lahko imel stik; v Titovem imenu je ta komisija vlekla vse poteze«.

Pekić najprej ni imenoval teh »lopovov«, potem pa, ko so časnikarji pregledali spisek Titovih sodelavcev v zadnjih osmih letih, je prišel na dan tudi z imeni: Kerdelj, Dolanc, Bakarić, Krajačić, Žarković, Ljubičić, Koliševski, Mikulić...

Prva sta se oglasila Lazar Koliševski in Branko Mikulić, Edvard Kerdelj se, žal, ne more, Stane Dolanc pa še molči.

Lazar Koliševski trdi, da je bil Tito do zadnjega obveščen o najmanjših podrobnostih, od uresničevanja ekonomske in razvojne politike prek problemov javnega prometa do protipožarne zaštite, da je dnevno dobival na mizo obvestila od sekretariatov za zunanje in za notranje zadeve, da je imel neposredne stike z ministri oziroma z vsakim, s katerim je želel.

Branko Mikulić je zavrnil napade na Tita in sodelavce in poudaril, da niti v zadnjih letih življenja Tito ni bil zgolj figura ali samo na papirju predsednik SFRJ in ZKJ in vrhovni poveljnik oziroma oslabele starček, s katerim naj bi manipulirali.

Titovi nasprotniki so obudili stare teze, da Josip Broz Tito sploh ni bil pravi Josip Broz, naslajajo se nad dražljivostmi v zvezi z Jovanko Broz, očitajo mu – skupaj s Kardeljem – »zmedeno« ustavo iz leta 1974 itd.

Tito je sam zahteval, še za življenja, da ga zgodovina postavi na mesto, ki ga zasluži, in to zaradi svojega dela, ne zaradi česa drugega. To bo verjetno tudi vodilo za jugoslovanski politični vrh, ki bo razpravljal o napadih na Tita.

Nova Yu moda

Sicer pa so napadi na osebnosti, zamenjave, odstopi, diferenciacija postali prava jugoslovanska moda.

Na Kosovu je Azem Vilasi, nekdanji Titov mladinec, v zaporu in čaka skupaj z dvajseterico na sojenje; Fadil Hoxha je zdaj obtožen za verbalni delikt, ker je leta 1985 »žalil Srbinje« in s tem vznemiril ženske po nekaterih delih Jugoslavije; v pokrajini je 600 prosvetnih delavcev ziferenciranih, kar pomeni, da so izgubili službe; v osmih letih so zaslili okrog pol milijona ljudi. Podobno se dogaja v Vojvodini, kjer so celo nekdanjega predsednika predsedstva CK ZKJ Boška Krunića izključili iz ZK, okrog 1000 pa je ziferenciranih po kosovskem zgledu in nagnanih iz služb. Tudi v Črni gori obravnavajo z nekdanjimi funkcionarji, saj je večina bivšega vodstva – od predsedstva republike prek partijskega predsedstva do izvršnega sveta – zdaj prijavljena na zavodu za zaposlovanje. Slobodana Filipovića, nekdanjega partijskega izvršnega sekretarja, bi zdaj radi izključili iz Mednarodnega olimpijskega komiteja in s tem še jugoslovanski sport potisnili v sramotno vlogo. Književnika Jevrema Brkovića in še 19 somišljenikov, ki so poslali brzojavko s podporo ustavnim dopolnilom Miranu Potrću, bi radi izgnali iz Črne gore. Napadi na dr. Janeza Drnovška so se začeli vrstiti, češ da podpira »separatistično« slovensko ustavo. Štefan Korošec se je komaj ubranil pred srbskimi partijci, ki so zahtevali njegovo glavo (na srečo ne dobesedno). »Protisrbski« razpravljanci na sejah CK ZKJ, kot so Ivo Ružič, Andjelko Kovačević Muharem Abadžić, Ivica Račan in drugi imajo možnost, da partijsko preživijo, samo zato ker bo kongres ZKJ že januarja. Da ne govorimo o tem, da bi nekateri Milana Kučana radi spravili v ječo.

Skratka, onemogočiti (včasih so to počeli tudi fizično) je treba vse drugače misleče ali jih vsaj prestrašiti, na drugi strani pa lastnemu okolju dati dometi, da so »notranji sovražniki«, ki ne mirujejo, krivi za vse tegobe, od slabih plač do neuspeha ljudskega posojila.

»Separatistični tranzistorji«

Kam pripelje hujskaštvo, najbolj nazorno kaže primer iz najmanjše jugoslovanske republike, kjer je zmagala »protibirokratska revolucija« in kjer so hoteli orožje, da bi pridli do Ljubljane in odprli oči zapeljanim »separatističnim« Slovencem. V rudarskem Pjevju so delavci, ki so odšli v pokoj, dobili darila. »Nesrečni oče, dali so ti separatistični tranzistor,« je zavpila hčerka enega od upokojenih rudarjev, ko je odvila očetovo darilo. V zavoju je bil Iskrin radio s kasetofonom v rdeče-črni barvi (barve albanske zastave, je takoj ugotovil nesrečni rudar), na skali pa napisane samo tri postaje: Ljubljana, Sarajevo, Priština. Rudarji so bili ogorčeni, nekateri zaradi separatističnega aparata, drugi pa, ker so menili, da ni vreden 3 milijone din. Verjetno se bo tudi izkazalo, da aparatov niso naredili v Iskri, ampak pri njenem kooperantu na Poljskem.

Imamo res zaveden delavski razred v zbankrotirani republiki; kdo neki bi nasedal separatistom in njihovi propagandi, pa vseeno, od kod so: iz Ljubljane, iz Sarajeva ali iz Prištine...

Samostojni se grejejo ceneje

Cene se kot drugod spreminjajo mesečno

Zima že rahlo kaže zobe in povsod na Celjskem so že zakurili skupne in hišne kotlovnice ter spustili vročo vodo v toplovo. Koliko v osmih občinah celjskega območja stanovalci družbenih stanovanj plačujejo za ogrevanje?

Celjani, ki so priključeni na sistem daljinskega ogrevanja Komunalne Toplotne oskrbe, so oktobra za kvadratni meter ogrevanega stanovanja odšteli 19 tisoč 320 dinarjev, novembra pa bo cena seveda primerno višja. V samostojnih hišnih kotlovnica v občini pa so bile cene različne. V Laškem, kot v večini občin na Celjskem, je organiziranega ogrevanja manj, hišni sveti pa sami skrbijo za preskrbo kotlovnice z gorivom, medtem ko stanovanjska skupnost iz zbrane denarja kupuje zanje gorivo. Tudi v Mozirju je skupno ogrevanje organizirano po posameznih krajih, ker gre za različne načine kurjenja pa so takšne tudi cene. Podobno je tudi v Slovenskih Konjicah, kjer so bile oktobrske cene ogrevanja kva-

drata stanovanja med 9 in 15 tisoč dinarji, mesečno pa cene prilagajajo cenam goriv in likvidnosti. V občini Sentjur ima Komunalno obrtno podjetje pogodbe s posameznimi kurilnimi odbori, oktobra pa je stanovanje ogrevanje stanovanj veljalo med 7 in 10 tisoč dinarji. Le v slivniških blokkih so morali odšteti kar po 15 tisoč dinarjev za kvadrat ogrevanega stanovanja, ker lastnega denarja niso pravočasno vezali. V občini Šmarje pri Jelšah je rogaški Gokop letos v celoti prevzel družbeno ogrevanje in oktobra za kvadrat zaračunal 15 tisoč 700 dinarjev, novembra pa bo centralno razkošje pri njih veljalo 26 tisoč 690 dinarjev po kvadratnem metru. V občini Velenje je zara-

di cenosti vroče vode s Termoelektrarne Šoštanj daljinsko ogrevanje še vedno najcenejše. Oktobra so morali občani za kvadratni meter ogrevanega stanovanja odšteti po 7 tisoč 652 dinarjev, tisti v zasebnih hišah pa po 10 tisoč 684 dinarjev. Ker je Vekosova Toplota oskrba od julija sem za ogrevanje pobirala le akontacije, bodo novembra opravili poračun in seveda ogrevanje tudi podražili. V Žalcu, kjer za skupno ogrevanje skrbi Komunalna Toplotna oskrba, bo novembrska cena ogrevanja - glede na druge podobne sisteme - med najnižjimi, saj bodo ogrevanje podražili le na 19 tisoč 100 dinarjev.

BRANE PIANO

Šolarji v polju

V teh jesenskih dneh se učenci prvih razredov odpravljajo v naravo in jo skušajo, prav kot je najlepša, bolje spoznati. Tako je bilo pred dnevi tudi na kmetiji Toneta Pečecnika, kjer so imeli naravoslovni dan učenci drugega razreda osnovne šole Anton Aškerc iz Titovega Velenja. Na kmetiji sicer letno pridelajo in oddajo okoli 80 tisoč litrov mleka, šolarji pa so se spravili nad jesensko opravila. Kožuhali so koruzo, ruvali peso in trebili buče. Seveda pa so si najprej ogledali hlev in v njem 35 glav živine. Nekateri so prav zares prvič videli v živo krave, telčke in prašiče, je povedala njihova učiteljica Danica Kavsek.

L. OJSTERSEK

Iz Žalca so odšli živi

V zadnji številki Novega tednika smo pisali o nenavadni zgodbi, ki se je pripetila v Žalcu, kjer se je nepričakovano naselila osemčlanska albanska družina in zahtevala neke vrste politični azil.

Občani so o tej veliko bolj tragični kot komični situaciji razmišljali na dolgo in široko, v težak položaj pa so bili potisnjeni tudi odgovorni v občini, ki na trenutke niso vedeli kaj z Albanci storiti.

Dogodki so se v ponedeljek vendarle razpletli, saj so se »nezaželeni« vrnili domov. Pred tem pa se je zgodilo marsikaj zanimivega.

Albanci so dan za dnem »gnjavili« župana, hodili po sodišču, bili v župnišču in iskali najrazličnejše možnosti, da bi prišli do stanovanja. Na koncu so očitno obupali. Da bi preživeli, so začeli prodajati kostanj. Od tega se, kajpak ne da živeti.

Preden so odšli, so od socialnega skrbstva zahtevali še 2 milijona dinarjev, ki jih niso dobili, ustregli pa so jim delavci PM Žalec, ki so jih prepeljali na železniško postajo v Zidani most. Med potjo je moral voznik kombija večkrat ustaviti, ker so potniki bojda želeli bruhati, pri tem pa so Albanci zganjali hrup in se drli, da Jugoslavija ni nikakršna socialistična država, če se tako grdo postopa z ljudmi.

V ponedeljek se je zgodilo še tisto najbolj zanimivo. Na

PM Žalec je prispelo sporočilo iz Dečanov, kjer prebiva omenjena albanska družina. Doma imajo več hektarjev zemlje, okoli 100 ovac, skratka dobro gmotno stanje. Razlogi njihovega odhoda s Kosova so torej povsem politični. Glava družine in najstarejši med njimi je bil zaradi političnega prepričanja že večkrat zaprt, v zadnjem času pa je soglašal s politikom Morine, za miting na Kosovem polju je baje daroval nekaj ovac, s čimer se ni zameril oblastem, temveč svojim rojakom, ki so ga brčkone izgnali iz vasi Dobro v občini Dečani.

Žalčani so se v torek odahneli. Morda sedaj vsaj ne bodo več tako presenečeni, če bo takšnih obiskov, in vse kaže da tako bo, v prihodnosti še več.

Ali so se Albanci vrnili domov ali pa bodo poskušali srečo drugje, pa zaenkrat vedo le oni.

VOJKO ZUPANC

TEDEN DOMAČEGA FILMA
od 7. do 13. novembra 1989

Dr. Ervin Mejak

14. oktobra se je za vedno poslovil, z vsem srcem mestu ob Savinji predani dr. ERVIN MEJAK, odvetnik v pokoju, narodnoobrambni delavec in borec za severno mejo 1918-1919.

Rojak iz Slovenske Bistrice (1899), iz središča pokrajinsko razgibanega jugovzhodnega vznožja Pohorja, se je po letu 1912 likal v celjski gimnaziji v prijateljevanju z narodno že osveščenimi sošolci, ali kot naraščajnik v sokolski telovadnici in na »prvih hojah v planini«. Še pred maturo se je v prvi svetovni vojni soočil z vojno krutostjo »na tirolskem bojišču, večnoma visoko v zasneženih gorah«, brž nato pa se je hrabro odzval na Maistrov klic za osvoboditev Maribora in Slovenske Koroške. Po letu 1920 se je pridružil jedru Kluba slovenskih akademikov (kakor so njega dni imenovali študente visokih šol in univerz), enkratnih aktivistov v ustanavljanju ljudskih knjižnic, v organizaciji narodnih prireditev itd. na Spodnjem Štajerskem in na Koroškem, vse s ciljem utrjevanja slovenske na-

V SPOMIN

rodne zavesti. Nazadnje je kot samostojni odvetnik deloval kot zavzet iurisconsultus v odborih Celjskega Sokola in celjskega Planinskega društva - vse do usodnega leta 1941, ko ga je okupator z drugimi zavednimi Slovenci prisilno izselil v Užice. Nasilje Mejaka ni strlo, pač pa je pospešilo njegovo vključitev v na-

rodnoosvobodilno gibanje.

Po povratku v Celje je obnovil poklic samostojnega odvetnika, pristojnega zlasti v gospodarsko-pravnih zadevah, obnovil pa je tudi tvorno sodelovanje v organih celjskega Planinskega društva, Turističnega društva itd., povsod kot neustavljivi zagovornik lepše podobe našega mesta, zdravega življenja in ne nazadnje varstva naše naravne in kulturne dediščine. Vabil je na izlete in pohode v gore, v samozaložbi izdal (1968) planinski vodnik »Pojdimo v gore«, z živo in pisano besedo opozarjal - tudi na straneh našega tednika - na moteče nepravilnosti, na »črne točke«, bodril k njih odpravi, kdaj pa kdaj tudi pohvalil dejavno zavzetost za lepšo podobo našega Celja.

Prav v pričakovanju odgovorov na vprašanja kako prav in bolje ravnati v urejevanju našega okolja, bosta poslej, ko se je dr. Ervin Mejak za vedno poslovil, manjkala njegov nasvet in bodrilo. Tudi v tem bo dr. Ervin Mejak še dolgo živel med nami.

GUSTAV GROBELNIK

Svetina se razvija

Zanimiva in po številu prebivalcev najmanjša krajevna skupnost v celjski občini je Svetina, ki šteje približno 430 prebivalcev. Kraj ima poleg naravnih še kulturne in nič manj zanimive zgodovinske obojebe, ki bogatijo Svetino. Posebej privlačna je skoraj petsto let stara cerkva Svete matere božje, ob kateri so pred leti postavili šolo, kjer imajo organiziran kombinirani pouk s štirimi razredi osnovne šole, ki ga izvajata dva učitelja.

Že nekaj let buri duhove pokopališče na Svetini, ki je neurejeno ter zapuščeno in daje uglednemu kraju dokaj slabo podobo. Prav tako kot pokopališče kličejo po obnovi ceste, še zlasti je nekaj takšnih, ki še nimajo asfaltnih prevleke. Ob tem pa je seveda potrebno podariti, da so v zadnjih petih

letih po zaslugi izredno prizadevnega tajnika krajevne skupnosti Danila Kralja, s številnimi pridobitvami doprinesli k večji razvitosti kraja. Tako je v kar nekaj hišah, ki še niso imele električne energije, zasvetila luč, s peskom so utrdili več kilometrov dolge kolovozne poti, ponekod pa so morali preurediti in posodobiti vodovodno napeljavo.

Velik problem predstavlja telefonsko omrežje, če povečamo, da so na Svetini na razpolago samo trije telefoni, čeprav so pred leti zgradili telefonsko centralo za petindvajset novih priključkov. Trenutno je v kraju enaindvajset interesentov za telefonski priključek, možnosti pa kažejo le na trinajst. Kljub številnim dobrim izgledom in pogojem za turistični razcvet, se tovrstna dejavnost

Danilo Kralj

še ni rodila. Krajanji so v tem pogledu premalo in slabo organizirani, v samem naselju pa ni lokala, ki bi bil odprt ves dan. Tudi Železarski dom, ki deluje pod okriljem Železarne Štore, posluje samo popoldan, kar je seveda občutno premalo.

SANDRA KOJNIK

Asfalt na planinski cesti

Neasfaltirani del regionalne ceste med Sentjurjem in Planino pri Sevnici, čez klanec Jezerce, je velika razvojna ovira. Potem ko so pred dnevi na ravninskem delu ceste do Oseka položili dobra dva kilometra grobe asfaltna prevleke v širini 6 metrov, trenutno opravljajo še zavarovanje brez in sanacijo plazu, ki se je pojavil med gradnjo.

Približno 700 metrov asfaltna prevleke preostalega makadama čez Jezerce in tudi gladko asfaltno prevleko bodo položili še letos, so povedali na celjskem Cestnem podjetju. Vrednost naložbe za posodobitev 3-kilometerskega makadamskega odseka znaša 24 milijard din.

BJ

Srečanje Starovelenjčanov

V dvorani tamkajšnjega gasilskega doma so se pred dnevi zbrali starejši krajanji Starega Velenja, vsi stari nad 65 let. Povedali jih je krajevni Rdeči križ skupaj zbral okoli novega leta, tokrat pa so s srečanjem pohiteli, saj ni gotovo, da bodo imeli ob koncu leta za takšne stvari še dovolj denarja. Ob družabnem srečanju so opravili tudi volitve v odbor RK in se za naslednja štiri leta za predsednico izvolili Vido Pahor. Tudi zato, ker Pahorjeva skrbi, da člani RK Staro Velenje nudijo pomoč starejšim krajanom, jih obiskujejo ko so bolni, pomagajo pri hišnih opravilih in podobnem.

LOJZE OJSTERSEK

Dvojno nezadovoljstvo v prizadeti dolini

Krajani v dolini Kozarice so zahtevali jasne odgovore o sanaciji mostov

Krajani doline Kozarice v šentjurski občini, ki so jih letos pestile poplave, neurje 19. avgusta pa je uničevalo njihove domove, mostove in živino, so nezadovoljni s počasno sanacijo.

Na svoja konkretna vprašanja kako, kdaj in kdo bo zgradil mostove na Kozarici, zahtevajo tudi natančne odgovore. Prav danes mineva od ujme že dva meseca.

Dvomeesečno ogorčenje

Katastrofalno neurje, ki je 19. avgusta prizadelo v šentjurski občini predvsem dolino Kozarice je tudi porušilo most »pri Vodišku« v Jakobu, druge mostove pa je porušilo delno. Krajani iz 19 hiš Sotenskega, ki jih je prej povezovala s svetom asfaltirana cesta čez most »pri Vodišku«, morajo od takrat po opravkih, v službo in do kmetijskih zemljišč onkraj Kozarice po dva kilometra daljši poti, čez Vodruž. Prejšnji teden se je na uredništvo Novega tednika v imenu prizadetih krajanov obrnil Franc Zidar, ki je povedal, da do takrat ni še nihče nič naredil, pa čeprav so komisije prihajale in da se zbirajo solidarnostna sredstva tudi na račun podrtega mostu pri Vodišku. Predsednik izvršnega sveta Sergej Šerko mu je, ko se je obračal nanj, dal različna odgovora: da most bo in nato, da občina mostu ni dolžna zgraditi, ker cesta ni kategorizirana. Pri drugem, Kumbergerjevem mostu, slab kilometer niže, ki ga potrebujejo krajani petih

hiš, so opazili, da so do takrat pripeljali le približno 2 kubična metra opaža. Porušeni most pri Vodišku so krajani zgradili pred leti predvsem z lastnimi sredstvi in z manjšo pomočjo krajevnih skupnosti, je povedal ogorčeni krajan.

Prejšnji teden začeli

V krajevni skupnosti Šentjur-Okolica so prejšnji teden dobili Nivojevo dokumentacijo za sanacijo vseh mostov v dolini Kozarice in zagotovilo, da bo Nivo, po dogovoru na ravni šentjurskega izvršnega sveta, skupaj s krajevno skupnostjo Okolica začel z odstranitvijo mostovnih opor in prečnih nosilcev, nakar naj bi do 20. oktobra naredili za mostove nove opore, nato pa po dogovoru s pripadniki JLA začeli z gradnjo mostov. V Nivoju je Peter Štefanec povedal, da zaradi šentjurskih načrtov, da bi še uporabne betonske plošče mostov prestavili na druge mostove čez Kozarico, delavci Nivoja, ki so začeli z načrtovanimi deli, zdaj vsa dela ne bodo mogli zaključiti v predvidenem roku. V krajevni skupnosti Šentjur-Okolica so tudi prejeli del sredstev, 300 milijonov din, kar pa je veliko premalo za pokritje celotne finančne konstrukcije sanacije. V krajevni skupnosti Okolica bodo od ocenjene škode prejeli 7,4 odstotka sredstev. Tajnik krajevnih skupnosti Šentjur-Okolica Alojz Arlič je nato povedal, da nameravajo skupaj s šentjurskim izvršnim svetom »aktivirati vse dejavnike v občini, da bodo skupaj, soodgovorno zgradili mostove«.

Na seji vaškega odbora socialistične zveze in sveta vaške skupnosti Jakob, ki so jo zatem sklicali na zahtevo krajanov, so zahtevali natančne odgovore kako, kdaj in kdo bo zgradil mostove na Kozarici. Tajnik krajevnih skupnosti Okolica Alojz Arlič je krajanom poročal o delu na mostovih pri Vodišku in pri Kumbergerju in o tem, da se bo na mostu pri Hercogu dogradil še en prostor, pri Percu pa bo potreben nov most. Ko bodo delavci Nivoja z začetnim delom zaključili, bodo nadaljevali pripadniki JLA, v sodelovanju z občani in strokovnimi službami občine in DOPS-a. S takšno sanacijo se krajani strinjajo.

Krajani pa se nikakor ne strinjajo glede vprašanja financiranja. Na informacijo tajnika krajevnih skupnosti Šentjur-Okolica, da sredstva za mostove v celoti niso zagotovljena ter da bi naj jih nadomestili iz samoprispevka in s sredstvi šentjurskih sisov materialne proizvodnje, se prizadeti krajani niso strinjali. Krajani menijo, da se morajo mostovi graditi s pomočjo solidarnostnih sredstev za sanacijo škode po neurju, ki so strogo namenska in jih bo šentjurski izvršni svet moral zagotoviti. Zahtevali so tudi, da se solidarnostna sredstva za sanacijo škode po neurju z dne 19. avgusta namenijo samo v to območje, kjer je bila ujma najhujša in naj jih ne »drobijo« na ravni občine. Krajani so svoje zahteve sporočili šentjurskemu izvršnemu svetu in zahtevali odgovor do jutri.

BRANE JERANKO

Na Rečici so praznovali

Letošnji praznik krajevnih skupnosti Rečica ob Savinji je minil v znamenju številnih pridobitev.

Tako so v Šentjanžu odprli nov most, na Rečici otroško igrišče in klubske prostore športnega društva Mladost, odprli pa so tudi nekaj novih posodobljenih cestnih odsekov: Trnovec-Gorica, Rečica-Prihova in Rečica-Spodnja Rečica. Med pridobitvami velja omeniti tudi novo javno razsvetljavo na Rečici. Denar za vse to so prispevali krajevna skupnost, posamezne samoupravne skupnosti ter delovne organizacije in zasebniki, precej pa so ga namenili tudi iz sredstev samoprispevka. Tudi v tem primeru so krajani denar oplemenitili s prostovoljnim delom in prispevki. Dela so ovrednotili na dobri dve milijardi dinarjev.

J. V.

Življenje v dimnični hiši

Dimničnih hiš ali dimnic v dolinah ni več. To je tip prvotne slovenske hiše, ki je bila izključno lesena vse do 17. stoletja. Osamljen primer dimnice, ki priča o razširjenosti ljudskega stavbarstva, so pred leti našli v Zavodnjah nad Šoštanjem, tako imenovano Kavčnikovo domačijo. Evidentirana je v dokumentaciji Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine v Celju kot etnografski spomenik prve kategorije in najpomembnejša ljudska stavba na našem območju, če ne celo v sami Sloveniji.

Kavčnikovo domačijo že več let ohranjajo strokovnjaki omenjenega zavoda skupaj s kulturno skupnostjo Slovenije in občinsko kulturno skupnostjo v Velenju.

Kavčnikova domačija, ki je najjužnejši primer dimnice

v alpskem prostoru, je bila zelo poškodovana, saj je prejšnji lastnik porušil gospodarski del in kašto, 1984. leta pa se je zaradi visokega snega podrla tudi streha nad osrednjim bivalnim delom.

Hiša je nastala v 18. stoletju, njen najstarejši in najpomembnejši del pa je kuhinja oziroma stanovanjski del domačije, ki ima vse značilnosti dimnične celice. Domačija je sicer sestavljena iz tako imenovanega stegenega doma, v njegovem okviru pa je stanovanjski del in gospodarsko poslopje.

Ohranjanje Kavčnikove domačije je bilo zahtevno delo, vendar bo prihodnje leto že toliko nared, da bo sprejela prve obiskovalce. Na vrsti je le še ureditev okolice, ki bo tudi svojsko in strokovno urejena.

Z. S.

Renesančni biser

Obnovljene fasade hiš v Celju dajejo mestu starinski nadih, hkrati pa opozarjajo tiste, ki prenove še niso bile deležne, da je skrajni čas, da se mestno celjsko jedro dokončno uredi.

Zadnje dni so delavci Remonta, ki so opravljali izvaljska dela na fasadi hiše Tomšičeve - 1, odstranili zidarske odre, pod njimi pa je v vsem renesančnem sijaju in avtentičnih barvah zasijala nekdanja mestna lekarna.

Konservatorski poseg in obnova te hiše je bila zahtevna naloga. Najprej so se strokovnjaki zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine v Celju lotili drugega nadstropja, kjer so našli tudi svoje nove delovne prostore.

S konservatorskimi posegi v notranjosti bodo še nadaljevali, saj ima stavba znotraj in zunaj izjemne arhitekturne kvalitete. To so arkadni hodniki, kamniti renesančni portali, mrežasti oboki in renesančne kovane ograje.

Prenova drugega nadstropja v hiši Tomšičeve - 1 je sprožila tudi obnovo celotne zunanjsčine. Gre za fasadno preobleko iz leta 1891, ki so jo obnovili takšno, kot je nekdanj bila in je bila že v tistem času ponos Celjanov.

Tako prezentirana stavba v središču mesta je vrh stavbnega starega mestnega jedra in renesančni biser v njem.

Z. S.

Foto: EDI MASNEC

Obnova starih stanovanj

V žalski samoupravni stanovanjski skupnosti so se lotili obnove treh stanovanjskih objektov v samem Žalcu, dotrajane stanovanjske objekte pa obnavljajo tudi po nekaterih drugih krajih v žalski občini.

V Žalcu obnavlja samoupravna stanovanjska skupnost tri objekte v Hmeljarski ulici in na Šlandrovem trgu. Poleg zunanosti bodo uredili tudi notranjost objektov. Minuli teden so v obnovljeno graščino v Arji vasi preselili pet družin, stanovanja pa obnavljajo še v Ojstriški vasi in Bregu pri Polzeli, v katerem bodo začeli obnavljati tudi stanovanja v Založah.

Z obnovo v stanovanjski skupnosti ne bodo pridobili novih stanovanj, razen v objektu v Hmeljarski ulici v Žalcu, kjer bodo s pomočjo Juteksa pozidali pet novih stanovanj. Do konca leta bodo tako v glavnem končali s prenovo starih stanovanj, zaradi pomanjkanja denarja pa precej kasni obnova stanovanj, ki so bila zgrajena pred desetimi ali več leti.

IRENA BAŠA

Jesenska razmišljanja

Drugače kot običajno so kulturni dan preživeli osnovnošolci v Šempetru. Razmišljali so o jeseni, o sadovih narave, o življenju na kmetih nekoč in danes. In ne samo razmišljali, dodali so tudi nekaj spretnosti in pridnosti ter se spomnili ličkanja, ki so ga zalili s sladkim moštom, pletli so košare, izdelovali pastirske palice. Predvsem mlajši pa so svojo domišljijo spretno izrabili za izdelavo najrazličnejših predmetov iz sadov narave. Ob tem so seveda tudi pekli kostanje, se povselili ob raznih igricah in ob koncu tudi pripravili razstavo za vse krajanje.

EDI MASNEC

Žalec dobiva novo podobo

Žalsko mestno središče pospešeno obnavljajo, čistijo okoli, popravljajo pročelja starih hiš, skratka Žalec bo dobil novo, lepšo in svežo podobo. V kratkem bo mesto gostitelj preko štiristo novinarjev iz Jugoslavije in zamejstva, ki se bodo zbrali na tradicionalnih Gorjupovih dnevih. Da bo mesto dalo lep videz in dober vtis gostujočim, ki bodo svoje vtise ponesli širom domovine in tudi v tujino, krajevna skupnost poziva vse meščane, da vsak v svojem okolju počisti in pospravi morebitno navlako, ki bi sicer kazila izgled mesta.

L. KORBER

20 let preboldskih jamarjev

V času, ko slovenski jamarji praznujejo 100-letnico organiziranega jamarstva na Slovenskem, Preboldčani slavijo 20-letni jubilej. Za njim je plodno in aktivno delovanje. Jubilej so proslavili na slavnosten način. Pripravili so vrsto športnih tekmovanj, sodelovali so na taboru Ljudske fronte na Mrzlici, pripravili razstavo skozi 20-letno obdobje, jamarški mnogoboj, prikaz veččin jamarške tehnike in reševanja itd. Jubilej pa so zaključili s slavnostno sejo in družabnim srečanjem.

T. T.

Najboljši plesalci v Žalcu

V soboto si bodo ljubitelji plesa lahko v Žalcu ogledali prvostavno plesno prireditev. Delavska univerza Žalec in ŠPK Kazina iz Ljubljane pripravljata plesni turnir za državno prvenstvo v športnih plesih. Na turnirju, ki se bo odvijal od 16. ure naprej v telovadnici osnovne šole v Žalcu, bo sodelovalo več kot 60 plesnih parov iz vse Jugoslavije, pomerili pa se bodo v rock'n'rollu, standardnih in latinsko ameriških plesih. Tekmovanje bo tudi dobra priprava za evropsko prvenstvo, ki bo teden kasneje v Ljubljani.

NADA MULEJ

Igrica o nagrajeni dobroti

Za otroke so v celjskem gledališču uprizorili igro o Androklesu in levu

Drugo premierno uprizoritev v letošnji sezoni so v Slovenskem ljudskem gledališču namenili svojemu številnemu otroškemu občinstvu. Tokrat jim ponujajo znano otroško igro Auranda Harrisja Androkles in lev v prevodu Vena Tauferja. Harrisova igra temelji na zgodbi o rimskem sužnju Androklesu in levu iz drugega stoletja našega štetja. Preprosto parabolo o kaznovani človeški hudobiji in nagrajeni plemenitosti in dobroti je avtor prelin v dramsko obliko pod vplivi commedie dell'arte.

Ljubezensko zgodbo med lepo Izabelo in Leliom oviranjen skopuški stric Pantalone, ki je hkrati varuh njene dote, v srečni konec pa prebrne njegov plemeniti in bistroumni suženj Androkles. Temu pomaga v odločilnem trenutku, v gladiatorski areni, lev, ki mu je suženj nekoč pomagal v težavah, ko mu je izdril trn iz tace. Rimski cesar, očaran nad zmago plemenitosti v gladiatorski areni, nagradi bistroumne sužnja Androklesa z osvoboditvijo, zaljubljeni par s poroko, skopuškega in spletarskega strica Pantaloneja kaznuje z odvzemanjem visoke dote, njegovega nadutega pomočnika Stotnika pa s premestitvijo na nevarni jug rimskega cesarstva.

Preprosto in za gledališčence dovolj razgibano in slikovito igro je ob pomoči dramaturga Janeza Žmavca tekoče postavila na oder režiserka Helena Zajc. Gledališko dogajanje je gradila predvsem na poudarjeni tipologiji dramskih likov; na stiliziranih prvih commedie dell'arte in na skladni govorici likovnih, glasbenih in igralskih prvin uprizoritve. Večfunkcijsko in odprto prizorišče je izoblikovala scenografinja Simona Perne, ki je v središče postavila veliko svetlo zaveso, vrtljivo okoli svoje osi in hitro spremenljivo za stilizirano nakazovanje rimskih ulic in hiš ali veličastnega vhoda v amfiteater. Kostumi Cvete Mirnik so po-

udarjali tipologijo likov in jih hkrati mestoma tudi ironizirali. Izvirna glasba Gregorja Strniše je mestoma učinkovita v ironiziranju pocukrane operetne ljubezenske zgodbe, pogosto pa premalo spevna za sproščeno petje in učinkovito komunikacijo z mladim občinstvom. Pri oblikovanju uprizoritve so sodelovali še koreografka Lojzka Žerdin, oblikovalec borilnih prizorov Aleš Vest, oblikovalec lutke leva Jože Ciuha in njen izdelovalec Zdenko Majaron ter lektorica Breda Perčić.

Igralski ansambel je napolnjeval prostor in dramske like s primerno ansambelsko usklajenostjo in ustvarjalno disciplino. Operetni ljubezenski par sta s primerno primesjo ironije oblikovala Ljerka Belakova in Drago

Kastelic. Tipologijo zoprnega, a na dnu tudi tragičnega skopuha Pantaloneja je izrisal Bruno Baranovič. Hrupo in nabuhlo figuro samovšečnega Stotnika, pogumnega in drznega navzen, preračunljivega in strahopetnega navznoter, je ustvaril Iztok Valič. Dinamičnega, plemenitega in bistroumne sužnja Androklesa je utelensil Bojan Umek, njegovega nenavadnega prijatelja, strahljivega in prijaznega leva hkrati, pa s spretno animacijo lutke in skrbno govorno in glasovno interpretacijo kot gost Marjan Hintereger.

Nekoliko zadržano spremljanje mladega občinstva na eni od predpremier prejšnji četrtki nemara izziva celjske gledališčne, da bodo izbirali besedil in uprizorjanju iger za otroke posvetili v prihodnje še več profesionalne skrbi in znanja ter sprostili še več ustvarjalne energije in zavzetosti, čeprav jim tokrat ne moremo očitati zdrsa pod raven korektnosti in zanesljive solidnosti.

SLAVKO PEZDIR

Mesto na platnu

Likovna kolonija, ki so si jo bili pred tremi leti prvič zamislili pri DPD Svoboda Slovenske Konjice, je bila letos v Zrečah, kjer je zdaj odprta razstava likovnih del udeležencev kolonije.

Sodelovalo je 11 slikarjev, večina iz domače občine, ki so se v dnevi, ki so jim bili na voljo za ustvarjanje, spoprijemali s paleto in čopiči na temo: Zreče.

Slikarji so našli raznovrstne motive in vsak je ustvaril štiri do pet likovnih del o kovačih, o življenju pohorskega kmeta, o mestu danes in utripu vsakdana. Leon Koporec, slikar iz Ljubljane, ki je obiskal že številne likovne kolonije v Sloveniji, na tej pa je bil prvič in ni poznal krajev pod Pohorjem, je bil impresioniran zlasti nad neposrednostjo ljudi. Nuša Dvoršak pa je v imenu organizatorja, DPD Svoboda in letošnjega gostitelja, Uniorja iz Zreč prepričana, da bodo likovne kolonije postale tradicionalne in da bodo sloves ponesele še med druge umetnike, ki bodo morda udeleženci kolonije že prihodnje leto. MP

Koncert ob jubileju Libele

Delovna organizacija Libela Celje slavi letos 95-letnico svojega obstoja, ki ga bodo počastili tudi s slavnostnim koncertom na katerem bodo nastopili Moški pevski zbor Foltej Hartman iz Pliberka, Mešani pevski zbor Haliatetum iz Izole ter Moški pevski zbor Libela Celje. Koncert bo nocoj ob 19.30 uri v dvorani Narodnega doma v Celju.

Čeprav iz različnih okolij, vsi trije zbori že dalj časa dobro sodelujejo in prirejajo skupne koncerte vsako leto v drugem kraju. Moški zbor iz Pliberka je ustanovil in dolga leta vodil Foltej Hartman, po katerem se zdaj zbor tudi imenuje, vodi pa ga sin nekdanjega zborovodje Božo Hartman. MePZ iz Izole je zbor skupnosti Italijanov iz Izole, ki ga vodi prof. Claudio Strudthoff, prepeva pa predvsem narodne in politične pesmi. Libelin zbor so ustanovili ljubitelji zborovskega petja iz tega kolektiva pred 15 leti, zadnja leta pa ga uspešno vodi Ivo Knez.

TDF mora živeti!

Okrnjen spremlj in ne vsebinski program

Krizno obdobje za (letošnji) Teden domačega filma je, kot kaže napovedani program 17. tedna, vendarle mimo. Kljub hudim gmotnim težavam, v kakršnih se je še posebej letos znašla ta edina filmska manifestacija v Sloveniji, je Teden dobil generalnega pokrovitelja: Ljubljansko banko, Splošno banko Celje, pokrovitelja filmskega sporeda, Kovinotekno in pokrovitelja spremnega sporeda, konjski Konus.

Teden domačega filma bo v Celju, od 7. do 13. novembra in naj v Celju ostane tudi v prihodnje, se zavzemajo tako organizatorji, Novi tednik in Radio Celje, in si želijo kulturno osveščeni obiskovalci in vsi, ki so tudi letos kakorkoli pripomogli, da se je skoraj ugasla lučka spet razplamtela.

Predsednik organizacijskega odbora Tedna domačega filma Boris Rosina dodaja, da je letošnji program okrnjen z manjšim številom zunanjih premier in posvetovanj, nikakor pa ne v vsebinskem smislu. Programsko in vsebinsko je TDF dosegel kulminacijo, zato je osrednja pozornost posvetovanja obrnjena k temi: Kako naprej? Organizatorji bodo k sodelovanju skušali pritegniti čim več filmskih ustvarjalcev in ljubiteljev filma, tako v slovenskem kot v jugoslovanskem prostoru, ki jim ni vseeno za usodo Tedna. Tudi pri Kulturni skupnosti in drugih družbenih okoljih so prepričani, da mora Teden domačega filma ostati in živeti v Celju.

Programska izhodišča letošnjega Tedna v sicer skrcenem obsegu, pa so naravnana v predstavitev celotne-

slovenske filmske proizvodnje leta s področja celovečernih in kratkometražnih filmov, prav tako k predstavitvi filmskih dosežkov študentov AGRFTV. Me spremljnimi prireditvami p namerava obdržati tiste, ki so stroškovno manj zahtevne, imajo pa velik kulturni, politični in vsebinski pomen.

V premiernem sporedu ki na Union bo letos na ogled sedem filmov: zadnja dva v tednu, Nekdo drug, Boštjana Vrhovca in Veter v mreži, Filipa Robarja, bosta premierno uprizorjena prav v Celju. Sicer pa se bo Teden začel s Kavarno Astoria, nadaljeval s Coprnico Zofko, Hudičevim rajem, Kuduzem in Zbirnim centrom. V mladinskem sporedu v kinu Union pa bodo mladi gledalci spet videli svoje filmske junake iz že znanih slovenskih filmov, kot so Poletje v školjki, Srečno Kekec, Maja in vesoljček, Čisto pravi gusar in še nekatere druge. Kino Metropol bodo letos polnile tudi domače filmske uspešnice. Uživali bomo lahko ob filmih, kakršen je na primer Kdo tam prepeva, pa Moj ata socialistični kulak, Idealist...

Zunanja podoba mesta bo tudi letos bogatila vsebinsko bogat spored, kakor tudi stalna razstava likovnih vtisov celjskih osnovnošolcev in srednješolcev v dvorani JLA. Mlajši so že videli film Coprnica Zofka, starejši bodo strnili vtise po Kavarni Astoria. Se eno bogastvo, ki ga je težko vzeti ali prenesti drugam. Vzgoja mladega občinstva. Že zato je vredno nadaljevati.

MATEJA PODJED

Gasparijeve razglednice v ZDA

Uveljavljeni zbiralec narodopisnega blaga Marjan Marinšek iz Titovega Velenja, ki je zbral doslej vse razglednice, ki jih je od začetka tega stoletja dalje poslikal Maksim Gaspari, bo šel te dni čez veliko lužo v ZDA med slovenske rojake, kjer jim bo pripravil dve razstavi priljubljenih motivov. Prva razstava bo v Pittsburgu in sicer od 22. do 31. oktobra v okviru tamkajšnjega meseca kulture. Razstavo je organizirala Slovenska izseljenška matica, ki je izdala tudi primeren dvojezičen katalog.

Obiskovalci razstave bodo lahko videli kar 400 prvič tiskanih razglednic, ki so bile pri nas že predstavljene v Kulturnem centru Ivan Napatnik v T. Velenju, kjer je ta razstava tudi nastala. Njen avtor Marjan Marinšek jo bo postavil tudi v ZDA. Po Pittsburgu jo bodo prenesli v Cleveland.

D. M.

Slovaški pevci med nami

Na svoji turneji po Sloveniji je v teh dneh tudi na Celjskem gostoval Moški pevski učiteljski pevski zbor Republike Slovaške iz Martina na Slovaškem. Petdesetčlanski pevski zbor slovaških učiteljev je na celjskem območju prvič koncertiral v ponedeljek v Rogiški Slatini, v torek so se predstavili velenjskemu občinstvu v dvorani tamkajšnje glasbene šole, sinoči pa so zapeli tudi v zdraviliški dvorani na Dobrni. Delegacija zbora je v sredo sprejel tudi celjski župan, na številnih obiskih pa so slovaški pevci pripravili še dva krajša nastopa in sicer v Tovarni nogavic na Polzeli ter v Grafiki celjskega Aera. Na svojih nastopih so pod taktirko dr. Branislava Vargica prepevali glasbeno literaturo svojih domačih in tudi tujih avtorjev iz obdobja od renesanse do danes.

Ž. B.

Pasijonsko sporočilo

Nove prostorske možnosti za laško kulturo

V laškem župnijskem dvorišču so se v junjskih in septembrskih dneh letošnjega leta vrstile zanimive gledališke igre. Na prirejenem odru dvorišča najstarejše slovenske prefare in v okrilju častitljivih obokanih hodnikov, so uprizorjali Pasijonske igre, kar za Laško sicer ni nič novega, saj so jih igrali že leta 1935 (med igralci je bil tedaj tudi Maks Furijan).

Tudi pred štirimi leti je veroučna mladina hotela obuditi tovrstno uprizorjanje Kristusovega trpljenja, kar ji je tudi uspelo. Letos so se ponovno zbrali na spodbujanje dekana Jožeta Horvata in pod režijskim vodstvom profesorice Ljudmile Treven.

Letošnji uprizoritveni trud je treba osvetliti z dveh vidikov: eno je prostorski in časovni okvir današnjega Laškega, kjer se igre odvijajo, in drugo je vsebinsko sporočilni domet tega početja, saj ga občinstvo spremlja s posebno pozornostjo pa tudi radovednostjo. Igre so bile torej videne kot gledališki in verski dogodek.

Tudi pri nas imajo pasijonske igre svojo zgodovino. Kristusovo trpljenje

so upodabljali likovni umetniki, v poznem srednjem veku pa so se oblikovale tudi pasijonske igre, ki so jih pozneje uprizorjali tudi kot sestavino boja proti protestantski reformaciji. Laščani so se dela lotili po svoje: za prolog so uporabili naš najstarejši tovrstni tekst - Skofjeloški pasjon (Elica Škorja je opravila transkripcijo bohoričice), režiserka Ljudmila Treven pa je avtorica teksta sedmih prizorov: Vhod v Jeruzalem, Maziljenje v Betaniji, Zadnja večerja, Oljska gora, Jezus pred velikim zborom in Petrova zatajitev, Smrtna obsodba ter Križanje.

Režiserka in avtorica novega teksta je opravila pomembno avtorsko delo, posebno še, če upoštevamo nov prizor in sicer Maziljenje v Betaniji, ki ga doslej znani pasijoni nimajo. Z njim je nakazana emancipacija ženske, cesar cerkvena institucija dolgo ni priznala.

Šibka točka uprizoritve je njena gledališkost. Veliko predstav je bilo v popoldanskem času, kar je po svoje škoda, saj je gledališki oder zaživel šele na večer. Tudi oder kot izrazno polje je

oživel šele z drugimi pomagali ali bolje rečeno s sestavnimi deli gledališke igre in načina uprizoritve. Pasijonske igre so pravi izziv za svetlobne kreacije, tudi tonske in ne le glasbene. Nastopalo je preko šestdeset mladih navdušencev. To se tudi pozna pri igri, saj bi bilo bolj primerno, če bi določene osebnosti oblikovali po letih starejši igralci, zlasti v prizorih s Poncijem Pilatom. Martin Hrastnik, sedemindvajsetletni kmet je vzdržal vlogo Jezusa, kajti res ni imel lahkega dela. Igralsko je izstopala Eva Kajtna, osemnajstletna dijakinja v vlogi smrti v prologu. Gledališkost uprizoritve bi se dala z nekaterimi domislicami in večjim upoštevanjem odrskih zakonitosti še popraviti.

Toda sporočilo je tako: nikoli ni odveč, v sedanjih časih pa sploh ne, razmišljati o odgovornosti v življenju, o minljivosti, medčloveških odnosih, o usmiljenju in pokončnosti, o ljubezni in sovrastvu, o smislu verovanja o človeku torej. To sporočilo pa so omogočili in posredovali mladi Laščani. Pasijonske igre na župnijskem dvorišču pa so potrdile kakovost novega prostora za različne kulturne prireditve, odlikuje ga prostorska funkcionalnost in estetska nezmotljivost minulih stoletij.

DRAGO MEDVED

Napatnik na pravi poti

V dobrem letu dni, kar je bil velenjski Kulturni center Ivan Napatnik še v rdečih številkah, je delavcem najaktivnejše kulturne ustanove v regiji uspelo ne le zagotoviti tekočo likvidnost, temveč narediti kakovostne premike tudi v ponudbi lastne institucije. Letos so Velenjčanom tako ponudili kar pet kulturnih abonmajev, mladinskega, lutkovnega, gledališkega, glasbenega in Mozartovega, občane pa vozijo tudi na predstave v tujino. Lani so pričeli z umetniškimi in političnimi večeri z znanimi osebnostmi in letos naj bi v Velenje pripeljali med ostalimi celo Ljubo Tadića in Dubčka. Svoje delavce so opremili z računalniki, do zime naj bi končali obnovo pročelij velenjskega gradu, v teh dneh pa bodo izdali že četrto knjigo zbirke Naši razgledi, ki so jo pričeli izdajati šele lani. V prvih treh zvezkih so izšli Zbornik muzeja Velenje, knjiga Ivana Stoparja o velenjskem gradu... Zdaj izide zbirka člankov Vaneta Gošnjaka in Petra Rezmanca pod naslovom iz Našega časa, kjer sta jih objavljala, Dvignjeni zastor.

BP

KOMENTIRAMO

Komu je sploh mar?

Če so v razvojne resolucije v žalski občini že nič kolikokrat zapisali, kaj vse si obetajo od razvoja gostinstva in turizma, pa je res tudi to, da so naredili bore malo ali skoraj nič. Gre pač za tipičen jugoslovanski odnos do dejavnosti, ki ji sicer uradno in v vseh razvojnih dokumentih namenjamo eno izmed poglavitnih prednosti, ki bi jugoslovanski gospodarstveni razvoj razvijali, zgodovinskih in kulturnih znamenitostih niti ne pišemo. Tako pa večina tujcev drvi mimo Savinjske doline ali pa se kvečjemu ustavi pri Štormanu.

Ze res, da je lahko ugodna prometna lega tudi neugodna za gostinsko turistični razvoj, res pa je tudi to, da številni odgovorni od vseh drugih gospodarskih problemih pozabljajo na turizem in gostinstvo. To se navsezadnje vidi tudi pri »majhnih« rečeh. Celjska turistična zveza je pred kratkim za najboljšo urejena šolska okolja proglasila vrsto šolskih okolij iz žalske občine. Tudi podelitev je bila v Žalcu. Podelitve se ni udeležil niti en član občinskega izvršnega sveta, od občinskih družbenopolitičnih organizacij pa le sekretar OK SZDL. Lani je bil v Slovenskih Konjicah na podobni prireditvi zbran ves občinski vrh. Da bi kdo od krmarjev občine Za-

lec nagrajencem vsaj čestital, pa so seveda le utopične misli. Mladim in prizadevnim mentorjem in učiteljem bi to prav gotovo veliko pomenilo. Drug primer, ki govori, da je večini kaj malo za turizem, je financiranje Celjske turistične zveze, ki je letos iz žalske občine dobila borih 900 tisočakov ali najmanj od vseh občin celjske regije. To je seveda daleč od dogovorjene vsote, ki bi jo dali štirje odstotki od zbrane turistične takse. Poudarjam, da so ob tem v občini s turistično takso zbrali kar precej denarja, saj že devetmesečni rezultati števila nočitev povedo, da so bili v občini Žalec dokaj uspešni.

Dokler se ne bo spremenila miselnost, bo pač družbeni sektor gostinstva in turizma še naprej predstavljal manj kot odstotek družbenega proizvoda, skupaj z zasebnim sektorjem in nosilci obrti pa dober odstotek in pol. To pa je glede na neštete in tisočkrat našete možnosti, ki jih ponuja Spodnja Savinjska dolina pravzaprav sramotni podatek.

JANEZ VEDENIK

TEDEN DOMAČEGA FILMA
od 7. do 13. novembra 1989

Jubilej nečesa, česar še ni

Jubileja, kakršen je ta, o katerem pišemo v tem prispevku, seveda niso proslavili. Proslaviti ga niso mogli, ker za to ni nikakršnih pravih možnosti. Lahko pa bi ga, če ne bi bili vsega krivi naši severni sosedje Avstrijci. Pravzaprav ne čisto vsega, ker smo svoj piskerček včasih pristavili tudi mi v neuvrščeni državi z najboljši odprtimi mejami. Pa vendarle gre za svojevrstni jubilej. Mineva točno trideset let, odkar tečejo pogovori za ureditev maloobmejnega prehoda Pavličovo sedlo in njegovo preoblikovanje za motorni promet. Včasih so se strinjali Avstrijci, da bi bilo to treba storiti, toda hudobni, kot so vsi kapitalisti, so bili za to prav takrat, ko nam ni dišalo, da bi to storili. Končno smo le dokazali, da mi nismo nič krivi, kajti maloobmejni prehod bi lahko bil že nared, pa je v tem trenutku vse skupaj odvisno predvsem od republike Avstrije. Končnega pristanka Avstrija ni dala zato, ker njene delegacije ni bilo konec septembra na zasedanju mešane jugoslovansko-avstrijske komisije na Bledu, kdaj pa bo naslednje, nihče ne ve. Nesramni Avstrijci se ne zavedajo, da imamo denar za obnovo osem kilometrov ceste od Logarske doline do Pavličevega sedla in izgradnjo kilometra povsem nove ceste že dve leti zagotovljen, nared pa so seveda tudi vsi načrti. Stavim pa, da bo že v kratkem problem razrešen. Če je v srcih sosedov vsaj kanček izkoriščevalske kapitalistične krvi, bo pristankem kaj kmalu tu, zlasti pa sedaj, ko nam je zvezna vlada dovolila vnašati v domovino stvari v vrednosti sto dolarjev, ne da bi bilo za to treba plačati carino. Za štiričlansko družino pomeni to ta hip staro milijardo. Marsikdo bi jo pustil pri sosedih tudi, če bi se k njim pripeljal s Pavličevega sedla.

JANEZ VEDENIK

Uspešna turistična sezona na Celjskem

Z rezultati letošnje turistične sezone smo lahko na celjskem območju zadovoljni, saj presegajo slovensko in jugoslovansko povprečje. Vsekakor pa ne moremo več govoriti o posameznih sezonah (letnih, zimskih), saj teče turistična dejavnost pri nas neprekinjeno.

Začasni podatki od začetka januarja do konca septembra so najbolj razvidni iz naslednje tabele, kjer so podatki v indeksih napram lani.

	skupaj	domače	tuje
Celjsko območje	96	93	118
Slovenija	95	93	99
Jugoslavija	93	92	94

Izrazito odstopa število tujih nočitev na našem območju, kar je predvsem zaslug zdravilišč. Na Dobrni je bilo 32 odstotkov, v Laškem dvajset, v Atomskih toplicah petnajst, v Rogaški Slatini enaindvajset in v Topolšici 32 odstotkov več nočitev tujih gostov. Dobri pa so rezultati tudi v Celju, Preboldu, na Rogli, v Slovenskih Konjicah in Titovem Velenju, drugod pa so skromnejši. V kmečkem turizmu so zabeležili deset tisoč nočitev ali toliko kot lani. Zadovoljni smo lahko z visokim porastom nočitev domačih gostov v Atomskih toplicah, kjer se je lepo uveljavila Atomaska vas.

Ceprav so rezultati dobri, pa z njimi povsod še nismo zadovoljni. Sicer pa

vse kaže, da se podoba do konca leta ne bo bistveno spremenila, saj imajo zdravilišča dobro zasedene tudi nočitev v zadnjih mesecih, takšne pa so napovedi tudi za hotele na našem območju.

Kot vse kaže bomo na Celjskem letos zabeležili okrog milijon turističnih nočitev, od tega 300 tisoč nočitev tujih gostov. To pa so že številke, ki tudi vrednostno, predvsem na področju deviznega priliva, že kar nekaj pomenijo.

Pa še to: na našem območju bomo letos ustvarili sedmino vseh nočitev v Sloveniji.

ZORAN VUDLER

Na Resevni malo gostov

Šentjurski planinci letos z obiskom v njihovem planinskem domu na Resevni niso zadovoljni. Deževno vreme je mnogim pokvarilo že prvomajske praznike, potem pa je, kot vemo, nagajalo vse poletje. Tudi neurje, ki je divjalo najhujše prav naokoli Resevne je naredilo sicer manjšo škodo na planinskem domu, močno pa je oškodovalo prevozno cesto na Resevno. Z lepim vremenom so prihajali tudi gosti, ki pa bolj varčujejo kot prejšnja leta, tako da imajo letos nasploh manj prometa. Dom na Resevni je redno odprt vsako nedeljo od 8. do 20. ure, za napovedane večje skupine pa ga odprejo tudi sicer. Planinci pripravljajo za nedeljo 22. oktobra Kostanjev piknik na Resevni, ko bodo poskusili tudi mošt. Planinski dom na Resevni bo odprt ob nedeljah še do 1. novembra. Vrata doma bodo znova odklenili za dan republike in Silvestrovo. Pozimi se bodo šentjurski planinci udeleževali tradicionalnih zimskih pohodov na Porezen, Osankarico-Roglo in na Stol. V društvu so pravkar končali tečaj trije markacisti, ki bodo obnovili odsek Poti XIV. divizije od Opoke pri Prožinski vasi do Dramelj. Vsak mesec so prirejali planinske izlete za šolarje, ki so se jim pridružili starši. Za izlete je bilo dovolj zanimanja in z dvema avtobusoma so se udeležili tudi dneva slovenskih planincev na Vogarju. V prihodnjih dneh bodo šentjurski planinci opravili manjša redna vzdrževalna dela v planinskem domu na Resevni.

Priznanja za urejeno okolje

Pri Hortikulturnem društvu Polzela so se letos zopet odločili in pripravili ocenjevanje urejenosti okolja stanovanjskih hiš, kmetij, stanovanjskih blokov in drugih površin, s katerimi gospodarijo podjetja, šole in drugi.

Zlato vrtnico za urejeno okolje je prejela družina Prisljan iz Parizej, srebrno družini Podbregar iz Ločice in Petek iz Latkove vasi, bronaste družina Marovt iz Parizej in Lešnik iz Brega pri Polzeli ter družina Rakun iz Založ za urejeno okolje kmetije. Poleg tega so podelili še 31 priznanj.

T. TAVČAR

Predsednik celjske turistične zveze Slavko Sotlar izroča pokal učenki OŠ Peter Špraje-Jur iz Žalca Tini Ulaga za najbolj urejeno okolje šole na celjskem območju.

Foto: TONE TAVČAR

V Žalcu imajo najlepše urejeno šolsko okolje

Lepl ureditvi namenja več pozornosti

Komisija Celjske turistične zveze, ki so jo sestavljali Zoran Vudler, Jaka Majcen in France Sirk, je tudi letos ocenila urejenost šolskih okolij. Za najlepše urejeno okolje je proglasila okolje osnovne šole Žalec, sicer pa se je v najvišjo skupino, poleg žalske, uvrstilo še trinajst šol: Braslovče, Polzela, osnovna šola Pohorskega odreda iz Slovenskih Konjic, Ljubno, Gornji grad, Bistrica ob Sotli, Šempeter, osnovna šola Edvarda Kardeja iz Slovenskih Konjic, Griže, Gorica pri Slivnici, Planina in Škale-Titovo Velenje. Posebno priznanje je prejela osnovna šola Ljuba Mikuš iz Žalca.

Priznanja so podelili prejšnji teden v kulturnem domu v Žalcu, kjer je zbranim govoril častni predsednik Celjske turistične zveze, Zoran Vudler. Povedal je, da je namen ocenjevanja ta, da bi bila šolska okolja kar najlepše urejena in bi bila za vzgled ne samo učencem, temveč tudi krajanom, ki naj vidijo, kako lahko izgleda urejeno okolje javnih pa tudi zasebnih

zgradb. Vsekakor pa gre za tekmovalne, ki ima velik vzgojni pomen. Komisija je obiskala 61 šol na našem območju in ugotovila velik napredek. O tem govori tudi podatek, da se je lani v najboljšo skupino uvrstilo le pet šol. Med najboljšo se letos ni uvrstila nobena šola iz celjske občine.

Sicer pa je treba zapisati, da si Celjska turistična zveza močno prizadeva za turistično vzgojo v osnovnih šolah. Pripravlja razpise za nagradne naloge, kvize o poznavanju turizma, pomaga pri ustanavljanju turističnih podmladkov in še bi lahko naštevali. Rezultat vseh teh prizadevanj je med drugim tudi ta, da delujejo turistični podmladki že na 28 šolah, na treh pa so že uvedli fakultativni pouk turizma.

Zares lep kulturni program so v Žalcu pripravili učenci tamkajšnje osnovne šole. Prehodni pokal jim je podelil predsednik Celjske turistične zveze Slavko Sotlar, prejšnje leto pa so ga varovali učenci osnovne šole Pohorski odred iz Slovenskih Konjic.

JANEZ VEDENIK

Državna odlikovanja turističnim delavcem

V ponedeljek je bila v hotelu Evropa v Celju krajša slovesnost, na kateri je sekretar sveta osmih občin Ludvik Mastnak podelil odlikovanja predsedstva SFRJ. Prejeli so jih nekateri zaslužni gostinsko turistični delavci iz Celja. Red zaslug za narod s srebrno zvezdo je prejel predsednik Celjske turistične zveze, Slavko Sotlar. Milka Kukovec (Hmezadova samopostrežna restavracija Gaberje), Miro Vedenik (Merx), Jože Vrbančič (hotel Evropa) in Edo Gaberšek (Gospodarska zbornica) so prejeli red zaslug s srebrno zvezdo, Marija Vrečer (Zdravilišče Dobrna) pa je prejela medaljo zaslug za narod.

JANEZ VEDENIK
Foto: EDI MASNEC

TURISTIČNI NAMIG

Na Okrešelj za zaključek turistične sezone

Čas poletnih in zgodnjejesenskih izletov se počasi končuje in ker mnogo planinskih domov zaprejo do konca oktobra, priporočamo še prijeten izlet ali lažjo planinsko turo na Okrešelj (1378 m).

Ker so avtobusne zveze z Logarsko dolino jeseni slabe, priporočamo, da se na pot odpravite z lastnim avtomobilom, vse do parkirnega prostora pod slapom Savinje. Na tem prostoru je kiosk s spominki in razglednicami ter planinsko gostišče, ki ga je pred leti zgradilo prizadevno turistično društvo iz Solčave. Do slapa Rinka je 15 minut hoje, od slapa do Okrešlja pa še tri četrt ure. Prvi del poti ob slapu je precej strm, drugi – od izvira Savinje do doma na Okrešlju, ki ga sicer obnavljajo, pa kljub temu še sprejema goste, pa ni naporen. Obnova doma na Okrešlju bo predvidoma končana prihodnje le-

to. Ob vrnitvi priporočamo postanek v domu planincev, ki ga je letos uspešno upravljal RTC Golte. Velja si ogledati tudi hotel Palenk ter kamp, ki ga prizadevno ureja Stane Gržina, ki tudi sicer skrbi za dobro vodenje gostišča Rinka v Solčavi. Ob lepem jesenskem dnevu bo vse to prijeten zaključek pohodov v Savinjske planine, po dolinah in lažje dostopnih postojankah pa bomo šli na izlete tudi pozno jeseni in pozimi.

Dodajmo še najnovejšo informacijo, da bo Frischaufov dom na Okrešlju odprt do 30. oktobra, prav tako dom planincev, Kocbekov dom na Korošici in Orlovo gnezdo, pa sta že zaprta. Pozimi bodo v Logarski dolini odprti Izletnikov dom, hotel Palenk in počitniški dom Cinkarne.

Z. V.

Zlato zrnje, le kdo te bo še sejal?

Na celjskem območju so priprave na setev pšenice v sklepni fazi

V zorane brazde bomo to jesen položili približno toliko pšeničnega zrnja kot prejšnja leta, ponekod celo nekaj manj. Semenske pšenice je dovolj, umetnih gnojil tudi, ugodnosti so tistim, ki bodo sklepali pogodbe, zagotovljene. Vsaj tako zagotavljajo v zadrugah. Kakšen bo poletni odkup in koliko pšenice bomo pridelali, pa je silno nevarno napovedovati, saj se za podpisovanje pogodb o oddaji odločajo le redki posamezniki.

V šmarnski občini bodo s pšenico posejali okrog 220 do 230 hektarov površin. Polovico pridelka porabijo kmetje sami, polovico ponudijo tržišču. Pridelovalci so imeli na voljo 76 ton semenske pšenice, za kilogram in pol merkantilne pšenice so kmetom dali kilogram semenske pšenice. Tistim, ki bodo sklenili pogodbo, bodo regresirali obrestno mero. V družbenem sektorju pa načrtujejo, da bodo s pšenico posejali 55 hektarov.

Sentjurčani načrtujejo setev 32 hektarov pšenice v družbenem sektorju, zasebniki jo bodo sejali na 80 hektarih, za kar so v zadrugi nabavili 25 ton semena. Računajo na 150 ton odkupa.

V Laškem je setev simbolična, le 20 ton pšenice bodo posejali, tržnih viškov nimajo. Za sklepanje pogodb se dogovarjajo z enim pridelovalcem.

V celjski zadrugi so kmetom ponudili 15 ton semenske pšenice, posejali bodo okrog 50 hektarov, podpisovanje pogodb je v teku.

50 ton semenske pšenice so kupili v Kmetijski zadrugi Savinjska dolina, takšna količina bo zadoščala za 150 hektarov, po izkušnjah pospeševalcev pa kmetje posejejo okrog 250 hektarov. V Kmetijstvu bodo pšenici odmerili okrog 160 hektarov.

V mozirski občini bodo pšenico posejali na 20 hektarih, bolj kot za pšenico se kmetje navdušujejo za koruzo in krmne rastline.

V občini Velenje računajo na 15 hektarov površin s pšenico v zasebnem in 20 hektarov površin v družbenem sektorju. Uveljavljajo nove sorte, zlasti sorte Marija, Sana in Pitoma. Kdor bo podpisal pogodbo, bo dobil 500 kg umetnega gnojila in pa seveda kot vsi drugi regres, ki znaša okrog 4800 dinarjev za kilogram.

In še konjiška občina: kooperanti naj bi posejali 270

hektarov, lastna proizvodnja 21 hektarov. Tudi na tem območju priporočajo nove sorte, k sklepanju pogodb pa ne sijejo nikogar.

Sicer pa Konjičani pri tem niso osamljeni. Nobena druga kmetov ne sili več k podpisovanju pogodb, kajti odkupne cene so opravile svoje. Kmetje so ob žetvi dobili za kilogram pšenice okrog 4 tisoč dinarjev, na novosadski borzi je v tem trenutku mogoče kupiti koruzo tudi za manj kot 6 tisoč dinarjev. Razmerje med koruzo in pšenico bi moralo biti ena proti dva v korist pše-

nice.

Cene semenske pšenice se ponekod vrtijo okrog 20 tisoč dinarjev za kilogram, za tiste, ki sklenejo pogodbo, je cenejša za nekaj manj kot 5 tisoč dinarjev. Toliko namreč znaša regres. A kljub tej stimulaciji se kmetje ne odločajo za setev pšenice, sejejo le za lastne potrebe in zaradi potrebnega kolobarjenja.

Lastna samooskrba tako še vedno ostaja cilj, ki mu po letošnjih načrtih nismo pravič bližje. Kvečjemu še korak dlje od uresničitve.

IRENA JELEN-BAŠA

Japonci so za savinjski golding

V teh dneh so japonski strokovnjaki v žalskem hmezadovem exportu pregledovali letošnjo hmeljsko letino. Japonska je znana kot ljubiteljica dobrega piva. Vsaka njihova pivovarna je prisotna s kar dvajsetimi vrstami piva. Pivo varijo iz sedmih do osmih vrst hmelja, ki ga v glavnem uvažajo iz Evrope. Med njimi je tudi široki sveta poznani savinjski golding, ki zavzema vidno mesto kot izredno aromatičen hmelj. Zato so med prevzemniki hmelja tudi strokovnjaki za arome, ki s prefinjenim čutom za vonj ugotovijo kakovost pridelka. Več kot dvanajstletno sodelovanje s savinjskimi hmeljarji daje tudi vidne rezultate pri odkupu te zlahke rože. Dvesto ton hmelja ali pet odstotkov celotne proizvodnje in en milijon dolarjev iztržka so vzpodbudni za savinjskega izvoznika hmelja pri tako zahtevnih kupcih kot so Japonci.

L. Korber

Zadruga se morajo približati kmetu

Spremembe narekujejo tržno usmerjenost

Da bodo morale biti zadruge podjetniško usmerjene in po meri kmeta, postaja povsem jasno. Očitno se tega vse bolj zavedajo tudi v zadrugah samih. V Laškem, na primer, kot nam je povedal direktor zadruge Karel Krašek, se soočajo s spremembami v večih smereh.

Med ostalim bodo na vsak način morali racionalizirati administrativno-računovodski del, pri tem pa poskušali pritegniti čim več kapitala za vlaganja v primarno proizvodnjo. Tako kot v vseh drugih dejavnostih se bodo morali tudi v zadrugi, še posebej potem, ko bo sprejet zakon o zadrugištvu, obnašati povsem podjetniško.

V Laškem, kjer je v kmetijski zadrugi zaposlenih 150 ljudi, z njo pa sodeluje okoli

Proizvodnja je v kmetijski zadrugi Laško, kljub mnogim težavam, vendarle vsako leto večja. Letos bodo prodali okoli 3 milijone litrov mleka in dva tisoč goveje živine. Prav tako se trudijo organizirati uspešno in intenzivno vzrejo perutnine.

800 kooperantov, so naredili že precej korakov v tej smeri.

»Kmetje nas vse bolj trdno

Direktor KZ Laško Karel Krašek.

prijemajo, razveseljivo je tudi, da vse bolj aktivno in konstruktivno sodelujejo v združnih organih odločanja, skratka v zadrugi je čuti, da kmetje postajajo vse glasnejši, v dobrem pomenu besede, pravi Krašek.

V najkrajšem času namepravajo iz štirih temeljnih organizacij znova oblikovati celovito podjetje, ko bo združevalo štiri, med seboj soodvisne enote. In sicer sodobno, po zahodnoevropskih normah opremljeno klavnico, strokovno pospeševalno službo, hladilnico in pa trgovino.

Največ težav je v preteklosti vendarle bilo pri nepo-

sredni pomoči kmetovalcem, saj mnogi kmetje so in še vedno vidijo vzroke vseh težav v zadrugah. Kmete najbolj muči dejstvo, da je denar postal tako drag, da so krediti za kmetovalce skoraj nedosegljivi. Tako visoki obresti namreč nihče ne more vračati, brez denarja pa se kmetija ne more širiti, niti posodobiti. Zato so v Laškem posvetili več pozornosti republiškim nepovratnim sredstvom za gradnjo govejerskih objektov. Ta denar dobijo kmetije, ki imajo med ostalim najmanj 15 krav ali

V novi in sodobni klavnici lahko na dan zakoljejo do 40 govedi. Z mesom oskrbujejo laško in celjsko območje, precej njihovega mesa pa prodajo še na Primorskem. Letne kapacitete so tisoč ton svežega in 500 ton suhega mesa.

30 govejih pitancev. Te kmetije naj bi bile v dveh letih sposobne zrediti viške mesa. Tako je letos na laškem območju omenjeni denar, ki vendarle predstavlja le 20 odstotkov investicijske vrednosti in znaša milijardo in 80 milijonov dinarjev, dobilo 22 kmetij.

Letos je prišlo tudi do spremembe pri načinu porabe sredstev, ki ga za razvoj mlekarske proizvodnje na-

meni mlekarna iz Arje vasi. Prej so za spodbujanje mlekarsstva namenili denar večim proizvajalcem, letos pa bodo enako vrednost namenili le eni kmetiji, ki jo bo po strogih kriterijih izbrala strokovna služba zadruge. Na tej kmetiji bodo redili plemenško črno-belo kravjo pasmo.

VOJKO ZUPANČ
Foto: EDI MASNEC

»V novi hladilnici je prostora za 80 govejih polovic, kar omogoča zakol 40 glav živine dnevno,« nam je povedal obratovodja klavnice Vinko Križnik.

KMETIJSKI NASVETI

Vpliv sistema molže in njegovih komponent na kvaliteto mleka in zdravje molznice

Danes poznamo dva načina molže: ročno in pa strojno molžo. Ročna molža je poznana že dolga leta, prav tako njeni načini. Analize in meritve so pokazale, da je ročna molža težavno strokovno in fizično delo, pri tem opravilu porabi molznik približno toliko energije kot rudar pri kopanju premoga. Z uvedbo molznega stroja je to delo precej olajšano, pojavil pa se je pred približno sto leti.

Današnji molzni stroji se po svoji funkciji bistveno ne ločijo. Poznamo molzne stroje za krave, ovce, koze, bivoličice in kobile. Glede na potrebe in kapaciteto pa ločimo več sistemov molže in sicer sistem molže v vrč ter sistem molže v mlekovod za vezano in prosto rejo. Pri vseh sistemih pa govorimo o komponentah (elementih, sklopkih), ki sodelujejo pri proizvodnji pretoka zraka in njegovi regulaciji na določeni višini, komponentah, ki porazdeljujejo zrak, komponente, ki so potrebne pri sami molži in komponente, ki omogočajo odvod mleka do vrča ali hladilnega bazena. Kako in koliko vplivajo sistemi molže oziroma njihove komponente na kvaliteto mleka in zdravje molznice se določa in ocenjuje na dva načina: s pyruvat metodo in s številom somatskih celic.

Molzni stroji potrebujejo reden servis

Pyruvat nastaja kot glavni produkt razgradnje hranljivih snovi mleka (beljakovin, ogljikovih hidratov in mlečne toščice). S to hrano v mleku se hranijo drobnozivke. Rezultat razgradnje proteinov maščob in ogljikovih hidratov je pyruvat - pirogrodna kislina. Količina pyruvata v mg/kg mleka je torej ogledalo za število mikroorganizmov in vse njihove aktivnosti. Analiziramo in ugotavljamo tudi število somatskih celic, ki tvorijo levkocite in epitelne celice. V normalnem mleku je v enem ml od 10 tisoč do 300 tisoč somatskih celic. Več je somatskih celic v mleku, tem slabše je zdravstveno stanje molznice v hlevu.

Brezhibno delovanje in pravilno dimenzioniranje vakumske črpalke nam zagotavlja, da je število somatskih celic v mejah normale. Pravilen pretok zraka na predpisanim nivoju (42, 45, 48 kPa) ne odnaša iz vimega epitelnih celic in levkocitov. Točno delovanje vakumetra vpliva na naravno število somatskih celic. Za sistem molže ni pomemben samo izhodiščni podtlak, ampak tudi njegova višina na osnovi kapacitete vakumske črpalke pozitivno vpliva na število somatskih celic. Premajhen premer vakumvoda pa ima za posledico neenakomeren pretok zraka in zaradi tega prihaja do sprememb v podtlaku. Zaradi tega se število somatskih celic povečuje. Prav tako vpliva na povečevanje, zlasti epitelnih celic, nepravilno delovanje regulatorja vakuuma, negativen vpliv ima prav tako nepravilno delovanje pulzatorja.

Pri molži torej uporabljamo stroje, ki imajo vgrajene polzatorje v pravem pomenu besede in ne stroje, ki imajo vgrajene »batne« pulzatorje (Vitrex). Izmenična pulzacija za dve in dve četrtini vimega (leva in desna oziroma prednji in zadnji četrtini) se po mednarodnih normativih ne sme razlikovati za več kot pet odstotkov. Pulzacijsko razmerje mora biti točno, oziroma takšno, kot ga je predpisal proizvajalec. Točno mora biti tudi število utripov v časovni enoti. Priporoča se, da imajo pulzatorji pulzacijsko razmerje 60:40 do 70:30 in okoli 60 utripov v minuti.

Od gumijastih elementov so v sistemu molže zelo pomembna komponenta sesne gume, vplivajo pa na samo molžo, stimulacijo vimega in higieno mleka. Sesne gume morajo izpolnjevati takšne pogoje, da se dobro prilagajajo na seske vimega. S primerno gladkostjo in elastičnostjo vplivajo sesne gume na zmanjšanje količine pyruvata in s tem tudi na število drobnozivk v mleku. Izkušnje kažejo, da dajemo premajhen poudarek kvaliteti in zamenjavi gumijastih elementov, zlasti še sesnih gum.

Na zmanjšanje somatskih celic vpliva tudi pravilno dimenzioniran kolektor. Na število epitelnih in somatskih celic vpliva že prevelika odprtina na kolektorju. Pomembno je, da odprtina na kolektorju omogoči vdor zraka in to 4 do 10 l na minuto.

Količino pyruvata v mleku in število somatskih celic bomo zmanjšali, če molzne stroje redno servisiramo, preverjamo in pregledujemo. Na tržno usmerjenih kmetijah priporočamo letno dva pregleda. Ob vseh ukrepih pa seveda ne smemo pozabiti na pranje oziroma higieno, s čimer bomo dobili tudi boljše mleko.

mag. IVAN KUDER, dipl. ing. agr.
Zavod za živinorejo in veterinarstvo Celje

Odprto pismo Predsedstvu RK ZSMS

Čas, ki je za našo družbo zgodovinskega pomena, je hkrati čas, ki označuje vse večji razkorak med cilji na eni in sredstvi kako priti do željenega na drugi strani. To je čas, ko se polarizirata socialna ogroženost in boj za oblast, politični in gospodarski sistem, jutri in danes; čas, ko beda razvne strasti, ko boj za oblast zanemarljivo razum, čas ko spoznamo, da smo dediči ogromnega bogastva, ki ga pred našimi očmi topijo parole o »lepšem in svetlejšem jutri«; parole, ki jih socialistični monopolisti-monopolisti nad resnico pišejo na milne mehurčke.

Ker hočemo tudi mi sodelovati, ker hočemo v njej aktivno sodelovati,

ker nam je dosti demokratičnega centralizma predsedstva RK ZSMS,

ki je dosegel svoj višek na zadnji volilni seji RK ZSMS,

ker vidimo v P RK ZSMS le črednega pastirja, ki se je spremenil iz koordinatorja dela in zastopnika svojega članstva v temeljnega nosilca represije in discipliniranja še aktivnega članstva in ker smatramo, da je v takšni organizaciji nemoralno delovati, smo se odločili, da do nadaljnjega NE BOMO SODELOVALI V DELU ORGANOV IN ORGANIZACIJ RK ZSMS

Od P RK ZSMS pa zahtevamo, da nam v čim krajšem roku odgovori na sledeča vprašanja:

- ali je P RK ZSMS odgovorno svojem članstvu ali pa je mogoče (kot se je pokazalo na zadnji volilni seji) članstvo odgovorno svojem predsedstvu;

- kdo od članov P RK ZSMS je član dveh organizacij: ZKS in ZSMS ter katera stališča zastopajo ti člani v organih ZSMS in v širši družbeni skupnosti;

koliko znaša predračun stroškov, ki so povezani s kongresom v Portorožu.

MILAN KOPUŠAR
za Predsedstvo
OK ZSMS Velenje

Roman v Novem tedniku

Sem dolgoletna naročnica Novega tednika (že več kot trideset let) in mislim, da imam tudi pravico, da kaj pokritiziram. Moti me namreč to, da časopis včasih izide samo na 16 straneh, namesto na 24, cena pa je ista. Mislim, da to ni pošteno.

Pa tudi kakšen lep roman si želimo, saj ga že dolgo ni bilo. Pod svobodnim soncem ni bil kaj prida, Dolina črne reke pa še slabši. Kateri smo vojno doživeli, nam takšno branje ni zanimivo. Pa tudi tega coprištva je že dovolj.

ZOFKA ZIMŠEK
Virštanj

Ne samo, da imate kot dolgoletna naročnica pravico, da kaj pokritizirate, v uredništvu smo celo veseli takšnih pisem, saj so nam nekakšen kašipot pri vsebinski zasnovi časopisa. Če bi bilo takšnih pisem, kot je vaše, se več, bi bil Novi tednik zagotovo še bližje željam vas, naših bralcev.

Kar se cene tiče, je v teh inflacijskih časih velik križ. Upoštevali smo, da se dohodki realno zmanjšujejo, da nakup časopisov predstavlja vse večje breme za družinske proračune. Zato smo nekaj časa počasneje zviševali ceno časopisa, kot pa so rastle stroški, in zašli v rdeče številke. S ceno časopisa, ki je

sedaj (15.000 dinarjev), še vedno ne pokrijemo stroškov, zato nekaj prihranimo tako, da včasih izdamo tanjši časopis (na 16 straneh) in pri tem skrbno pazimo, da ne okrnimo preveč vsebine oziroma, da tudi na 16 straneh ponudimo dovolj zanimivega branja.

O romanah in o podlistkih smo v naši redakciji že veliko razpravljali. Mnenja so bila različna, pomisleki pa predvsem, če je smiselno objavljati roman v tedniku, še posebej v takšnem obsegu (pol časopisne strani) kot si v trenutni vsebinski zasnovi lahko privoščimo v Novem tedniku. Ker so nadaljevanja kratka, se objavljajo zelo zavleče in marsikateri bralec se potem raje odloči, da si knjigo izposodi v knjižnici in prebere. Do dobrih neobjavljenih romanov pa je težko priti, pa še avtorske pravice predstavljajo precej velik strošek za časopis.

Kar se prejšnjih romanov tiče - Pod svobodnim soncem, ki smo ga objavili, ste izbrali bralci sami v anketi, ki smo jo pripravili. Ta roman je zmagal s precejšnjim naskokom pred drugimi, ki smo jih predlagali.

Podobno velja tudi za Feljtone. Coprištvo objavljamo, ker menimo, da gre za dober tekst in ker se lep del feljtona dotika naših krajev, pa doslej o tem ni bilo mogoče nikjer tako strnjeno prebrati. Avtor se je potrudil in podatke zbral iz lepega kupa domačih in tujih (predvsem nemških) virov. Feljton se bo iztekkel v naslednjem mesecu, od vas, bralcev, in vaših želja pa je odvisno, ali bomo v prihodnje še objavljali romane in feljtone.

Uredništvo

Likovni salon v Celju

Nimam namena igrati kavalirja do slikarke Irene Polanec ter zagovarjati odstranitev slike. Po članku v Večeru in po odstranitvi slik iz Likovnega salona pa se bom ogledal kot slikar. Opazovalec sem že dolgo. Pri slikah ima prav le slikar. Sam zavestno naredi korak nazaj ali naprej. Ob takšnih posegih je kritika naredila škodo samo slikarstvu.

Slike nakit niso nič jemale. S Petrom Černetom gre nakit v povprečno ravnotežje.

Nerad govorim o medlih razstavah v Likovnem salonu, ki se vlečejo od mojega otroštva. Živ dokaz so odkupljene slike. Prelom je bil leta 1973 od svetovno priznanega srbskega slikaja, ki je prišel v Likovni salon mimogrede pri »stranskih vratih«. Razstava je bila še podaljšana. Kvaliteta in znanje sta polnila salon. Otvoritev je bila brez ceremonij in katalogov. Sam avtor se ni udeležil otvoritve in je bival v hotelu Celeja.

Posebni likovni dogodek in rekordni obisk je bil ob otvoritvi DLAC, kjer sem poleg sedmih avtorjev sodeloval tudi jaz. To je bilo leta 1976. Kmalu nato sem izstopil iz društva zaradi statutov iz Ljubljane; po tem velikem uspehu, ki je javnosti pokazal, kaj smo samouki in kam sodimo.

Naslednje leto sem prešel h karikaturi in se od leta 1977 pa do danes prebil v vse svetovne kataloge. Velika slikarska priljubljenost pa je bila v Rogaški Slatini na prvem mednarodnem Ex-tempore 86, kjer sem dobil nagrado. Za slikarja in pesnika ni pomembno, če je v društvu, važno je, da ustvarja in pri tem raste.

Za nakit so govorili, da je kič, celo za naravno cvetje. V razvitih državah je delo

kult, ne šola. Posebne igralške, slikarske, znanstvene ustvarjalce sprejmemo na Akademijo. Pri nas, kdor ne konča akademije, ga onemogočajo tisti, ki sami dvomijo v svoje delo. Take pomoči, ki te spravi na kolena, ne potrebujem. Meni je pomembno že iz osnovne šole, da postopoma raste. Počasna rast je sigurna. Celje ima tovarno barv Aero in zakaj ne plasirajo svojih barv preko talentov v svet.

Likovni salon naj se odloči, ali za obrt, ali za umetnost. Obrtniki se imajo za umetnike, umetniki pa množijo svojo obrt!?

BOŽIDAR PANIČ
Plečnikova 29, Celje

Ples v Celju - dodatek

Šolanje za sodobni ples pri nas ni urejeno. Kljub vsemu se trudimo pridobivati si plesno znanje.

V zadnjih osmih letih sem obiskoval: sedemkrat PPS ZKO Slovenije, PPS Budimpešta, Laban dance center London, Inter dance Rovinj, seminarje, tečaje, ZPS Maribor... Kot plesalec: sezona 82/83/84 v svoji skupini, Odprta vrata za ples Ljubljana-produkcije, predstava S. Mladenovič, v predstavi Saloma EG »Ergo«-koreograf D. Z. Frey.

V studiju pa ves čas organiziramo gostovanje pedagogov. Letos od januarja do maja - J. Knez, junija N. Mavec, prav v teh dneh pa prihaja pedagoginja z Leningrada.

IGOR JELEN

Studio za ples

Recept za lignjev cmok

Že na začetku, bi te rad opozoril, da v Kalinškovi »Kuharici« ne boš našel ničesar podobnega!

Vsa stvar izvira iz obvezne jutranje kavice, kjer mi kolegica nazorno opiše svojo pot v službo mimo gostilne »Intihar« kjer reklamni pano z velikimi črkami vabi poleg ostalega tudi na lignje po 79.000 din. Za lažjo orientacijo naj povem, da je to na tistem mestu kjer vozniški »Renaultov« zaupajo svoje jeklene stroje izkušnim mojstrom pod drobnogled.

Ker me vežejo lepi spomini na dogodek nekaj mesecev nazaj, ko sem s prijateljem šel na lignje izključno samo k Intiharju v Levec, saj so bili izvrstno in količinsko na zavidljivi ravni pripravljani, sem se odločil, da družbo, ki meni osebno nekaj pomeni, potihoma presenetim. »Vse bom lepo povabil na lignje k Intiharju«, si rečem. Rečeno - storjeno.

Ko smo v soboto, 16. 9. 89 v popoldanskih urah prispeli na kritično mesto, smo se hrumečemu HI-FI-ju (haj-faju) spretno izognili s tem, da se namestim v čim oddaljenjši kotiček gostilne. Na nek način sem se čutil odgovornega za dobro počutje družbe, pa še prijatelji mi zapuajo, tako, da je že na začetku pogovora z natakario padla odločitev: pet porcij lignjev, omake, dva pomfrita in tri solate ter pijača. »To bodo pozijali, ko bodo zagledali Intiharjeve res obilne porcije!«, si pri sebi mislim ter modro molčim.

Kako so pomenljivo pogledali najprej v smer natakaričnega prihoda, potem pa še proti meni!

V ritmu razbijajočega »Vala 202« se je prikazala natakaria z naročenim v res rekordnem roku. Geslo v smislu: »Jaj malo a hitro«, bi se tukaj prav gotovo obdržalo. Moje presenečenje se je sprva poistovetilo s tistim na

krožniku, potem pa je le postajalo vse večje.

»No, nič še ni izgubljena«, si rečem in prvi obračunam z lignji v zelo samozavestnem slogu in povem ti, da se mi ni bilo treba veliko truditi. Prijazno pojasnilo natakarič, da je račun napisan kar skupaj, za vseh pet porcij lignjev, sprejemem na znanje v znesku okroglih 800.000 din (z besedo: osemstotisoč din). »Na osebo je porcija 160.000 din«, nam še pojasni. Prijatelja spoznaš v nesreči, zato se dogovorim, da gre pijača z njegovega proračuna.

Ko poravnam račun, se čisto potihom sprašujem, če morda niso med mojim zadnjim obiskom in današnjim zamenjali kuharico ali pa so lignji totalno spremenili svoj »image«, da se zaščitijo pred ribiči in njihovimi mrežami? Postali so tako majhni in dragoceni... Seveda! Lahko bi si mislil! Cena 79.000 za porcijo lignjev je napisana samo za mojo kolegico, ki se vsako jutro pelje mimo z avtobusom v službo, tako, da je potemlahko cel dan dobre volje. Nikakor ne morem mirno pogoltniti lignjev cmok dragocen celih šest najstarih milijonov, čeprav se zavedam, da bom s tem pisanjem moji kolegici verjetno pokvaril lep, prijeten delovni dan. Od danes naprej bo strahoma poškilila na tisti reklamni pano izpred gostilne in se pri tem z naganjem čelom zamislila, ne pa, da bi še naprej ostala cvetoča kot doslej. Pa dober tek!

JOŽKO GREGORVIČ

Zlato sonce na Ložnici zakrivajo strupeni oblaki neprijetnega vonja

Prebivalci Ložnice ne nasprotujemo gospodarskemu in vsakršnemu razvoju, nasprotujemo pa onesnaževanju, zastrupljanju in uničevanju našega okolja, zdravja in življenja.

Tekstilna tovarna Juteks na Ložnici vse bolj širi svojo proizvodnjo. Zastavlja se nam vprašanje, če je Juteks sploh še tekstilna tovarna ali postaja vse bolj kemična. Trenutno na Ložnici deluje ta za nas dve ekološko sporni linija za proizvodnjo toplih podov, zato se še bolj bojimo uvajanja linije trimetrskih toplih podov in poskusne proizvodnje oblog za notranji del avtomobilskih vrat za nemškega partnerja.

Čeprav ne poznamo v celoti tehnoloških procesov v Juteksu, se ne damo slepiti. Vemo, da je pri proizvodnji toplih podov ekološko sporno mehčalo oziroma topilo za PVC prah. Prepričani smo, da prihaja pri prehodu čez toplotni kanal tudi do pregetja in razpada PVC, kjer v končni fazi nastane kislina HCE. Sporno je tudi izparevanje topil pri tiskarskih barvah, pri vsem skupaj pa gre za zelo neprijeten vonj, ki se širi po okolici.

Prebivalci Ložnice zato zahtevamo, da v Juteksu takoj naročijo izdelavo analiz s strani pooblaščenih strokovnih institucij o emisiji škodljivih snovi v okolje pri proizvodnih procesih v Juteksu. Če te analize obstojajo, naj nas z njimi seznanijo. Nadalje zahtevamo takojšnjo namestitve čistilnih naprav, zmanjšanje emisij in spoštovanje zakona o varstvu narave. Obenem terjamo, da nas v Juteksu seznanijo s s tehnološkimi, prostorskim in drugim stanjem tovarne ter načrti za prihodnost.

Krajani Ložnice
(Sledi 169 podpisov)

PRIREDITVE

Ansambel Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja bo danes ob 9. uri uprizoril na domačem odru delo Bertolta Brechta Opera za tri groše. Predstava bo zaključena za Tehniško šolo. Jutri ob 19. uri pa se bodo v Brechtovim delom predstavili na Borštnikovem srečanju v Mariboru.

V ponedeljek, 23. oktobra bodo Celjani gostovali z delom Zdenka Kodriča Vida vidim v domu II. slovenskega tabora v Žalcu, predstava pa bo ob 19.30 uri.

Ob isti uri pa bo na celjskem odru gostovalo Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice, ki se bo predstavilo z delom Thomasa Bernharda Komedijant v režiji Dušana Mlakarja. Predstava bo v okviru Borštnikovega srečanja za izven.

Jutri ob 19.30. uri bo v Narodnem domu celovečerni koncert mešanega pevskega zboru ZPD France Prešeren iz Celja pod vodstvom Edija Goršiča. Koncert je namenjen vsem pevcem ostalih pevskih zborov v Celju ter ostalemu občinstvu, brezplačne vstopnice pa lahko dobite pri Zvezi kulturnih organizacij Celje.

V dvorani doma strelcev v Mali Brezi bo v nedeljo, 22. oktobra ob 14. uri kulturno društvo Lažiše uprizorilo delo Frana Saleškega Finžgarja Razvalina življenja. Izkupiček od predstave bo namenjen v sklad za odpravo posledic neurja.

V dvorani Zdraviliškega doma na Dobrni bo v soboto, 21. oktobra ob 17. uri samostojni koncert mešanega pevskega zboru »Gradski hor« iz opobratnega mesta Sisak, ki gostuje na povabilo mešanega pevskega zboru ZPD France Prešeren.

V večnamenski dvorani v Zrečah pripravljajo jutri Večer evergreenov »Zopet skupaj kot nekoč«. Prireditve je tradicionalna, letos pa se bodo pevci starejše generacije srečali že tretjič.

V Kristalni dvorani Zdravilišča Rogaška Slatina bo jutri ob 19.30 uri koncert Moškega pevskega zboru Zdravilišča, ki bo pod vodstvom Franca Plohla pripravil »Večer slovenskih napitnic«.

V Likovnem salonu v Celju bodo jutri ob 18. uri odprli razstavo likovnih del šestih slikarjev, ki so sodelovali na 2. celjskih mednarodnih slikarskih tednih.

V Knjižnici Edvarda Kardelja v Celju je na ogled razstava »Sprehod po baročni arhitekturi in plastiki na Štajerskem«. Razstava bo odprta do 11. novembra.

V občasnem razstavnem prostoru Muzeja revolucije v Celju si lahko do sobote, 21. oktobra ogledate razstavo Varovanje našega premoženja, ki jo je pripravila celjska Uprava za notranje zadeve.

Kovinotehna Celje organizira prihodnji petek, 27. oktobra obisk v Zagrebu z ogledom muzeja Mimara ter ob 19.30 uri v Hrvatskem narodnem kazalištu dramsko delo v priredbi Čeda Prica: Ostavka.

Odhod izpred Kovinotehne bo ob 15.15 uri, prijave do zasedbe mest pa sprejema Danica Buneta, Kovinotehna, tel. 34-711, int. 373.

V Muzeju grafičnih umetnosti v Rogaški Slatini so na ogled originalni bakrorezi iz Valvasorjeve delavnice na Bogenšperku. Razstava sovpada s 300-letnico izdaje Valvasorjeve knjige Slava Vojvodine Kranjske, na ogled pa bo do 4. decembra.

V Pivnici Zdravilišča Rogaška Slatina so razstavljeni dela, nastala na likovni koloniji Likovna jesen v Rogaški Slatini. Slikarji so svoja dela ustvarjali na temo Rogaška Slatina z bližnje okolico, razstavo pa si lahko ogledate do 3. novembra.

V galeriji Dober dan v Šempetru je odprta razstava slovenskih fotoreporterjev s fotopress tematiko. Razstava bo na ogled do 15. novembra.

V galeriji kulturnega centra Ivan Napotnik v Titovem Velenju razstavlja svoja dela, nastala v novjšem obdobju, Jure Cekuta, slikar iz Celja. Razstavljeni dela si lahko ogledate do konca meseca.

V avli hotela Dobrna so na ogled dela slikarja Mirka Sutona iz Zagreba. Na ogled bodo do 6. novembra.

Turistična agencija Popotnik Celje organizira v soboto, 21. oktobra ogled operne predstave Carmen v ljubljanski Operi. Odhod avtobusa bo ob 16.30 uri s parkirišča na glaziji.

DELOVNA ORGANIZACIJA TOVARNA VOLNENIH ODEJ Škofja vas pri Celju

objavlja
prosta dela in naloge

1. električar I.

za nedoločen čas

Pogoji:

- IV. stopnja strokovne izobrazbe - obratovni električar
- 2 leti delovnih izkušenj
- poskusno delo 3 mesece

2. ključavničar - strojnik kotla

za nedoločen čas

Pogoji:

- IV. stopnja strokovne izobrazbe - strojni ključavničar - za opravljanje del in nalog strojnika kotla
- 2 leti delovnih izkušenj
- poskusno delo 3 mesece

Kandidati naj pošljejo svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8. dneh po objavi razpisa na kadrovsko službo delovne organizacije Tovarne volnenih odev Škofja vas, 63211 Škofja vas.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15. dneh po opravljeni izbiri.

Ni pomembno, kakšne barve je mačka, temveč kako lovi miši

Intervju z Jožetom Školjcem, predsednikom Zveze socialistične mladine Slovenije

Slovenska mladinska organizacija se spreminja, kajti tako narekujejo okoliščine. Ali bo postala sodobna politična in družbena organizacija ali pa bo odšla na smetišče zgodovine. Tisti, ki se v prihodnosti ne bo prilagodil sodobnim metodam delovanja, nima v politiki več česa iskati. ZSMS je to spoznala že pred leti. Sedaj je prišel čas, ko nameravajo iz opozicije preiti v prve vrste. Zato pa je potrebno veliko znanja in smelosti.

Ali bo ZSMS zmogla, kar hoče? Na vprašanja v zvezi s tem odgovarja Jože Školjč, predsednik organizacije, ki bo morebiti spremenila tudi ime. V obdobju do kongresa, in morda še po njem, ZSMS pomeni tudi: Za svobodo mislečega sveta.

Zadnja dogajanja v mladinski organizaciji so dokazala, da v organizaciji mladih prihaja do različnih pogledov glede organiziranja in delovanja ZSMS v prihodnje.

V ZSMS so se vedno pojavljali različni pogledi na to in ono stvar. Ne samo v zvezi z mnogimi odprtimi vprašanji, kako bo mladinska organizacija izgledala v prihodnje, v spremenjenih oziroma normalnih okoliščinah političnega delovanja. To je seveda prav in demokratična razprava je tista, ki odloča, kako se dogodki odvijajo naprej.

Amandmaji k republiški ustavi prinašajo mnoge liberalizacije na gospodarskem področju, na političnem pa predvsem odpravo političnega ekskluzivizma. Prihaja do popolne svobode političnega organiziranja, kar pomeni, da je razpravljanje o tem, stranke - da in stranke - ne, že preseženo. S tem v precejšnji meri soglašamo tudi v ZSMS, so pa seveda še nekateri drugačni pogledi, kar je popolnoma logično.

Kakšno je razmerje sil v slovenskem političnem prostoru po sprejemu amandmajev? Zdi se, da so komunisti največ pridobili. Kaj pa ZSMS, v kateri ste se za spremembo, ki so jih Slovenci pred tedni evforično sprejeli, z mnogimi odpori ostalih, zavzemali že pred leti?

Razmerje sil se meri na nekem določenem problemu. Iz mladinske organizacije je prišlo v zadnjih letih prav gotovo največ idej, naš problem pa je predvsem v dejstvu, da ne znamo dovolj smelo pobrati sadov. Pravo razmerje sil se bo izkazalo, ko bo izdelan volilni zakon in zakon o političnih združenjih. V tem trenutku so največ moralnega kapitala kajpada pobrali komunisti, s tem da je potrebno poudariti, da je vseh šest spornih amandmajev oblikovala t.i. alternativa, kamor pogojno spada tudi ZSMS. Šele v obdobju, ko se bo evforija podela, se bo začelo bolj trezno govoriti o tem, kdo je imel pri tem največ zaslug.

Z zadnjimi amandmaji k ustavi, smo Slovenci, preko svojih predstavnikov, vendarle bolj utrdili svojo suverenost. Ti so jasno povedali, v kakšni državi si želimo živeti. ZSMS-jevci že prej niste več pristajali na nemogoče pogoje soustvarjanja politike na jugoslovnski ravni.

Pri tem gre samo zato, da moramo v ZSMS delovati racionalno. Če porabljamo energijo na zvezni ravni, potem od tega nekaj pričakujemo. Mi smo večino svojih idej uveljavljali tudi

v Jugoslaviji in mnoge so bile, resda mesece in leta kasneje, sprejete. To, da je nekaj ljudi izstopilo iz Zvezne konference ZSMJ ne pomeni, da smo se kot organizacija odcepili od Jugoslavije. Hočemo opozoriti le na neizpodbitno dejstvo, da zvezna konferenca in njeno predsedstvo nista sposobna izvrševati integracijske in koordinacijske funkcije. V precej podobnem položaju je partija. Televizijski prenosi iz zveznega CK so dokazali, da se tudi komunisti na zvezni ravni ne morejo nič več zmeniti.

Je sploh še mogoče govoriti o ZSM Jugoslavije?

Seveda, zakaj ne. Ze prej to ni bila enolitna organizacija, v njej so se pojavljali različni koncepti. Kajpak pa je potrebna sprememba vodstva na zvezni ravni. Novo vodstvo bi moralo biti sposobno poiskati sintezo vseh republiških mladinskih organizacij.

Organizacije mladih se namreč skoraj v vseh republikah osamosvajajo. To se dogaja v BiH, kjer so vse povode za afere sprožili mladinci, ki so podali še veliko pobud za demokracijejšo družbo in večjo svobodo posameznika. V tem času v Makedoniji mladinci vodijo razpravo o učinkovitosti republiškega izvršnega sveta.

Na Kosovu se je samostojnost mladinske organizacije žal zaključila z izrednimi ukrepi.

Skratka skoraj povsod po Jugoslaviji nastajajo močne republiške mladinske organizacije, zvezna mladinska organizacija pa je neko peto kolo, brez prave politične moči.

Kongres, ki bo od 2. do 5. novembra, prinaša drugačen model ZSMS na vseh ravneh. Očitno bje zadnja ura generacijski organizaciji socialistične vrste.

Predvidevamo, da bo naš program v največji meri še vedno najbolj zanimiv za mlado generacijo. ZSMS je politična in družbena organizacija in zato se bo še vedno, poleg politike, ukvarjala z nekaterimi temeljnimi problemi mladih. Recimo s problemi brezposelnosti, prostorskih in stanovanjskih problemi, z organizacijo športa, rekreacije itn. Prepričani smo, da bi bilo potrebno v Sloveniji ustanoviti Ministrstvo za mladino, ki bi moralo reševati vse vitalne probleme mlade generacije. Za mladinsko populacijo naj ne bi skrbeli le ZSMS in ostale politične zveze, temveč tudi država.

Mladinski organizaciji je, po mnenju mnogih, vedno odgovarjala vloga v opoziciji. Ali je lažje biti v opoziciji kot na oblasti?

V opoziciji moraš ravno tako imeti stališče do stvari. Kadar smo čemurkoli nasprotovali, nisimo počeli to zato, da bi komu nagajali. Preprosto smo menili, da je mogoče stvari drugače in bolj uspešno rešiti. Tudi sedaj, ko se potegujemo za oblast, to počnemo z razlogom, da bi s koncepti, za katere mislimo, da so boljši, marsikaj spremenili na bolje.

V pripravah na kongres posvečate precej pozornosti medijski odzivnosti...

To je res, vendar ne zaradi tega, da bi se šopirili. Mi namreč ne verjamemo, da je dovolj, da imaš dobro idejo. Potrebno je ljudi še prepričati, da je ta ideja res dobra oziroma najboljša. V sodobnem svetu se namreč ne trži le z zobno pasto, z izgledom, z obnašanjem, ampak tudi z idejami. Brez političnega marke-

tinga se na Slovenskem v bodoče ne bo več mogoče iti politike. S takšnim mišljenjem smo šli v predkongresno obdobje in moram reči, da velike napore posvečamo zbiranju denarja izven proračuna. Gre za izredno visoke vsote.

Veliko stvari se bo v prihodnje spremenilo pri financiranju družbenih in političnih organizacij...

Denarja bo v prihodnje politična stranka imela toliko, kolikor bo imela privrženec. Glede na število članov v parlamentu, bo deležna tudi proračunskih sredstev, več bo denarja od članarin, seveda pa politika vse bolj postaja tudi biznis. Denar za politiko, ki ni zasebna stvar, mora imeti tudi država, pri tem da ga več dobi tisti, ki ima več volilcev in zategadelj več ljudi v skupščini.

Pri vseh spremembah ste razmišljali še o spremembi imena.

To je res in ugotovili smo, da je kratica ZSMS že precej uveljavljena. Ni malo tistih, ki se z njo identificirajo. Zato smo menili, da kratice ne spreminjamo in akcijo do kongresa vodimo pod geslom: Za svobodo mislečega sveta.

V zvezi s starostjo v ZSMS prav tako pripravljate spremembe. Že dolgo časa se govori o nesmiselnosti oz. smiselnosti starostne omejitve.

Pri starosti spreminjamo in spodnjo in zgornjo mejo. Pri spodnji meji prihaja do očitkov, da z mladimi preveč manipuliramo. Zato smo v predlogu statuta sklenili, da naj bi bila spodnja meja 15 let. V tej starostni dobi se lahko mlad človek tudi prvič zaposli. Pri zgornji starostni meji imamo več predlogov, največ pa razmišljamo o tem, da bi bila zgornja meja povsem ukinjena, razen pri funkcionarjih, ki bi jih morala napajati mladostna svežina. Naši poslanci bodo seveda lahko starejši.

Sprejemate novi statut, ki naj bi bil kratek in jednat.

Tako kot je predlog statuta napisan, daje možnost pragmatičnega delovanja ZSMS v smeri sodobne politične in družbene organizacije. Gre za povsem odprti statut, ki malo stvari - cementira -, kar je vsekakor precejšnja prednost normativnega akta. Dokončno se bodo nekatere stvari vendarle uredile s splošno zakonodajo, ki bo določala mejo delovanja družbenih in političnih organizacij. Prav tako bodo nujni še nekateri pravilniki, s katerimi bo normativno opredeljeno delovanje občinskih organizacij ZSMS.

Katere so bistvene organizacijske spremembe ZSMS na občinski ravni?

Velika sprememba je v tem, da lahko po novem statutu občinsko organizacijo sestavljajo člani in ne osnovne organizacije. Najmanj 25 članov je spodnja meja, ki še omogoča občinsko organizacijo ZSMS. Pravilniki o delovanju so prepuščeni občinskim organizacijam. Oblikujejo jih najpač tako, da bodo v danih okoliščinah lahko delovali uspešno in konstruktivno. Vsekakor pa bo članstvo v ZSMS prostovoljno in ne bo več potekalo po ustaljeni, preživeti proceduri.

Ker ZSMS postaja vse bolj politična in vse manj družbena, mladi, ki jim politika ni glavna preokupacija, ostajajo brez svoje organizacije.

Kljub politizaciji ZSMS, bo ta še naprej ostala tudi družbena organizacija. Problemi mladih niso le politični, čeprav lahko v končni fazi to kaj hitro postanejo. Nezaposelnost in stanovanjske stiske sta že politična problema. Ostalih dejavnosti kajpak ne smemo zane-marjati. Sicer pa se bodo tudi ostale politične skupine zavzemale za mlade. ZSMS ne bo imela več privilegija, da bo sama po sebi organizacija, kjer bodo vključeni vsi mladi.

Katere programske prednosti bo imela ZSMS na spomladanskih volitvah pred ostalimi tekmeči? Zgolj kapital iz preteklosti ne bo dovolj.

Daleč od tega, da bi hoteli živeti od preteklosti. Tisto, kar smo naredili v preteklosti, je povsem opisljivo. Če sem plastičen, lahko položaj opišem takole: Zastava lahko izdelata fantastičen avtomobil. Toda če ima kupec dovolj denarja, predpostavljam, se bo zaradi preteklosti in tradicije odločil za Mercedes. ZSMS med političnimi organizacijami predstavlja Mercedes. Bila je najbolj odprta za različne ideje, najhitreje jih je artikulirala v sistem in mnoge druge politične skupine so te ideje kaj kmalu začele upoštevati za nujne in normalne. ZSMS prav tako ne sektaši, okoli sebe združuje veliko simpatizerjev, ne deli ljudi na verne in ateiste, na komuniste in nekomuniste.

Kako je s tvojimi in mnogimi ostalimi članstvi v dveh organizacijah? V bodoče ne boš mogel biti in član ZSMS in ZKS.

To je osebna stvar vsakega posameznika. Če me, na primer, na funkcijo kandidira ZSMS, bom pač zastopal barve ZSMS.

Kaj pa če bo stališče ZSMS nasprotno s stališči ZKS, ki jih kot član vendarle tudi v nekem smislu sprejemas?

Včasih se zgodi, da se ne strinjaš niti s stališčem v svoji stranki. Takrat se je potrebno odločiti. Na koncu ti vedno ostaja izstop. Sicer pa bo prav gotovo svoje prinesel čas, ker se stvari pač ne morejo spreminjati čez noč. Toda v tem trenutku ni smiselno zapravljati časa s tem, kakšne barve si, temveč za kaj se zavzemaš in kakšne metode zato uporabljaš. Ni torej pomembno, kakšne barve je mačka, marveč kako lovi miši.

Je v vašem programu dovolj vabljivega za bodoče volilce?

Ne gre samo zato, ali je naše početje ljudem všeč. Tisto, kar zagovarjamo sta zakon in red. Na to pa se je v razmerah, v katerih živimo, kaj težko navaditi. Vse kar hočemo, je ustvarjanje pogojev, ki bi omogočali boljše življenje ljudi. Sprovajanje programa bo seveda sila težavno, za kar pa nismo krivi mi. Druge rešitve ni.

Nekateri pesimisti ali -realisti- napovedujejo ZSMS žalosten konec.

Skoraj čudno bi bilo, da bi organizacija, ki je v zadnjih letih v slovenskem prostoru prispevala toliko idej, izginila s političnega prizorišča. Toda v politiki je vse mogoče. Včasih tudi najboljše spodleti. Toda kdorkoli se bo v prihodnosti želel obdržati, to veja tudi za nas, bo moral imeti veliko znanja in zaupanja ljudi.

VOJKO ZUPANC

Tako je bilo na prvem večjem postanku slovenske goste pričakala množica kakšnih starih. Bilo je solz, ploskanja, smeha, vse...

Tako je bilo ob prihodu in slovesu na vseh prijateljev z obeh strani. Na začetku prisrčen čez dve leti v Sloveniji, ko bo pripeljal jubilejni izgnanstva Slovencev v Srbijo.

Strogo kon

S kolikšnim uspehom so se v

V celjski Cinkarni izdelajo letno okoli dvesto tisoč ton žveplove kisline, do porabe ali prodaje pa jo hranijo v osmih dvatisočtonskih rezervoarjih. Ob ostali proizvodnji predstavlja žveplovna kislina eno največjih možnih nevarnosti za okolje, zato so v soboto v Cinkarni izvedli poučno prikazno vajo civilne zaščite, na kateri so preverili svoje strokovno in samozaščitno usposobljenost za preprečitev ekološke katastrofe ob možnem izlitju kisline.

Obenem bo vaja - zdaj posneta in kasneje tudi proučena - služila tudi kot učno gradivo pripadnikom enot

Izlitje kisline lokaliziramo z vrečami reagira, tvori z njim sadro, ki bariero je zapolnimo z apnenim mlekom in nevtraliziramo v posebno cisterno.

Vlak je povozil mnoge razprtije

Ljudi v Srbiji in Sloveniji vlak BIE še vedno tesno povezuje

Vlak, ki nima primerjave na svetu - vlak bratstva in enotnosti je spet v Sloveniji. Vlak, v katerem naj bi bili v večini ljudje, ki so bili leta 1941 izgnani v Srbijo, kjer so jih sprejeli gostoljubni domačini. Pravih izgnancev je žal zaradi let vedno manj, vendar »kri« se obnavlja. Pot prijateljstva nadaljujejo mlajše generacije, ki sklepajo nova poznanstva.

Letošnji vlak je bil devetnajsti po vrsti. Iz mariborske smeri je na pot v 33 srbskih občin krenila kompozicija s trinajstimi vagoni, iz jeseniške smeri pa s sedmimi. V obeh je bilo nekaj manj kot tisoč udeležencev različnih starosti.

Noč odhoda iz Slovenije je bila mirna in sploh ni bila podobna prejšnjim, ko so bili »hodniki« po vagonih polni in živahni. Vse je bilo neverjetno mirno, v pričakovanju, kaj bo. Politične razprtije so naredile svoje. Čakalo pa nas je nepričakovano presenečenje.

Začelo se je v Sremski Mitrovici, ko nas je v zgodnjih jutranjih urah na železniški postaji pričakala mala »vojska« domačinov. Zastave, smeh in ploskanje, ter mahanje v pozdrav, zaplesala je folklorna skupina, ki se ji je pridružil tudi predsednik republiške konference SZDL Jože Smole, sicer vodja slovenske uradne delegacije.

V wagone so vstopila dekleta v narodnih nošah in s pladnji s pecivom v rokah. Takoj smo bili »skupaj«. Nasmeš, lep pozdrav, zahvala za jutranje darilo in bili smo srečni, da se je vse skupaj lepo začelo.

Smo na Topčideru

Počasi smo prihajali mimo velikih zgradb velenista Beograd na topčidersko železniško postajo. Ta je sredi zelenja in domala neopazna. Tokrat je bilo drugače, saj se je kljub jutru tam zbralo okoli 7 tisoč ljudi. Niso prevladovali mladi, ki jih »ponavadi« potegnejo iz vrtcev in osnovnih šol, ampak so bili vmes tudi predstavniki srednje in starejše generacije. Začele so teči prve solze. Igrala je godba, videli smo lepe transparente, vse pa je minilo v tem, da drug brez drugega ne moremo, kajti imamo se radi.

Po postanku na Topčiderju sta se kompoziciji ločili in nadaljevali pot v različne kraje. Mi smo se ustavili v Cupriji.

Naš »pobratim«

13. oktober je praznik občine Cuprija, ki je pobratena s celjsko in dobojsko občino. Na slavnostni seji, ki je bila na dan prihoda vlaka BIE, so celjsko delegacijo predstavljali predsednik občinske konference SZDL Slavko Pezdri, vodja priprav za od-

hod vlaka na celjskem območju Milan Brecl ter Marjan Drev, podpredsednik skupščine občine Celje. Sledila so uradna in drugačna srečanja. »Uradniki« so izmenjavali mnenja z »uradniki«, ostali so se objemali in oživljali spomine na težke dni. Ure so bile krajše od 60 minut.

Ljubiša Mateič, predsednik občinske konference SZDL Cuprija: »Mi smo pripravili program za štiri dni, žal pa je bil obisk skrajšan na tri. To pomeni, da je ostal prejšnji program v skrčenem času.«

Ob vlaku BIE 89

Slavko Nikolić: »Že vrsto let sem prijatelj z Ivanom Arnskom iz Celja. Ob prvem obisku sva dobila knjigi, v kateri ob vsakem obisku vpisujeva svoje vtise. Tako jaz nesem svojo knjigo v Slovenijo, zdaj jo je Arnske prinesel v Srbijo. Tako ohranjava vse tisto, kar sva doživela. To sta resnično iskreni knjigi prijateljstva.«

Čana Antić: »Gostili smo družino Ivana Kramerja. Teh nekaj dni smo preživeli v glavnem doma in tudi pozno v noč, vse pa se je vrtele okoli naših pogledov na prijateljstvo. Politika nima nobene zveze z našimi človeškimi odnosi.«

Mihailo Petković, predsednik skupščine občine Cuprija: »Smo na prelomnem obdobju, kjer mora zmagati razum. Vlak ni samo srečanje prijateljev iz vojnih in povojnih let, ampak tudi vlak za medsebojno boljše sodelovanje zlasti na gospodarskem področju. Tu smo dobro začeli, potem zastali in zdaj je treba te vezi ponovno oživiti. Mi lahko zlasti pomagamo s poljščinami, zdravstvom in morda še s čim.«

Vsi razgovori so tekli ločeno. Eni so bili uradni, drugi domači. Vsi pa so vsaj približno izvenevali v isti volji, da moramo storiti vse, da se

prijateljstvo ohrani, da bolje in razumneje delamo ter da se odpiramo tja, kjer sta srce in dobrota doma. O tem pa naj razmišljajo tudi politiki, ki so s svojimi postopki naredili med narodi in ljudmi več škode kot koristi, kot je rekel Dragoljub Savić.

Ob koncu tega reportažnega zapisa ne bomo zapisali, zdaj smo doma. Saj smo povsod doma, zlasti v Jugoslaviji. In to smo med vlakom občutili ter doživeli.

Petra Kušek iz Celja, učenka 8. razreda osnovne šole Fran Vrnec na Hudinji: »Prvič sem potovala tako daleč kot predstavnica naše šole, ki že vrsto let sodeluje z osnovno šolo Džuro Jakić v Cupriji. Bila sem pri dveh novih prijateljicah, ki sta mi s pomočjo staršev razkazali vse bogastvo pokrajine, ki je doslej nisem poznala. O tem bom napisala spis, s prijateljicama pa obdržala vezi.«

Vrnili smo se z bogatimi in dobrimi izkušnjami, predvsem pa srečni, da so ljudje še vedno tesno povezani. Ko smo prispeli v Srbijo, je sijalo sonce. Ko smo odhajali, je deževalo. Ljubiša Marković predsednik občinske konference SZDL Cuprija, je ob stiskanju rok ob slovesu ves moker od dežja iskreno rekel: »Naj dežuje, v naših srcih je sonce.«

TONE VRABL

1989

Topčiderju v Beogradu, kjer je bil, med katerimi je bila večina mladih iskrenega prijateljstva.

iz Srbije. Veliko starih in novih vese vabilo, da se ponovno vidijo vlak ob 30 letnici, kar vozi in 50

Mirana žveplova kislina

Vaji civilne zaščite v Cinkarni spopadli z izlivom kisline?

vo pomoč in obvestil o nesreči obratovodjo, s tem pa se je sprožil utečen sistem obveščanja. Z dogodkom so seznanili Občinski štab civilne zaščite, miličnike, tovarniške gasilce in reševalce, ter sestavili intervencijske skupine iz delavcev v obratu. Narodna zaščita je zavarovala širše območje, kjer je do nezgode prišlo, posebna ekipa milice pa kraj dogodka. Pripadniki intervencijske skupine Cinkarne so razkrili vstopne v kanalizacijo in ugotavljali prisotnost kisline v kanalih, drugi so opazovali ožje območje okoli rezervoarjev, če bi se kislina prebila iz lovilne sklede, tretji pa so pripravili gradbene stroje in zemljo, če bi bilo potrebno

blokirati izlitje kisline. Medtem so se na prizorišče nezgode že napotili kriminalisti UNZ, brigada Zavoda za protipožarno, reševalno in tehnično službo s posebnim vozilom za intervencije ob nevarnih snoveh, predstavnik Občinskega štaba za civilno zaščito, preiskovalni sodnik in namestnik javnega tožilca, inšpektorji Zavoda za socialno medicino in higieno in še nekateri. Celjska Komunala je v Cinkarno poslala posebno cisterno. Nivo pa je pripravil vse potrebno za zaprtje vodotokov in kanalizacije na območju Cinkarne.

Ko so pripadniki cinkarniške intervencijske skupine ugotovili prisotnost kisline

v kanalizaciji, so kanale zaprli z gumijastimi čepi in vrečami apna. Medtem je prišlo do prboja lovilne sklede (ki sicer ostane kislinitesna vsaj 24 ur), vendar so ga uspeli z vrečami apna in zemljo lokalizirati. Komunala cisterna je bila medtem že napolnjena z apnenim mlekom in kislino so ob preboju z njim nevtralizirali.

Ves čas poteka zaščite bližnje okolice in nevtraliziranja iztekle kisline so prečrpavali kislino iz poškodovanega rezervoarja in lovilne sklede v avtomobilske in železniške cisterne. Uspeli so prečrpati vseh 900 izteklih ton, pri premiku ene izmed avtocistern pa je prišlo do prometne nezgode. Kislino so takoj prečr-

pali v drugo, improvizirani rezervoar pa so ob prečrpavanju za vsak primer postavili tudi celjski poklicni gasilci.

S tem je bila vaja civilne zaščite končana. Podrobnejše analize bodo sicer na voljo šele čez mesec dni, zaenkrat pa je že mogoče reči, da so Cinkarnarji sposobni podobne nezgode sanirati sami. V vodotoke je ušla le manjša količina apna, ki so ga uporabili za nevtralizacijo žveplove kisline.

Tekst: BRANE PIANO
Foto: EDI MASNEC

REKLI SO:

Dani Podpečan, pomočnik predsednika KPO Cinkarne Celje: »Zadovoljen sem, da smo lahko prisotni na vaji, pa tudi drugim preko sredstev obveščanja, predstavili ekološko bombo, ki jo sicer nekatera sredstva obveščanja tako potencirajo. Opazovalci in udeleženci vaje so se lahko prepričali, da je naša intervencijska ekipa - pa tudi vsi, ki z njo sodelujejo - skupaj s kriznim štabom podjetja dovolj usposobljena, da lahko takšne primere v maksimalni meri omeji. Seveda pa naš cilj ni sanacija podobnih dogodkov, temveč preventivna dejavnost. Da torej do nesreč sploh ne pride. Imamo torej alarmni in nadzorni sistem in dobro usklajenost z nekaterimi občinskimi institucijami.«

Miran Bogataj, poveljnik Republiškega štaba za ci-

»Ponesrečenca, opečenega z žvepleno kislino, smo najprej porinili pod tuš v kontrolni kabini, ves čas do oskrbe v bolnišnici pa ga polivamo z vodo. S tem zmanjšamo učinek kisline, obenem pa opečene dele kar najbolj podhladimo.«

vilno zaščito: »Slovenska civilna zaščita se za ukrepanje ob ekoloških ogroženostih okolja usposablja že vse od leta 1982, od znane vaje Posavje '82. Zadnja leta pa temu področju pristopamo še veliko bolj načrtno. Letos tako obdelujemo problematiko nesreč z žvepleno kislino, onesnaženja morja ob obali in onesnaženost s klorom. Po našem prepričanju spada problematika nesreč z nevarnimi snovmi v domeno odgovornosti civilne zaščite, stanje splošne pripravljenosti pa nikakor ni takšno, da bi bili lahko zadovoljni.

Vaja Celje '89, vaja v Cin-

karni, je dosegla svoja osnovna cilja. Na podlagi načrtov Cinkarne in ostalih udeležencev smo uspeli prikazati zahtevnost zaščite in reševanja ob iztoku večje količine žveplove kisline. Dokazali smo tudi, kako je v organizacijskem, strokovnem in tehničnem pogledu takšna intervencija zahtevna. Seveda vaja še ni končana. Izdelani bodo ustrezni pripomočki za širjenje na tej vaji prikazane tehnologije na druge štabe civilne zaščite. Predvsem s pomočjo elaboratov, videokaset. Da se bodo tudi sami naučili ukrepati in pripraviti na podobne akcije.«

stiku z apnom -V interesu preiskave moramo kriminalisti, preiskovalni sodnik in tožilce izlitje nato s pomočjo miličnikov zavarovati vse dokaze in posneti zatečeno stanje. Prečrpamo nazaj Okvarjeni ventil bo šel tudi v laboratorij, izjave očitvidcev pa smo že zbrali.«

Zdravo, prijatelji!

Ste prejšnji teden pogrešali Vrtiljak v Novem tedniku? Saj ste ga lahko, ker ga namreč ni bilo. Zgodilo se je pač, da se je na urednikovi mizi nabrala kopica pomembnih stvari in tako je za nas pač zmanjkalo prostora. Zato pa smo tokrat bolj razkošni: kar na celi strani! Veste kako se počutim? Kot da bi se po dolgem, utrudljivem sedenju enkrat pošteno pretegnila. Pa se pretegnimo skupaj!

Vaša Nadja

Trgatev

Včeraj smo imeli družbeno koristno delo. Šli smo k Polakovim v Zlateče na trgatev. Bilo je težko delo, ker je bilo zelo vroče in jagode so zelo rade padale na tla. Radi smo se skrivali po vinogradu in nagajali. Ko smo šli k domačiji, nas je čakala zelo bogato obložena miza z domačim kruhom, klobasami, paradižnikom in skutinim zavitkom. Zelo smo se najedli samih dobrot.

MARJAN KLINAR, 4. r
OŠ KOMPOLJE

Jesen

Preko polj, travnikov in čez vso naravo je odšlo poletje. Kakor deklica s pentljo v laseh, vsa nasmejana, z nežnim dotikom po cvetkah je zbežala za gozd in se skrila za drevesa. Saj zdaj ga ne bo dolgo nazaj.

Odela se je jesen v prečudovite barve. Pozlatila je staro srebrno brezo. Pod njo je še z zlatom poš-

kropila visoko praprot in se še z zlatimi prsti dotaknila vsega podrastja. V škrlatino je odela gozdove, ker za slovo se je treba praznično obleči. V gozdu je po rahlo dvignjenem hriščku izvalila cvetove ciklam. Njih vonj omamno privablja vsakogar. Na jasi pod sadnim drevjem bohotno cvete podlessek. Pri sončnem zahodu se cvetovi zlato svetijo. Drugih cvetic je po travnikih in vrtovih vse manj. Po gozdovih vabijo zreli kostanji, tudi njih plodovi se zlato svetijo. Res, med nas je prišla zlata jesen. Za vsakega je dar.

Na zemljo lega nekaj hladnega. Jutra so prekrita z gosto in vlažno meglo. Nebo je prazno, po njem ne žgoliyo več lastavice. Hladen veter jih je odgnal od nas. Pri nas so ostali ptički, ki nas ne bodo zaustili. Skupaj bomo pričakali zimo. Tudi oni so že utihnili. V hudi zimi jim bomo pomagali. V hišice jim bomo nasuli hrane. Umaknili so se tudi zadnji metulji.

V šolo radi hodimo

Pred leti smo v Otroškem vrtiljaku že imeli rubriko vestičk o dogajanjih na vaših šolah. Zdaj želimo to rubriko ponovno obuditi, da bi vas vzpodbudili k pravemu novinarskemu delu. Pazite! Pomembno je, da nam pišete jedrnat in takoj!

● **COŠ Marija Broz, BISTRICA OB SOTLI: Polona Vračun in Simona Lipej** poročata o pionirski likovni koloniji Naši kraji - Titovi kraji. V Bistrici so se poleg domačih učencev zbrali še pionirji iz Niša, Gvegljeje, Dervente in Kumrovcva. Strokovne nasvete je mladim likovnikom posredoval akademski slikar Peter Krivec. Po delovnem dopoldnevu, so pionirji obiskali še Kumrovec, pripravili pa so tudi razstavo.

● **OŠ Bratov Juhart ŠEM-PETER:** Na tej šoli je, kot piše Mitja Dvornik, zelo delavna dramska skupina. Lani so na

Naši besedi z uspehom predstavili igrice D. Poniža Najlepša beseda. Konec septembra jih je Zveza kulturnih organizacij Slovenije povabila na Debeli Rtič v gledališki tabor. Sodelovale so še štiri podobne skupine iz Slovenije. Na taboru so mlade gledališnike učili priznani režiserji, lutkarji, plesalci, gimnastičarji in čarovniki. Na koncu je vsaka skupina predstavila še odloemek iz nagrajene predstave.

● **OŠ Vera Šlander POLZELA:** Na naravoslovnem dnevu so učenci te šole spoznavali hmelj. Skupaj s hortikulturnim društvom so pripravili razstavo cvetja, spominkov in hmeljarskih pripomočkov, sklenili pa so jo s prireditvijo, na kateri so sodelovale številne sekcije. Na koncu so se učenci pomerili še na kvizu. Zmagala je ekipa 8. c, poročata Natalija Pilko.

V bregovih tihota, mir, nikjer več murnovih glasov. Le po gorcah se še oglašajo črički, ki z zadnjim spevom oznanjajo, da je grozdiče zrelo.

Izza gora je še jesen poklicala veter, da še zadnjič vsaj naravi zapoje pesem. Saj res, se zdrami veter, z njo še moram zapeti najbolj ubrano pesem, kajti listi vseh barv imajo najlepše glasove.

Za gozdom na jasi, ob poti cvete resje. Srebrno-zlato je njegovo cvetje, ki ob najmanjšem pihu vetra vztrepetajo. Od tu se veter dvigne v vrhove hrastov. Dolgo poje z debelimi listi. Z njih se prevlani na bukve, bore, na smreke, čez travnike in sadovnjake, kjer se zaplete v zrelo listje stare češnje. Nekaj jih odnese s seboj po pašniku, kjer tihi obležijo. Na mlad jih bo prerasa nova trava. Drevesa bodo s pomočjo vetra odložila strune - liste, kakor star utrujen muzik, ki postavi godalo za nekaj časa v kot, da si odpočije vse, dušo in srce. Vsak čas bodo drevesa gola, a kljub temu bodo dajala lep videz. Kako je že nekdo rekel: pri nas je jesen najlepša.

MARKO KRAPŠE, 4. a
OŠ Štorskih železarjev
STORE

Otroci želimo imeti svoje pravice

Tudi nam, otrokom ni lahko, ker nam starši ne dovolijo, kar bi radi, na primer: kakšnega obiska pri prijatelju ali sošolcu. Starši mislijo, da smo otroci brez zahtev. Mislijo, da smo še vedno majhni otroci, ki morajo poslušati mamo. Ali pa mislijo, da se moramo samo učiti, in da se ne smemo naveličati sedeti za mizo. Tudi mi otroci želimo imeti svoje pravice.

ROMANA BERGANT, 5. a
OŠ Ivan Farčnik-Buč
VRANSKO

Petrino doživetje vlaka

Med potnicami letošnjega vlaka BIE je bila tudi učenka 8. razreda osnovne šole Fran Vranc na Hudinji Petra Kušek. Potovala je v Cuprijo kot predstavnica šole, ki sodeluje z osnovno šolo Džuro Jakšič že vrsto let. Stanovala je pri svojih sovrstnicah, o prijetnih vtisih pa je zapisala takole:

»V zgodnjih popoldanskih urah je vlak BIE pripeljal v Cuprijo. Množica na železniški postaji nas je sprejela nadvse prijazno. Pome je prišla Vesna Milanović, učenka 8. razreda OŠ Džuro Jakšič, ki je pobratena z našo šolo. Učenci obeh šol imamo že nekaj let zapovrstjo tradicionalna majska srečanja. Posamezniki preživijo začetek maja v Cupriji, konec maja pa v Celju. Vesna me je odpeljala na svoj dom, ter me predstavila vsej družini, ki je bila do mene izjemno prijazna. Nova prijateljica mi je razkazala mesto, šolo, ki jo obiskuje ter me predstavila svojim prijateljicam, ki jih je zanimalo, kako živimo mladi v Celju. Moji gostitelji so me odpeljali v Ravanico, kjer smo si ogledali manastir (samostan), ki ga je dal sezidati knez Lazar, katerega posmrtno ostanke so ob proslavi 600 letnice kosovske bitke prenesli v ta prostor. Tri dneve v prijetnem mestu v Srbiji pa nisem preživela samo pri družini Milanović, ampak tudi pri družini Miladinović. Vsi so skrbeli, da bi se pri njih počutila ne samo kot doma, ampak celo bolje. Ob odhodu so iz naših oči pritekale solze v spomin na nepozabne dni, ki smo jih preživeli skupaj. Prijateljske vezi bom nadaljevala ne samo do prihodnjega vlaka, ampak vedno in povsod. Moja želja je, da vlak BIE nikoli ne preneha voziti, upam pa tudi, da se bo prihodnjega vlaka udeležilo več ljudi, ki bi prijateljstvo med republikama prenašali iz roda v rod.«

Vsi na kolo, za zdravo telo, narisal: GREGOR KOROŠEC, OŠ Edvard Kardelj, SLOVENSKE KONJICE.

Perzijska muca vas še čaka

V našem uredništvu je vsak dan več in več muc. Seveda ne pravih, ampak takšnih na papirju. Nekatere so črne, druge bele pa sive, tigraste, rumene, pisane... ni ti dve nista enaki. Moram resnično pohvaliti vse, ki ste se odzvali povabilu. Risbice sproti oddajam članom Felinološkega društva, kjer jih pregledajo in ocenijo. Moram reči, da ne bi bila prav rada v njihovi koži, kajti vse risbice so tako lepe, da se je res težko odločiti, katera je najlepša.

PREBERITE, ČE KUPUJETE MUCO

Danes bi vam Felinološko društvo rado predstavilo svoje delo in povedalo še kaj o mucah, teh prikupnih in nekoliko skrivnostnih živalcah.

Felinologija je zapletena beseda, da si skorajda polomimo jezik, preden jo izgo-

HODIM V PRVI RAZRED. UČI ME TOVARIŠICA VERICA. V ŠOLI JE LEPO.

VANJA OBROVNIK
1. RAZRED
OŠ VITANJE

vorimo. Izpeljana je iz latinskega imena FELIS, ki pomeni mačka, felinologija pa je veda o mačkah.

Marsikdo si želi doma imeti prav perzijsko muco. Pri nakupu pa bodite previdni! Muca mora imeti rodovnik, izdan pri Zvezi felinoloških društev Slovenije, ki je član Mednarodne organizacije FIFe. Rodovnik je dokument s podatki o mucu in o njenih prednikih do pradedka in prababice.

Zakaj muca potrebuje rodovnik? Ona ga pravzaprav

ne, potrebuje pa ga njen lastnik, ki je lahko na ta način prepričan, da je kupil zdravo, cepljeno muco, staro najmanj 12 tednov.

Pazite! Pri nas, žal, večkrat predrago prodajajo muce, prinešene iz drugih republik. Njihovi rodovniki niso veljavni! Večina teh muck ni cepljenih, lahko so bolne in zgodilo se je že, da so kmalu po nakupu poginile.

Če se boste za nakup odločili, naj se vaši starši pred nakupom posvetujejo z vzrejno referentko Felinološkega društva Tatjano Malgaj-Becari. Lahko jo pokličete tudi na telefon 35-550. Rada vam bo pomagala.

Zdaj pa še tisto, kar vsi, ki sodelujete v naši akciji, najbolj nestrpnno pričakujete: odločitev žirije o treh najlep-

ših risbica minulih štiri-najst dni: Srečko Jancič, OŠ Stranice, Barbara Pečnik in Urška Knez, obe z OŠ Veljko Vlahovič.

Hotela sem prevarati mamico

Že kot otrok nisem marala kuhane mesa. Če pa bi mi mama pripravila sadno kupo, bi jo s slastjo pojedla. Neke nedelje je za kosilo skuhalo juho, meso in krompir. Ker je vedela, da ni mam rada mesa, me je opomnila, če ga ne pojem, ne dobim sadne kupe. Tedaj pa se z nogo dotaknem nečesa kosmatega. Sprva sem mislila, da je pod mizo muca. Ko pa sem pogledala, ni bila muca, ampak naš pes Bobi. Uh, kakšna sreča! Naskrivaj sem mu dala kos mesa. Kot bi trenil, ga je pojedel. Sestra je opazila, da je pod mizo Bobi, in da mu dajem meso. Vedela pa je tudi, če me bo zatožila, bo dobila ostanke sadne kupe. In ker ima tudi zelo dolg jeziček, je pač zatožila. Na koncu sem bila kregana in tako nisem dobila sadne kupe. Sestra pa se je potihem smejala. Toda sklenila sem, da se ji bom že še maščevala.

MATEJA KOLŠEK, 6. b
OŠ Bratov Letonje
SMARTNO OB PAKI

Bambi

Doma imam kravico. Ime ji je Jagoda. Skotila je telička, ki sem mu dal ime Bambi. Sedaj je že kar velik in rad brea. Zelo rad pije mleko. Tudi jaz imam rad surovo mleko.

TOMAŽ LESNIK, 2. a
OŠ Frana Krajinca
CELJE

Čisto pravega gusarja ste najprej spoznali v filmu, potem pa še v knjigi. Njena avtorica je Marjela Agrež, naša novinarska kolegica. Skupaj z njo vas vabimo še k eni Vrtiljakovi akciji. Narišite nam čisto pravega gusarja. Ni nujno, da se ga lotite ravno s čopičem, lahko ga ustvarite tudi s svinčnikom, flomastrom, ogljem, barvico, tušem... Izbira je vaša. Prepustite se domišljiji!

Na koncu naše akcije bomo pripravili razstavo in tudi presenečenja. Torej? Na delo!

Muca

Na svetu je mnogo živali. Med njimi so domače in divje. Ena od domačih živali je tudi mačka. Ker poleg nje nimam nobene druge živali, bom opisala kar njo. Ime ji je Miki. Je še mlada in se rada igra. Po vsem telesu je tigrasta. Če je v bližini kakšna nevarnost, na primer pes, je tudi napačna. Najbolj je zadovoljna, kadar ji postrežem s skodelico mleka in kadar imam čas, da se z njo igram. V družini je priljubljena. Vsi jo imamo radi in vsi skrbimo zanjo, da ji je najbolje.

Čeprav imam muco zelo rada, bi poleg nje želela imeti še kakšno drugo žival. Morda se mi bo z leti želja uresničila.

ANDREJKA VABIČ, 5. c
OŠ PREBOLD

Naravoslovni dan

Šli smo na kmetijo liskat koruzo. Tam smo bili tri ure. Potem smo dobili malico. Ko smo pomalicali, smo spet liskali koruzo. Potem smo se vrnili v šolo.

MIRAN DOBERŠEK, 2. r
OŠ Franja Vranca
GORIČA PRI SLIVNICI

V Nerezinah

Letos smo imeli peti razredi šole v naravi. Iz Laškega smo se odpeljali prvega septembra ob štirih zjutraj.

Pot je bila zelo naporna, pa tudi zanimiva, ker smo si lahko ogledali različne zanimive kraje. Ko smo prišli v Nerezine, smo se najprej dogovorili, kako bodo potekale učne ure v tednu. Potem so nas učitelji razdelili v sobe. Takoj po vselitvi smo razporedili svoje stvari in izvolili sobno starešino. Vsak dan smo imeli razna tekmovanja. Prve dni je bilo grdo vreme, zato smo se zadrževali kar v sobah. Preostale dni smo se učili, tekmovali, telovadili in igrali. Zadnji dan smo že vsi komaj čakali, da pride avtobus in nas odpelje domov. Ko smo zjutraj vstali, smo najprej pospravili postelje, potem pa si pripravili kovčke. Avtobus je naposled le prisel, vsi smo se veselili odhoda. Čez pol ure smo se že peljali proti domu. Na avtobusni postaji v Laškem so nas pričakali starši. Bili smo veseli, kajti bilo je najlepše.

Te počitnice mi bodo še dolgo ostale v spominu.

NINA DORNIK, 5. a
OŠ Primož Trubar LAŠKO

AERO

NAGRAJUJE
ATKINE
IZZREBANCE

Atkina zanka

»Ali veste, kateri razred na naši šoli je najbolj super? Naš, seveda! Da pa boste izvedeli ali je to A, B, C ali D, morate rešiti zgornji labirint. Ne izgubite se v njem, kajti pravilne rešitve prinašajo nagrado!

Vaša Atka»

Pravilno rešitev napišite na dopisnico in jo pošljite na NOVI TEDNIK, Trg V. kongresa 3a, 63000 Celje do torka, 24. oktobra 1989. Atkinega izžrebanca bo nagradil AERO.

Odkar se nismo srečali na tej strani, je minilo kar štirinajst dni. Najbrž ste zato še bolj nestrpni, kako je odločil žreb. A najprej pravilna rešitev: VINOTOK. Nagrado pa dobi: Jože Tuhtar, Podgrad 15, Šentjur. Cestitamo!

Z varovali nad vlomilce

Tudi uradni podatki kažejo, da je pogosto treba storiti le malo, pa bodo naša stanovanja, počitniške hišice, avtomobili ali drugi prostori veliko bolj varni pred vlomilci. Vsaj za zdaj namreč velja, da se nepridipravi izogibajo zavarovanih prostorov in predmetov, saj je tveganje preveliko, da bi se splačalo.

Prav na to želijo opozoriti organizatorji razstave o varovanju premoženja, ki je te dni na ogled v Muzeju revolucije v Celju. Še vse do sobote si je mogoče ogledati različne predmete: od enostavnejših, pa vseeno dokaj učinkovitih, do zahtevnejših alarmnih naprav. Razstavo so pripravili Domus, UNZ Celje in Zavarovalnica Triglav, območna skupnost Celje. Morda bi namreč kdo pomislil, da se zavarovalnica ne zanima za boljše varovanje premoženja z raznimi napravami, vendar ni tako. Želijo vse več različnega zavarova-

nja in s tem manj škode; zato da bodo lahko tudi nižje zavarovalne premije.

Na celjski razstavi je na ogled več različnih pripomočkov osemnajstih izdelovalcev, od tega je osem zasebnikov, ki zadnje čase kažejo vse več zanimanja za izdelovanje takih izdelkov. Prav tako lahko vidimo nekaj ključavnic, ki so jih naredili v Avstriji. Stane Soršak, načelnik UNZ Celje je v otvoritvenem govoru dejal, da je zaradi potreb treba izdelovati vedno novejšo naprave. Ob podatku, da število vlomov in tatvin narašča, saj si hočejo nekateri tudi na tak način izboljšati življenje, je dejal, da morajo tako posamezniki kot organizacije storiti več za zavarovanje lastnine: svoje in skupne. Zdej, ko je na voljo že veliko raznih naprav in ko tudi cene v primerjavi s tistim, kar varujejo, niso pretirane, bi ljudje morali bolj segati po njih ter tudi s tem pripomoči, da se

število takih kaznivih dejanj zmanjša, in pa, da več takih storilcev odkrijejo.

Tako za celjsko območje kot za Slovenijo velja, da kar do 70 odstotkov takih kaznivih dejanj ostaja neraziskanih, v večjih mestih je ta odstotek še večji. Pa četudi storilce dobijo, je majhna možnost, da oškodovanci dobijo nazaj ukradene stvari. Zato je še kako prav, da za svoje premoženje malo bolje poskrbimo. Kako - to kaže tudi sedanja razstava v Muzeju revolucije.

Na razstavi pa niso prikazali le naprav za varovanje - Igor Zupančič z republiškega sekretariata za notranje zadeve je opozoril tudi na slikovni material, ki kaže posledice človeške malomarnosti. Vlome in tatvine zaradi tega, ker mnogi še vedno odhajajo zdoma in puščajo odklenjena vrata ali okna, ali ključke prijanzno shranijo pod predpražnik. Ob tako shranjenih ključkih so seveda brez pomena tudi vse najsodobnejše in najbolj varne ključavnice.

FK, Foto: EM

Ogenj zaradi cigaretnega ogorka

Za okoli sto milijonov dinarjev gmotne škode je nastalo pri požaru, ki je v soboto zvečer malo pred polnočjo zajel podstrešno sobo nad delavnico Stanka Vidmarja v Bežini v konjiški občini. Ogenj je namreč uničil tla, opremo in še nekatere druge stvari. Kot vse kaže, je zagorelo zaradi cigaretnega ogorka, ki ga je Ivan V., ki je stanoval v tej sobi, pustil v pepelniku - sam pa se je ta čas odpravil k sosedu.

Počila je lamela

Večja okvara na mlinu za drobljenje premoga na bloku V šoštanske termoelektrarne naj bi bila nastala zaradi tega, ker je počila lamela.

Ze prejšnji teden smo pisali o tej delovni nezgodi, pri kateri je nastalo za skoraj dve milijardi dinarjev škode. Mlin so pred kratkim šele obnovili in ko so ga pognali brez delovne obremenitve, je deloval brezhibno. Ko pa so v nedeljo začeli drobiti premog za kurjenje v termoelektrarni, se je zlomila lamela in mletja je bilo konec.

Zaradi te okvare proizvodnja električne energije v šoštanski termoelektrarni ni bila prizadeta.

Našli so ga v Savinji

V petek so v Savinji pri Globokem našli truplo Vinka Flisa.

Kot smo v prejšnji številki poročali, so 40-letnega Vinka pogrešali že vse od 2. oktobra, ko se je z moopedom odpeljal od doma. Kasneje so v Savinji pri Globokem našli njegovo vozilo in takoj so pomislili, da se je ponesrečil. Toda gasilci, ki so tedaj pregledali Savinjo vse do Rimskih Toplic, trupla niso našli. Očitno se je zataknilo ob korenine ali vejevje.

Z nožem v prsa in hrbet

Na dvorišču hiše v Saleku 82 pri Titovem Velenju se je zgodil v ponedeljek okoli 10 minut po 19. uri še en zločin, ki ga naj bi vzpodbudil preprič ozioroma maščevanje.

Žrtev je bil 23-letni Drago Sešel iz Spodnjega Doliča v konjiški občini. Ta je bil v ponedeljek popoldne na obisku pri prijateljici v Saleku, ko pa je prišel iz stanovanja na dvorišče, ga je z nožem napadel 24-letni Zoran R. iz Prešernovega trga 12 v Šoštanju. Večkrat ga je zabolil v prsa in hrbet ter mu zadal smrtno rano.

Zločin naj bi se bil zgodil zaradi maščevanja. Sešel se je namreč spoprijateljil z bivšo Zoranovo ženo, vendar se Zoran s tem očitno ni hotel sprizniti. Še večkrat je prišel tudi k njej v stanovanje; tako je bilo tudi v ponedeljek in zaradi tega se je Sešel nanj razjezil. Zoran je nato začel popivati po raznih lokalih, nato pa si je kupil nož. Tako oborožen se je vrnil na dvorišče in počakal temo, ko pa je Sešel prišel iz hiše, ga je Zoran z nožem večkrat zabolil.

Zaradi upravičenega sumu, da je storil kaznivo dejanje umora, so ga miličniki privedli h preiskovalnemu sodniku.

Z motorjem pred vlak

Zaradi neprevidnega prečkanja železniške proge se je ponovno zgodila huda prometna nesreča - v soboto popoldne je v njej umrl 26-letni Srečko Špiljak iz Malega Tabora pri Pregradi. Špiljak se je peljal z neregistriranim motorjem (vozil

je tudi brez čelade) od Rogatca proti Rogiški Slatini. V Tržišču je na prehodu, ki je zavarovan z Andrejevim križem, neprevidno prečkal cesto in zapeljal pred potniški vlak. Strojvodja je sicer zaviral, vendar vlaka ni uspel pravočasno ustaviti. Pri trčenju se je Srečko tako hudo ponesrečil, da je bil na mestu nesreče mrtev.

Pomagal in odpeljal

Na križišču Dečkove ceste in Kersnikove ulice v Celju je v petek ob 12.30 uri pri zeleni luči na semaforju prečkala cesto 55-letna Marija Bovha iz Celja. Pri tem jo je z osebnim avtom (verjetno znamke zastava 101) zbil neznan voznik, ki je tudi vpeljal v križišče pri zeleni luči, vendar v križišču zavijal in izsilil prednost peški. Voznik je ranjeno peško naložil in odpeljal v celjsko bolnišnico - nato pa odpeljal. Peško so zaradi hujših ran zadržali na zdravljenju.

UNZ Celje poziva voznika, naj se javi, prav tako pa prosijo občane, ki bi morda kaj vedeli o nesreči, naj jim to sporočijo, ali pa naj pokličejo najbližjo postajo milice.

Pred motorista

Na Rudniški cesti v Titovem Velenju je v sredo 34-letni voznik osebnega avtomobila Ljubomir Melanšek iz Lokovice zaprl pot 36-letnemu motoristu Enesu Suljiču iz Titovega Velenja. Motorist je po trčenju padel in se kljub uporabi zaščitne čelade težje ranil.

Prehiteval v škarje

V sredo se je zgodila prometna nesreča zaradi prehitevanja v škarje - voznik

osebnega avtomobila 32-letni Ivan Medjumorec iz Trebe pri Djurdjevcu je bil laže ranjen, gmotne škode pa je nastalo za okoli 270 milijonov dinarjev.

Medjumorec je med vožnjo od Gomilkega proti Zajevozniku začel prehitevati tovornjak, tedaj pa mu je nasproti pripeljal drug voznik tovornjaka. Voznik osebnega avtomobila je zapeljal v škarje in zadel v oba tovornjaka.

Ugasnite motorje!

Pri nas je še vedno veliko voznikov motornih vozil, ki pred spuščeni zapornicami ne ugasnejo motorjev. Nekateri zaradi tega, ker na to enostavno pozabijo, drugi pa - to velja predvsem za hladnejše dni - zato, da grejejo vozilo. Pri tem pa seveda pozabljajo na veliko onesnaževanje okolja, ki ga s tem povzročajo.

V Celju sta predvsem dva prehoda, kjer je zaradi daljšega čakanja treba še tembolj upoštevati to določilo; to sta prehoda na Vrunčevi ulici (nekateri pravijo, da so tu zapornice spuščene pretirano dolgo) in na Mariborski cesti. V zimskem in meglenem vremenu tu povzročajo prižgani motorji močno onesnaževanje okolja, kar še posebno čutijo starejši ljudje in bolniki, ki imajo težave z dihanjem.

Prav zaradi tega bi bilo prav, da vozniki v bodoče to bolj upoštevajo. Na to pa bodo letos tudi bolj pozorni miličniki, ki bodo proti takim voznikom tudi ustrezno ukrepali.

NOČNE CVETKE

• Dragan A. iz Pohorske 2, Franc R. iz Skapinove 5, Živko P. iz Drapšinove 11 in Stanislav H. iz Skapinove 3 so si ponedeljkove večer popestrili z razburljivim pretepom v bifeju samopostrežne na Dolgem polju. Da ne bi preveč trpele pesti, so v roke vzeli steklenice, zato pa so bolj trpeli drugi deli telesa. To so najbolj občutili Dragan, Živko in Stanislav, ki so se udeležili zaključne »slovesnosti« pri zdravniku.

• Jože K. in Ivanka B. sta stara znanca miličnikov, saj večkrat poskrbita za kakšno (pre)hrušno »zabavo«. Tako je bilo tudi v ponedeljek zvečer, ko je Jože pretepal Ivanko, miličnike pa so klicali sosedje, ki so hoteli spat.

• Agan K. iz Celja in Radoslav B. iz Zalca sta se spoznala med prestajanjem kazni v mariborskih zaporih. Prijateljstvo je prineslo tudi skupne znanke, prav zaradi ženske pa se je tudi razdrlo. Agana so namreč tačas pogojno izpustili iz zapora. Radoslav pa je v nedeljo dobil prost izhod iz zapora. Spor zaradi ženske je prerasel v pretep v kavarni hotela Evropa, krajši konec pa je potegnil Agan. Pri pretepu. O tem, kdo je zmagal pri skupni zanki (če sploh kdo je) pa poročilo miličnikov ne govori. S. Š.

93 POROČA

Dolgočasen teden, teden brez posebnosti za celjsko poklicno gasilsko enoto. Pa si pogledajmo: ponedeljek bp, torek bp, sredo bp, še petek, 13. je minil v dolgočasu. Upajmo, da to ni zatišje pred nevihto.

V ponedeljek so se v rani zlati uri odpravili v Levec po vozilo, ki je nekje obtičalo. Tudi se ne ve, ali je obtičalo samo ali skupaj z voznikom.

V torek čisto nič, v sredo pa spet reševanje vozil. Uboga vozila! Sicer pa so lahko kar zadovoljna. Vozila imajo na razpolago gasilce, ki pridejo, rešijo in grejo.

V četrtek zvečer so si gasili jezo, ogenj pa je povzročil lažni požar Pod gradom. Lažni prijavitelj je obljubil, da se bo javil sam. Mi mu obljublamo, da ga bomo pričakali brez lisic.

Požar na zlatarski razstavi! Si predstavljate, dragi bralci, takšen požar: pokanje stekla, cvrenje zlatnine, poskakanje draguljev... Ne, te slike ne boste videli, kajti zlatarsko razstavo v Celju ves čas spremljajo gasilci celjske poklicne enote.

Ze smo pri soboti. Cestno reševanje na Vranskem in sodelovanje na veliki predstavi pod naslovom »Celje 89«. Uspešna akcija, ki nas pomirja. Rešili smo žveplo na tleh, v zraku pa smo ga itak javili.

Nedelja bi bil pravi gospodov dan, če ne bi bilo v kleti na Pucovi 4 v Celju kontejnerja za odpadke. Zaradi kontejnerja so se odpadki vžgali, gasilci so jih pogasnili. Pri nas se res ne ve več, kdo pije in kdo plača.

Na levi v tovornjak

Na posnetku vidimo posledice hude prometne nesreče, ki se je zgodila v ponedeljek nekaj minut po 16. uri na magistralni cesti v Prekopi. Voznik osebnega avtomobila, 26-letni Edi Zgeč iz Titovega Velenja, se je pri tem tako hudo ranil, da je med prevozom v celjsko bolnišnico umrl, nastala pa je tudi večja gmotna škoda. Zgeč je peljal od Gomilkega proti Vranskemu in ko mu je pripeljal nasproti s tovornjakom 21-letni Izidor Kadunc iz Zg. Tuhiinja je iz neznanega vzroka zavil levo in trčil v tovornjak. Trčenje je bilo tako močno, da je tovornjak obrnilo na bok, voznik osebnega avtomobila pa se je kljub uporabi varnostnega pasu hudo ranil. Tako hudo, da je že kmalu za tem umrl.

Novo priznanje za Zdovca

V soboto je občinski praznik slavila konjiška občina. Ob tej priložnosti so med dobitnike priznanj uvrstili tudi svojega sokrajana, dobitnika zlate medalje na Svetovnem košarkarskem prvenstvu v Zagrebu, Jureta Zdovca.

Kljub temu, da je Jureta zvečer čakalo naporno srečanje z ekipo Zadra, se je podelitve udeležil in dejal: »Priznanje je zame veliko presenečenje in izredna čast, da so se domačini spomnili name. Upam, da sem se jim na svoj način že oddolžil in da se jim še bom. Nocoj čaka ekipo Olimpije pomembna tekma proti ekipi Zadra, kjer moramo točki dobiti, saj smo jih proti Sarajevu izgubili. Olimpija je letos dobro pripravljena, v ekipi je dobro vzdušje čeprav so odšli trije ključni igralci. Če bomo držali skupaj z novim trenerjem Sagadinom, mislim da ni bojazni za dobro uvrstitev.«
N. G.

Aero - tretjič obe točki

Celjska rokometna vrsta je v 3. kolu tekmovanj v II. zvezni ligi osvojila novi točki. Novince v ligi, ekipo Celika iz Zenice, so premagali s 25:21 (15:9).

Pri Celjanih je izvrstno zaigral Jašarevič, ki je dosegel tudi največ zadetkov, kar 8. Rokometaši Aera so bili za goste iz Zenice premočan nasprotnik, toda kljub dobremu začetku so domačini v drugem polčasu popustili, zato je proti koncu gostom uspelo razliko v zadetkih zmanjšati.

V soboto bodo celjski rokometišči odpotovali v Tuzlo, k Slobodi. Če bodo zmagali, meni trener Kostelič, bo to pomenilo že velik korak k zastavljenemu cilju - osvojitvi prvega mesta. Trenutno so Celjani na lestvici drugi s prvouvrščenim Istraturistom pa imajo enako število točk.

Roman Pungartnik, igralec Aera: »S svojim nastopom danes nisem zadovoljen, ker nisem zaigral tako kot je želel trener. Ekipa Celika je sicer povprečna in ne more imeti večjega uspeha v II. zvezni ligi, za našo igro

Kleč, ki sodi med prekaljene igralce Aera, je bil v soboto nekoliko poškodovan, kljub temu je enkrat uspešno zatresel mrežo gostov. V ozadju spremlja njegovo akcijo Goran Krka, ki obeta, da bo tudi letos potrdil svoje rokometno znanje.

Foto: EDI MASNEC

pa je treba reči, da je bila danes najslabša, če jo primerjam s tisto, kakršno smo pokazali v pripravljalnem obdobju. Zato z njo ne more biti nihče zadovoljen.»

Ante Kostelič, trener Aera: »Danes sem dal priložnost nekaterim mlajšim igralcem, ki pa se v igri niso najbolj znašli. Če bi ves čas igrali bolj izkušeni, bi bila razlika v zadetkih gotovo večja. Zato z današnjo tekmo ne moremo biti zadovoljni. Če bomo v soboto zmagali v Tuzli, smo na najboljši poti

k našemu cilju. Vedeti pa je potrebno, da se odpravljamo na vroč teren.»

Ostali rokometni izidi: V II. zvezni rokometni ligi za ženske so velenjske rokometiške premagale Spartak UTIS s 26:21 (15:12). Pri domačinkah je bila najučinkovitejša Zidarjeva s šestimi zadetki. Velenjčanke so s štirimi točkami na lestvici pete, v prihodnjem kolu pa se odpravljajo na gostovanje k ekipi Ugleđa.

TANAŠA GERKEŠ

Uspeh Velenjčanov na krosu v Kopru

V Kopru je bil v soboto 24. kros občinskih atletskih reprezentanc za pokal Dela. Izjemno uspešni so bili Velenjčani, ki so tretjič zapored postali vsekipni zmagovalci, osvojili pa so tudi oba pokala Atletske zveze Slovenije - za najboljši atletski naraščaj in najboljšo sestavo prekaljenih atletov in atletinj.

Dosegli so sedem posamičnih zmag. Uspeh Velenjčanov je toliko bolj presenetljiv, ker so se izkazali premočne tudi za klube z bogato atletsko tradicijo. Tako so bili na primer Celjani v vsekipnem vrstnem redu za veliki pokal Dela šele peti, za pokal AZS v pionirski in mlajši mladinski kategoriji šesti, in v starejši mladinski in članski kategoriji drugi.

Rezultati posameznikov: 1. pionirji B (1000 m): 1. Vaš, 2.

Ahčan (oba Žalec), ekipno: 1. Žalec, 3. T. Velenje; ml. pionirke B (1000 m): 1. Steblovnik, 4. Steinbacher (oba T. Velenje), ekipno: 1. T. Velenje, 3. Celje; st. pionirji A (1000 m): 3. Grešak, 6. Čulak (oba Žalec), ekipno: 1. Žalec, 2. T. Velenje; st. pionirke A (1000 m): 1. Cesar, 2. Bizjak (obe T. Velenje), ekipno: 1. T. Velenje; st. pionirji B (1000 m): 1. Kožar (T. Velenje), ekipno: 2. T. Velenje; st. pionirke B (1000 m): 1. Rant (T. Velenje), 4. Kranjc, 6. Suljanovič (obe Celje), ekipno: 2. Celje; ml. mladinci (2000 m): 5. Suhadolnik (T. Velenje), ekipno: 2. T. Velenje; ml. mladinke (1000 m): 1. Mrz, 5. Šibanc (obe T. Velenje), ekipno: 1. T. Velenje; st. mladinci (3000 m): 1. Pohar, 5. Kovačević (oba T. Velenje), ekipno: 1. T. Velenje, 3. Celje, st. mladinke (2000 m): 4. Jazbinšek, 6. Stergar (obe Celje), ekipno: 2. Celje; člani (5000 m): 1. Živko (T. Velenje), 4. Kukovič (Celje), 5. Anič (T. Velenje), ekipno: 1. T. Velenje, 3. Celje; članice (2000 m): 2. Babič (T. Velenje), 5. Ratajč (Celje), 6. Poznič (T. Velenje), ekipno: 1. T. Velenje, 3. Celje.
N. G.

Najuspešnejši strelci Ingrada

Rezultati v streljanju za leto 1989 dokazujejo, da so med celjskimi delovnimi organizacijami najuspešnejši strelci Ingrada. Le-ti so prvo mesto zasedli pri moških ekipno, pri starejših članih ekipno so bili na drugem mestu, pri ženskah ekipno pa na četrtem. Med posamezniki je bila najuspešnejša Irena Jager iz Ingrada, pri starejših članih Ivan Ahtik prav tako iz Ingrada in pri moških Boris Gorišek iz ŽTO. Vrstni red: **moški ekipno:** 1. Ingrad, 2. ŽTO, 3. Libela; **moški posamezno:** 1. Gorišek (ŽTP), 2. Kobale, 3. Arčan (oba Ingrad), **starejši člani ekipno:** 1. Cinkarna, 2. Ingrad, 3. Emo, **starejši člani posamezno:** 1. Ahtik, 2. Kranjc, 3. Todorevič (vsi Ingrad), **ženske ekipno:** 1. Obnova, 2. Cinkarna, 3. Blagovni center, **ženske posamezno:** 1. Jager (Ingrad), 2. Umek (Cinkarna), 3. Grušovnik (Obnova). Strelske moči med sabo meri 15 delovnih organizacij iz Celja.

Nogometni drobir

Nogometaši s Celjskega, ki nastopajo v slovenski nogometni ligi so v nedeljo v glavnem gostovali in se domov vračali praznih rok.

Velenjski Rudar je moral priznati premoč Teol Slovana, ki jih je premagal s 3:1. Edini zadetek Velenjčanov je dosegel Boškovič. Brez točk in brez zadetka so se domov vrnili nogometaši **Steklarja**, ki jih je gostila ekipa Domžal, ki je zmagala z 2:0. Enako se je godilo mozirskemu **Elkroju**. V Izoli so morali priznati premoč domačinom, ki so mrežo Elkroja zatresli trikrat. Bolje so zaigrali **žalski nogometaši**, ki so se doma pomerili s Stolum Virtus in igrali neodločeno 2:2. Za Partizan sta zadetka dosegla Selmanovič in Mavrek. Na lestvici trenutno vodijo Domžale, velenjski Rudar je z devetimi točkami peti, Steklar s sedmimi deveti, Elkroj

s štirimi predzadnji in Partizan Hmežad z enakim številom točk zadnji. V prihodnjem kolu, v nedeljo, bo regijski derbi v Mozirju, ko se bosta pomerila domači Elkroj in Partizan Hmežad, Steklar bo doma gostil Izolo, velenjski Rudar pa Pohorje.

V slovenski območni nogometni ligi so odigrali 7. kolo. Doma so se pomerili nogometaši Ingrad Kladivarja in s Kovinjarjem igrali 0:0. Era Smartno je doma premagala Proletarca s 3:2, prav tako je doma konjiška Dravinja premagala Beltinko z 2:0. Dravinja je z desetimi točkami na 2. mestu, Ingrad Kladivar s točko manj na tretjem ter Era Smartno s petimi točkami na 10. mestu. V prihodnjem kolu bo Ingrad Kladivar gostoval pri Nafti, Era Smartno pri Dravi, Dravinja pa bo doma gostila Središče.
N. G.

POD KOŠI

Košarkarice Korska Rogaske so po treh kolih in prav toliko zmagah trenutno na prvem mestu v I. B ZKL-zahod in so še edine neporažene.

V soboto so v Novem Sadu visoko premagale ekipo partizana 101:52 (55:25). Trener Lukič je v igro poslal vse igralke, ki so se tudi vse vpisale med strelke: Cveta Jezovšek 30, Pešič 6, Virant 18, Germ 6, Andreja Jezovšek 5, Kokolj 6, Mrz 9, Ciglar 18, Jurše 8 in Polutnik 6. Bodo v Rogaske Slatini prihodnjo sezono v telovadnici OŠ gostovala moštva kot je evropski prvak Jedinstvo Aida z Mujanovičevce, pa državni prvak Crvena Zvezda, Elemes z Nakičevce ali ljubljanska ID Ježica? Kors Rogaske je pred tremi leti že bila na pragu I. ZKL, takrat pod vodstvom Borisa Zrinskega, a je pristala na 2. mestu za Rijeko. Sedanja ekipa je skupek izkušenih, pa ne starih igralcev, in mladih, zelo ambicioznih. Pešičeva in Virantova sta v Reki in Banja Luki že igrali v I. ligi. Domžalčanka Ciglarjeva prekaša obe po sposobnostih, vendar vabil elitnih klubov ni sprejela. Juršetova in Polutnikova sta Celjanki, ki sta igrali pri Metki, prva pa je bila tudi članica kadetske republiške reprezentance. Za njimi pa še čaka kopic mladih, ki so osnove košarke spoznavale pri Borisu Zrinskemu, trenerju Celja.

Tudi moštvo Celja letos cilja visoko, tokrat v republiški ligi. Kot kažejo izidi v prvih dveh kolih, Celjani letos ne bo

v play-offu štirih ekip presenečenja mogoča. Celje: Koper 93:78 (49:32). V drugo v letošnji sezoni oz. obakrat so Celjani visoko in prepričljivo premagali nasprotnika. Razlika ob koncu, +15, bi lahko bila še višja, vendar je zaigralo 11 od 12 košarkarjev, kar je vsekakor dobro, čeprav je ritem igre upadel. Med strelce so se vpisali: Golc 6, Aničič 8, Sušinič Buntič 14, Urbanija 16, Pipan 22, Medved 11 in Cerar 7. V soboto bo Celje gostovalo pri Celmetu v Slovenskih Konjicah, kjer bi lahko slavili po dolgem času v najbolj »vroči« telovadnici v Sloveniji.

Konjičani in Slatinčani so se dobro upirali v Novem Mestu in Domžalah, oboji so celo vodili večji del tekme, pa našli izgubo v končnici klonili in so po dveh kolih še brez zmage. Novoselski Comet 88:84, za porazenost sta največ košev dala Smid 21 in Zeleznikar 18. Rogaska je v Domžalah proti Heliosu imela v 14. minuti 15 točk prednosti, vendar so polčas izgubili za točko, tekmo pa s 96:86. Rogaska bo v soboto gostila Rudarja iz Trbovelj.

V SKL so košarkarice Cometa izgubile v Ljubljani s Slovanom 74:69 (31:31). Baraga 14, Smid 13 in Kranjc 12 so bile najučinkovitejše pri Konjičankah, ki bodo v naslednjem kolu gostile Cimos iz Divače, ki ima prav tako eno zmago in en poraz.

V II. SKL je Polzela drugič zmagala. Doma je bila boljša od Unitehne iz Trebnjega 93:89. Največ točk so prispevali Benčan 22, Polauder 19 in Mitja Turnšek 27. S tekmovanji bodo začeli tudi v območnih ligah. S celjske regije je ekipa Prebolda edina uvrščena v ta rang tekmovanja. V petek bodo gostili ekipo Ljutomera.

DEAN ŠUSTER

Konjeniški klub Gotovlje

pridei

začetni tečaj jahanja

Pričetek 30. oktobra 1989

Prijave vsak dan od 16. do 18. ure pred hlevom na Ložnici. VABLJENI

Nagrada v Majšperk

Tokrat smo prejeli 63 odgovorov, od tega 34 pravih (METALNA MARIBOR). Nagrade, ki jih je darovala DOPS Šentjur in jih je izžrebal njen direktor Boris Krizmančič so prejeli:

1. Stojan Arnuš, Sestrže 2, 62322 Majšperk,
2. Marta Arzenšek, Vrbovo 6, 63230 Šentjur pri Celju,
3. Sonja Florjanič, Na otoku 6, 63000 Celje.

Skrivnostna oseba v oddaji je bil Herbert Jeglič, mednarodni rokometni sodnik iz Ljubljane (sodi skupaj s Stefanom Jugom). Odkril ga je Dušan Cafuta, Trnovlje 139, Celje.

Nagrade so v oglasno-naročniškem oddelku Novega tednika nagrajenci jih dvignejo osebno v roku 30 dni.

ŠAHOVSKA NAGRADNA IGRA 118

Laško je kar dvakrat gostilo najboljše slovenske šahiste. Drugič je bilo posamezno prvenstvo Slovenije igrano v tem kraju leta 1977; medtem ko je bilo prvo takšno tekmovanje v Laškem dosti poprej.

Katerega leta?

1950	1957	1960
Nagrade LAŠKO!	prispeva	PIVOVARNA

NATAŠA GERKEŠ

Razgibani strelski vikend

Stelci so v soboto in nedeljo nastopili kar na petih tekmovanjih.

Strelci Celja so na domačem strelišču v nadaljevanju III. republiške lige brez boja zmagali. Iz neznanih razlogov na tekmovanje namreč ni bilo ekipe MIP iz Ptuja. Domačini so po pravilniku kljub vsemu streljali in zadeli Arčan 348 krogov, Lamut 355, Kobale 358 in Zalter 365 krogov.

V I. republiški ligi sta se pomerili ekipa Unjorja in Juteksa iz Žalca. Žalčani so zmagali.

V Gornji Radgoni je Avto-

radgona pripravila turnir mest v streljanju z zračno puško. Nastopilo je 19 ekip. Zmagala je ekipa »Avgust Majerič« iz Maribora, štorski Kovinar pa je bil drugi. Najuspešnejši je bil Branko Malec, ki je dosegel 288 krogov od 300 ter s tem zabeležil zmago med posamezniki.

Murskosoboška ABC Pomurka pa je pripravila tradicionalno tekmovanje z zračno puško, ki se ga je udeležilo kar 24 članskih in 17 pionirskih ekip. Izreden uspeh so dosegli celjski pionirji, saj je Celjan Marko Dobovičnik osvojil srebrno, Matej Dobovičnik pa bronasto medaljo.

vinarja je bila šesta, Branko Malec pa je med posamezniki osvojil bronasto medaljo. Po seštevku rezultatov članske in pionirske vrste so bili Celjani drugi, za zmagovalno ekipo Večera so zaostali le za tri kroge.

Tekmovanje je bilo tudi v Hrastniku, kjer je strelska družina Steklar pripravila memorial »Grohar-Bajda-Knez«. Nastopilo je 24 ekip, uspešna je bila zopet ekipa Kovinarja, ki je bila druga, Branko Malec je med posamezniki osvojil srebrno medaljo.

T. J.

Judoisti na državno prvenstvo

Danes se je v Somboru pričelo mladinsko državno prvenstvo v judu. Udeležili se ga bodo tudi trije Celjani, ki bodo tam nastopili v soboto. V kategoriji do 71 kg bo nastopil v soboto. V kategoriji do 71 kg bo nastopil Dušan Kačičnik, v kategoriji 78 kg Mile Sadžak in med mladinkami Urška Drstvenšek v kategoriji 56 kg. Mladinci bodo moči merili do nedelje.

N. G.

Zmagi igralcev namiznega tenisa

V 3. kolu I. A republiške lige je namiznoteniška ekipa Ingrada Celje doma premagala Novo mesto s 5:4. Čeprav je Jamšek za ekipo Novega mesta dosegel tri zmage, so bili končno zmagovalci Celjani. Za Ingrad so zaigrali Maras, Gorinšek, Leber in Strlič. Celjani pa so visoko premagali tudi ekipo TKI Kemičarja iz Hrastnika z 8:1. Ligaška namiznoteniška tekmovanja se bodo nadaljevala 13. decembra, ko bodo Celjani zaigrali na Jesenicah ter v Kočevju pri Melaminu, ki je še lani nastopal v medrepubliški zvezni ligi.

J. P.

Celjski kegljavki državni prvakinji

Minuli vikend je bilo v Beogradu državno prvenstvo v kegljanju za dvojice. Naslov državnih prvakinji sta dosegli kegljavki Ema Šeškova in Kardinarjeva, tretji pa sta bili Gobčeva in Mikčeva.

N. G.

Bife Ščurek je bila druga, Penal zvezdaš B pa tretji.

J. K.

Uspešni odbojkarji

V slovenski odbojgarski ligi za moške so igralci Šempetra premagali Izolo s 3:0 in prikazali dobro igro kar jim obeta lepe priložnosti za visoko uvrstitev. V prihodnjem kolu jih čaka gostovanje pri Fužinarju. Igralke Celja pa so se pomerile v ženski republiški ligi v Mariboru z Rogozo in srečanje dobile s 3:1. V prihodnjem kolu bodo doma gostile Triglav.

N. G.

Celjani bogatejši za balinišče

Člani Društva upokojencev krajevne skupnosti Lava Celje so v soboto dali na voljo balinišče tudi vsem tistim Celjanom, ki se želijo ukvarjati z balinanjem. Balinišče je enostavno. Po otvoritvi so se v prijateljskem troboju pomerili gostitelji z ekipo Celeie in štorskega Partizana. Zmagali so gostitelji.

J. K.

NA KRATKO

Hokejisti zadržali

Te dni so celjski hokejisti končno dobili ledeno ploškev. Pod vodstvom Franca Grablerja so začeli s pripravami na tekmovanje v I. B. rvezni ligi. Letošnja ekipa je neokrnjena, vadbi se je priključil še Ostrožnik, ki se je vrnil iz sluzenja vojaškega roka.

I. B. zvezna hokejska liga bo letos s tekmovanji pričela prvič, v njej pa bodo poleg Celjanov igrali še: Spartak, INA, Mladost, Zagreb, Olimpija, Jesenice, Triglav, Slavija, Bled in Maribor.

S. M.

Republiško prvenstvo šahistov-invalidov

V Črnomlju je bilo v soboto republiško prvenstvo šahistov-invalidov, na katerem so drugo mesto zasedli žalski šahisti. Prvo mesto so osvojili šahisti Kočevja, ker pa je ta ekipa nastopila s tre-

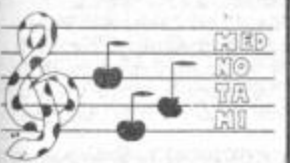
mi igralci, ki so mojstrski kandidati in nimajo statusa invalidov, se jim obeta sponza. To bi pomenilo, da bi naslov republiških prvakov naknadno osvojili Žalčani. Zalsko ekipo so zastopali Stane Skok, Jože in Martin Štorman ter Jože Grobečnik.

J. G.

Malonogometne vesti

V 20. kolu I. lige malega nogometa so sodelujoče ekipe igrale takole: Penal zvezdaš A: Emo škorpjoni 7:2, Klateži: Penal Zvezdaš B 5:2, Grafika Gracer: Grofija 11:0, Umetniki: Aškerčeva 5:0, Železar: Aero 2:1 in Marineiro: Skavti 4:2. Vodi Penal zvezdaš A z 31 točkami pred Umetniki, ki zaostajajo za točko.

Minuli vikend je bil v Petrovcih turnir v malem nogometu za nagrado »Bife Ščurek«. Osvojili so jo igralci Penal zvezdaša A, ekipa

To soboto bo v Mladinskem klubu v Celju zaropotal bobnarij, ki ga organizira Zveza kulturnih organizacij Slovenije. Gregor Strniša, ki je pobudnik te akcije je povedal, da bo še več podobnih seminarjev. Bobnarij pa bo vodil bobnar Aleš Rendel, ki se je šolal na graški jazzovski akademiji, igral pa je tudi v skupinah Begnograd, Srp in Quatebriga. Hmeljarski instrumentalni kvintet in ansambel Strmina sta v studiu Sraka posnela nove skladbe. Na eni HIK-u pomaga Karli Gradišnik, za Strmino pa so to sploh prvi studijski posnetki. Uradni zaključek letošnjega ptujskega festivala narodnozabavne glasbe bo to soboto ob 19.30 uri v dvorani Srednješolskega centra v Ptujju. Iz našega področja bodo nastopili ansambli Slovenija, Zeme, Bratje iz Oplotnice, Ašič, Celjski instrumentalni kvintet in Štajerskih 7. Ta prireditelj je namesto tiste, ki bi morala biti že 3. septembra, pa je zaradi dežja odpadla. V Zrečah bo jutri zvečer, v večnamenski dvorani, že tretja prireditev z naslovom »Zopet skupaj kot nekoč«, na kateri bo nastopila cela vrsta pevki in pevcev, ki so nas razveseljevali nekoč. Med njimi bodo tudi: Marjana Deržaj, Elda viler, Lado Leskovar, Stane Mancini, Senka Valentanič, Zafir Hadžimanov, Stjepan-Džimi Stanič in Ivo Robič. Pevce bo sprejel nsambel Bojana Adamiča.

Mirno morje Lačni Franz

Izšel je osmi album priljubljene mariborske skupine

Na vraževerno nesrečni petek, 13. oktobra, so na Janzevem vrhu predstavili osmi album ter CD ploščo ansambla Lačni Franz ter tako obeležili tudi deset let uspešnega dela tega ansambla.

Natanko pred desetimi leti se je ob prvih zametkih novega rocka pričelo pojavljati ime Lačni Franz. Leta 1981 so izdali prvo ploščo z naslovom Ikebana ter s skladbo Praslovan opozorili nase in postali simbol novovalvske generacije. Plošča z elementi jazzja in rocka, tipičnim zvokom kitare Otija Riemela ter z aforistično neposrednimi besedili Zorana Predina je za tisti čas izzvenela zelo udarno.

Po Ikebani so izdali še 6 velikih plošč, z nekaterimi uspešnicami kot so Vaterpolist, sporna Bela simfonija s katero so prizadeli marsikaterega slovenskega ski euforika, Naša Lidija je pri vojaki in še nekaj drugih. Iz glasbe in besedil Lačnega Franza je skozi vse njihovo obdobje čutili štajersko folkloro in kulturo, ki je povezana z njo.

Na veliki plošči Tiha voda

je osem novih skladb, med katerimi je tudi Mirno morje Mikimaus, ki je že postala uspešnica, saj osvaja prva mesta na nekaterih lestvicah zabavne glasbe. Na plošči so še skladbe Tam bi rad bil pokopan, Gremo v nebesa, Varovalke padajo, Srečno Kekec, Vojna tajna, Franja in naslovna Tiha voda.

Naslov CD plošče je nekako simboličen Kaj bi mi brez nas. Na njem je 14 pesmi z vseh plošč, ki so jih izdali dosedaj in predstavlja prerez desetletnega dela te skupine. Med drugim bodo na njej tudi pesmi Vaterpolist, Praslovan, Tisoč modrobelih rož, Bela simfonija in druge.

Novi album in CD plošča sta izšli pri založbi Obzorja Maribor in pod pokroviteljstvom Radenske. Morda bi se lahko vprašali kaj je vodilo pokrovitelja, da se je odločil za organizacijo takšnega projekta, glede na to, da izdelki Lačnega Franza tiražno niso posebno visoki in zato tudi ne finančno zanimivi. Verjetno pa zato, ker je ansambel vseskozi ostal zvest sebi in tisti publiki, ki ga sprejema ter da je še vedno avtorski in zelo ustvarjalni.

Morda bo Tiha voda Lačnega Franza res podrla marsikateri breg.

ŠPELA BAUDEK

Vabilo iz Nemčije

Kvintet Ota Lesjaka in Slovensko društvo Ljubljana-Essen sta nam poslala tole fotografijo s prošnjo, da tudi v Novem tedniku povabimo vse rojake, ki so na delu v ZR Nemčiji na veselo Martinovanje, ki bo v soboto 11. novembra zvečer v dvorani Zeche Carl v Essen Altenessenu.

ZDRAVSTVENI CENTER CELJE, n. sol. o., CELJE TOZD ZDRAVSTVENI DOM ŠENTJUR PRI CELJU

Na podlagi 18., 124. in 125. člena Statuta TOZD razpisuje dela oz. naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za 4 leta in sicer:

- predsednika KPO TOZD
- predstojnika ZP Planina pri Sevnici

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, mora kandidat izpolnjevati še naslednje:

- da ima visokošolsko izobrazbo medicinske, ekonomske, pravne ali politološke smeri in 5 let delovnih izkušenj v stroki
  - da ima visokošolsko izobrazbo medicinske smeri in 5 let delovnih izkušenj v stroki.
- Od kandidatov za vsa razpisana dela oz. naloge poleg navedenega zahtevamo še:
- da so s svojim dosedanjim delom dokazali, da imajo ustrezne organizacijske sposobnosti - da aktivno sodelujejo pri skupnih družbenih nalogah, da delujejo v smeri razvoja samoupravne socialistične morale
  - da predložijo opredelitev svoje vloge pri realizaciji razvojnega programa v TOZD

Kandidati naj pošljejo ponudbe z zahtevanimi podatki in dokazili ter programom v zaprti kuverti v 8. dneh po objavi razpisa na naslov: ZDRAVSTVENI CENTER CELJE - Kadrovska služba, 63000 CELJE, Gregorčičeva 7.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30. dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

PRODAJNO SERVISNA DELOVNA ORGANIZACIJA
MERX AVTOTEHNIKA p. o.
 Bežigrajska ul. 13, CELJE

Program vozil: - IMV - RENAULT - CIMOS
 - CITROEN - IDA OPEL - VW AUDI
 - WARTBURG - ŠKODA

Lestvici Radia Celje

Zabavne melodije:

- SALED WITH A KISS - JASON DONOVAN (5)
- LIBERIAN GIRL - MICHAEL JACKSON (10)
- BREAKTHRU - QUEEN (6)
- CALIFORNIAN BLUE - ROY ORBISON (8)
- CHERISH - MADONNA (3)
- VRNIVA SE NA NAJINO OBALO - HELENA BLAGNE IN NACE JUNKAR (9)
- OD SVEG TEBI SRCA FALA - OLIVER DRAGOJEVIČ (8)
- EMILJA - RIVA (2)
- HOČEMO NOV SINDIKAT - ANNO DOMINI (5)
- DOMOVINA - PREDIN DEDIČ, DŽORDŽEVIČ (1)

Lestvica zabavnih melodij je na sporedu Radia Celje vsako soboto ob 17.15.

Domače melodije:

- HREPENENJE V DEŽJU - ZVONČKI (6)
- ČAŠA SREČE - TONI VERDERBER (4)
- ŠPETIR NA PAURIH - ROGAŠKI INSTRUMENTALNI KVINTET (7)
- PISMO PIŠEM TI - CELJSKI INSTRUMENTALNI KVINTET (8)
- ŠPARANJE - FANTJE TREH DOLIN (5)
- KADAR OČE PRAZNUJE - BRATJE IZ OPLOTNICE (7)
- STISNI SE K MENI - FANTJE Z VSEH VETROV (3)
- SONCE SREČE - BURNIK (3)
- PRAV MALO DNI - PETRIČ (2)
- TINA - ŠTAJERSKIH 7 (10)

Lestvica domačih melodij je na sporedu Radia Celje vsak ponedeljek ob 17.15.

KUPON

lestvica zabavnih melodij _____
 izvajalec _____
 lestvica domačih melodij _____
 izvajalec _____
 ime in priimek _____
 naslov _____

Nagrajenca: Urša Vratinar, Juvanje 8, Ljubno
 Ivan Jančič, Dom Loka, Loka pri Zidanem mostu

Pišite na naslov: Novi tednik - Radio Celje,
 Trg V. kongresa 3a, 63000 Celje
 Vsakič nagrada - velika plošča, ki jo izžrebanca izbereta v prodajalni MELODIJA v Celju.

TEDEN DOMAČEGA FILMA
 od 7. do 13. novembra 1989

bodeči NOVI TEDNIK

Zgledi vlečejo

V Titovem Velenju so se za delegati zbora uporabnikov zdravstvene skupnosti zdaj še delegati enakega zbora otroškega varstva odločili proti zvišanju prispevne stopnje.

Ob tem nekateri sprašujejo, ali ne poznajo problematike - ali pa jo poznajo predobro.

TUDI STALNE DRAŽITVE PIJAČ MNOGIH SPLOH NE STREZNEJO!

*Babo naj bi položili,
a za spolnost tu ne gre,
lepše bi jo uredili,
odpravili težave vse.
Bolje bo nas povezala
s centrom, jugom, na zahod;
le dilema je ostala:
kdaj začel se bo porod!*

Vrnitev

Predsednik Zisa Marković se je že vrnil iz ZDA.

Upajmo, da bodo kmalu prišli za njim tudi rezultati tega obiska.

Matematika

Iz Gorenja so nas spet presenetili. Tokrat z novo matematiko. Po njihovem 2 plus dva ni več štiri, ampak mora biti najmanj pet.

Bojda to velja le za poslovanje, ne pa za cene!

Udarec

Ne vem, ali je zadnji sklep zisa ugodnost ali klofuta.

Zdaj ko nam gre že tako tesno z denarjem, nam ga dovolijo več nesti prek meje.

Več ko imamo raznih zgodovinarjev ... ... manj nam je jasna naša preteklost.

Eno in drugo

V Celju imamo te dni dve pomembni razstavi; in to v dveh muzejih. V Muzeju revolucije je razstava o varovanju premoženja, v Pokrajinskem muzeju pa je razstavljeno zlato.

No, tudi na tej razstavi so naprave za zavarovanje, vendar te niso razstavljene.

Čekov naj bi v bodoče ne jemali povsod kot enakovredno plačilno sredstvo.

Nobena škoda - saj takih čekov, ki nam bi jih takoj obracunavali, res ne potrebujemo.

Po Zisu

Če verjamemo napovedim Zveznega izvršnega sveta, bo letošnja zima blaga.

Ne napoveduje nam namreč zamrznitev!

Nepotrebno

Nekateri pravijo, da gre letošnja jesen čebula slabo v promet. Pa to niti ni nič tako čudnega.

Saj je dovolj drugih stvari, zaradi katerih nam stopijo solze v oči.

Bodice

Pri komarjih pikajo samo samice, pri finančnih krvosesih spol ni važen.

Za denar dosežeš vse, celo to, da se ovca oglašja v volčjim glasom.

Mnogi si ne delajo sivih las zaradi gospodarstva, imajo preveč profita od sive ekonomije.

Želimo ujeti zadnji vlak, toda ali nismo prišli na postajo dvajset let prepozno?

Ni ravno naključje, da je dan varčevanja en dan pred dnevom žalovanja.

Enim shuševalno kuro predpisujejo zdravniki, drugim pa politika cen.

*Slišimo,
da smo
še ob en
rajh!*

Lepota privlači

Govorice o tem, da je Žalec proglašen za naš najlepše urejen tranzitni kraj, so se hitro razširile po Jugoslaviji.

Nekateri so zaradi tega že prišli k njim; in sploh nočejo stran.

Kovačeva ...

Celjsko cestno podjetje si že nekaj let prizadeva prepričati čimveč cestnih in komunalnih podjetij o prednostih kalcijevega klorida pred soljo za zimsko vzdrževanje cest in pločnikov. Pri nekaterih so že uspeli, pri večini še ne.

Od komunalnih podjetij jo že uporabljajo Mariborčani, Celjani še ne.

»O porazu ne razmišljamo«

Le kaj bi ostalo, če nas optimistično razpoloženje ne bi pokonci držalo.

TV SPORED

NEDELJA, 22. 10. 89
Program: LJ1

8.30-23.10 TELETEKST RTV LJUBLJANA; 8.45 VIDEO STRANI; 8.55 OTROŠKA MATINEJA; 8.55 ŽIV ŽAV; 9.45 A. Lindgren: PIKA NOGAVIČKA, ponovitev švedske nanizanke, 5/21; 10.10 PO BELIH IN ČRNH TIPKAH; SLOVENSKA KLAVIRSKA GLASBA, ponovitev 4. oddaje; 10.40 DELO NA ČRNO, ponovitev - 18. - zadnjega dela ameriške nanizanke; 11.30 DOMAČI ANSAMBLI: ANSAMBEL MARELA; 12.00 KMETIJSKA ODDAJA TV SARAJEVO; 13.00 J. Binder: HOUSTON - LEGENDA TEKSASA, ameriška nadaljevanka, 2/3; 14.05 GOSTJE POP DELAVNICE '89, 3. oddaja; 14.45 VIDEO STRANI; 14.55 KOLO SREČE, ponovitev; 16.25 EP VIDEO STRANI; 16.30 TV DNEVNIK 1; 16.45 POSLOVNE INFORMACIJE; 16.50 NEVESTA JE PREVEČ LEPA, francoski film (ČB); 18.20 KRONIKA BORŠTNIKOVEGA SREČANJA; 18.35 ULLOVI ME, oddaja za otroke; 18.45 RISANKA; 18.55 EP VIDEO STRANI; 19.00 MERNIK; 19.15 TV OKNO; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 ZRCALO TEDNA; 20.15 EPP; 20.20 M. Sečurovič: TOVARIŠICA MINISTRICA, humoristična nadaljevanka TV Beograd, 3/7; 21.05 EPP; 21.10 SUPER 3x3, prenos iz Nove Gorice; 22.40 TV DNEVNIK 3; 23.00 VIDEO STRANI

NEDELJA, 22. 10. 89
Program: LJ2

10.00 DANES ZA JUTRI IN VRNITEV ODPISANIH, nadaljevanka TV Beograd, 8/13; 14.00 Stuttgart: SP v gimnastiki (M+Z posamezno), finale, prenos. Reporter: Marko Rožman; 17.00 ČETVERBOJ V ROKOMETU, posnetek iz Sutinse Vrele, Reporter: Marjan Lah; 18.10 SATELITSKI PROGRAMI - POSKUSNI PRENOSI; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 RIM: MC DONALDOV odprti turnir in košarki, finale, vključuje v prenos; 21.15 POTOVANJA PO VELIKIH ŽELEZNICAH SVETA, angleška dokumentarna serija, 5/7; 22.15 SATELITSKI PROGRAMI - POSKUSNI PRENOSI; 22.30 REPORTAŽI Z NOGOMETNIH TEKEM; 22.30 BUDUČNOST; DINAMO; 23.00 SARAJEVO: CRVENA ZVEZDA; 23.30 ŠPORTNI PREGLED TV NOVI SAD (do 0.15)

PONEDELJEK, 23.10. 89
Program: LJ1

9.45-13.25 IN 16.05-23.35 TELETEKST RTV LJUBLJANA; 10.00 VIDEO STRANI; 10.10 TV MOZAIK; 10.10 UTRIP; 10.25 ZRCALO TEDNA; 10.40 MERNIK; 10.55 OČI KRITIKE; 11.25 SLAVOLOK ZMAGE, ameriški film; 13.00 KRONIKA BORŠTNIKOVEGA SREČANJA, ponovitev; 13.15 VIDEO STRANI; 16.20 VIDEO STRANI; 16.30 TV DNEVNIK 1; 16.45 POSLOVNE INFORMACIJE; 16.50 TV MOZAIK; 16.50 UTRIP; 17.05 ZRCALO TEDNA; 17.20 ZAKAJ BOLJU NOGE: MOTNJE KRVNEGA IN MEZGOVEGA OBTOKA, 3. oddaja; 17.40 OČI KRITIKE; 18.10 EP VIDEO STRANI; 18.15 SPORED ZA OTROKE IN MLADE; 18.15 RADOVEDNI TAČEK: KUHALNICA; 18.35 1000 IDEJ ZA NARAVOSLOVCE: POTOKI, 3. oddaja; 19.00 RISANKA; 19.15 TV OKNO; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 20.05 B. A. Novak: VOJAKI ZGODOVINE, priredba predstave drame SNG Maribor; 22.25 EPP; 22.30 TV DNEVNIK 3; 22.40 VREME; 22.45 OSMI DAN; 23.25 VIDEO STRANI

TOREK, 24. 10. 89
Program: LJ1

9.45-11.40 IN 15.05-23.05 TELETEKST RTV LJUBLJANA; 10.00 VIDEO STRANI; 10.10 TV MOZAIK; ŠOLSKA TV; 10.10 ZGODBE IZ ŽIVLJENJA RASTLIN: IZVIR ŽIVLJENJA - ALGE, 1. oddaja; 10.35 PAMET JE BOLJŠA KOT ŽAMET: STEKLENICA IZ TISOČ IN ENE NOČI; 10.40 ŠAH, 2. oddaja; ŠAHOVSKA PRAVILA; 11.05 ANGLEŠČINA, 22. lekcija; 11.30 VIDEO STRANI; 15.20 VIDEO STRANI; 15.30 TV MOZAIK; ŠOLSKA TV; ANGLEŠČINA, 22. lekcija; 15.55 ŽARIŠČE, ponovitev; 16.25 EP VIDEO STRANI; 16.30 TV DNEVNIK 1; 16.45 POSLOVNE INFORMACIJE; 16.50 TV MOZAIK; ŠOLSKA TV; 16.50 ZGODBE IZ ŽIVLJENJA RASTLIN: IZVIR ŽIVLJENJA - ALGE, 1. oddaja; 17.15 PAMET JE BOLJŠA KOT ŽAMET: STEKLENICA IZ TISOČ IN ENE NOČI; 17.20 ŠAH, 2. oddaja; ŠAHOVSKA PRAVILA; 17.45 EP VIDEO STRANI; 17.50 SPORED ZA OTROKE IN MLADE; 17.50 LONČEK, KUHAJ; POHORSKA OMLETA; 18.05 EX LIBRIS: 150 LET FOTOGRAFIJE, ponovitev; 19.05 RISANKA; 19.15 TV OKNO; 19.20 DOBRO JE VEDETI; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 20.05 S. De Beauvoir: TUJA KRI, 6. zadnji del ameriške nadaljevanke; 20.55 EPP; 21.00 MEDNARODNA OBZORJA; 21.45 TV DNEVNIK 3; 21.55 VREME; 22.00 JAZZ NA EKRAJU; KONCERT STEPHANA GRAPPELLJA; 22.55 VIDEO STRANI

SREDA, 25. 10. 89
Program: LJ 1

9.45-11.50 IN 15.30-23.25 TELETEKST RTV LJUBLJANA; 10.00 VIDEO STRANI; 10.10 TV MOZAIK; 10.10 OSMI DAN; 10.50 NA OBALI (POSUŠENEGA OCEANA), dokumentarna oddaja; 11.40 VIDEO STRANI; 15.45 VIDEO STRANI; 15.55 ŽARIŠČE, PONOVITEV; 16.25 EP VIDEO STRANI; 16.30 TV DNEVNIK 1; 16.45 POSLOVNE INFORMACIJE; 16.50 TV MOZAIK; 16.50 OSMI DAN; 17.30 NA OBALI (POSUŠENEGA OCEANA), dokumentarna oddaja; 18.15 EP VIDEO STRANI; 18.20 SPORED ZA OTROKE IN MLADE; 18.20 ZBIS: L. Suhodolčan: PAJAC; 18.35 PRAVLJICA O MEZINČKU, posnetek gledališke predstave; 19.05 RISANKA; 19.15 TV OKNO; 19.20 DOBRO JE VEDETI; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 20.05 FILM TEDNA, ciklus sodobnega angleškega filma: PISMO BREŽNJEVU; 21.35 EPP; 21.40 MALI KONCERT J. S. Bach: KONCERT ZA 2 VIOLINI IN GODALA, BALET G. Balanchina; 22.00 TV DNEVNIK 3; 22.10 VREME; 22.15 SVET POROČA; 23.15 VIDEO STRANI

ČETRTEK, 26. 10. 89
Program: LJ 1

9.45-11.45 IN 15.30-0.10 TELETEKST RTV LJUBLJANA; 10.00 VIDEO STRANI; 10.10 TV MOZAIK; ŠOLSKA TV; 10.10 SLOVAR ARHITEKTURE, 8. oddaja; 10.40 UPORABNA UMETNOST, 3. oddaja; 11.10 DROBNO GOSPODARSTVO: ZAKAJ IN KAKO?, izobraževalna oddaja, 1/4; 11.35 VIDEO STRANI; 15.45 EP VIDEO STRANI; 15.55 ŽARIŠČE, ponovitev; 16.25 EP VIDEO STRANI; 16.30 TV DNEVNIK 1; 16.45 POSLOVNE INFORMACIJE; 16.50 TV MOZAIK; ŠOLSKA TV; 16.50 SLOVAR ARHITEKTURE, 8. oddaja; 17.20 UPORABNA UMETNOST, 3. oddaja; 17.50 DROBNO GOSPODARSTVO: ZAKAJ IN KAKO?, izobraževalna oddaja, 1/4; 18.15 EP VIDEO STRANI; 18.20 SPORED ZA OTROKE IN MLADE; 18.20 KUPITE VROČI KOSTANJ; 18.40 PRAVLJICAR, ameriška nanizanka, 8/9; 19.05 RISANKA; 19.15 TV OKNO; 19.20 DO-

BRO JE VEDETI; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 20.05 D. Vasilju: SOFIJA KOVALEVSKA, 3. - zadnji del sovjetske nadaljevanke; 21.10 EPP; 21.15 TEDNIK; 22.05 TV DNEVNIK 3; 22.15 VREME; 22.20 KRONIKA BORŠTNIKOVEGA SREČANJA; 22.25 RETROSPEKTIVA: -KOMEDIJA NA SLOVENSKEM ODRU - J. B. P. Moliere: ZGRABITE SGANARELA, 1. del; predstave SLG Celje; 0.00 VIDEO STRANI

PETEK, 27. 10. 89
Program: LJ 1

9.45-12.40 IN 15.30-1.00 TELETEKST RTV LJUBLJANA; 10.00 VIDEO STRANI; 10.10 TV MOZAIK; 10.10 TEDNIK; 11.00 D. Vasilju: SOFIJA KOVALEVSKA, sovjetska nadaljevanka, 1/3; 12.15 KRONIKA BORŠTNIKOVEGA SREČANJA, ponovitev; 12.30 VIDEO STRANI; 15.45 VIDEO STRANI; 15.55 ŽARIŠČE, ponovitev; 16.25 EP VIDEO STRANI; 16.30 TV DNEVNIK 1; 16.45 POSLOVNE INFORMACIJE; 16.50 TV MOZAIK; TEDNIK; 17.35 EP VIDEO STRANI; 17.40 SPORED ZA OTROKE IN MLADE; 17.40 NEJC IN TINA V ETNOGRAFSKEM MUZEJU; 18.20 PRIGIŠČE PRILJUBLJENIH PRAVLJIC: LENUH POLEŽUH, 8. oddaja; 18.35 A. Lindgren: PIKA NOGAVIČKA, švedska nanizanka, 6/21; 19.05 RISANKA; 19.12 TV OKNO; 19.17 NAŠE AKCIJE; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 20.05 PO STOPINJAH, angleška dokumentarna serija, 3/9; 20.55 EPP; 21.00 KRIMINALNA ZGODBA, 20. - zadnji del ameriške nanizanke; 21.50 TV DNEVNIK 3; 22.00 VREME; 22.05 OBRAB ZA FILM, zabavnoglasbena oddaja; 22.45 EPP; 22.50 DEČKI IZ BRAZILJE, ameriški film; 0.50 VIDEO STRANI

SOBOTA, 28. 10. 89
Program: LJ 1

7.45-11.30 IN 13.35-0.50 TELETEKST RTV LJUBLJANA; 8.00 VIDEO STRANI; 8.10 OTROŠKA MATINEJA; 8.10 RADOVEDNI TAČEK: KUHALNICA; 8.30 LONČEK, KUHAJ; POHORSKA OMLETA; 8.40 PRIGIŠČE PRILJUBLJENIH PRAVLJIC: LENUH POLEŽUH; 9.00 1000 IDEJ ZA NARAVOSLOVCE: POTOKI, 3. oddaja; 9.20 PRAVLJICAR, ameriška nanizanka, 8/9; 9.40 EX LIBRIS: 150 LET FOTOGRAFIJE; 10.40 MEDNARODNA OBZORJA, ponovitev; 11.20 VIDEO STRANI; 13.50 VIDEO STRANI; 14.00 DRUGA GODBA '89: TREVOR WATTS MOIRE MUSIC, ponovitev 1. oddaja; 14.30 VOZAJCI, češkoslovaški mladinski film; 15.55 ŽARIŠČE, ponovitev; 16.25 EP VIDEO STRANI; 16.30 TV DNEVNIK 1; 16.45 POSLOVNE INFORMACIJE; 16.48 SPORED ZA OTROKE: ZBIS: L. Suhodolčan: PAJAC; 17.00 ZAGREB: DP V KOŠARKI - CIBONA; 17.30 CRVENA ZVEZDA, prenos, Reporter: ?; 18.25 EP VIDEO STRANI; 18.30 NA PRAGU 21. STOLETJA, avstralska dokumentarna serija, 7/17; 19.00 RISANKA; 19.15 TV OKNO; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 UTRIP; 20.15 EPP; 20.20 ZREBANJE 3x3; 20.30 KOLO SREČE; 22.00 EPP; 22.05 TV DNEVNIK 3; 22.15 VREME; 22.20 J. Lawson: VRTNICE SO ZA BOGATE, ameriška nadaljevanka, 1/4; 23.10 KRIK NA POMOČ, ameriški film; 0.40 VIDEO STRANI

Program: LJ 2

16.00 SATELITSKI PROGRAMI - POSKUSNI PRENOSI; 19.00 KAKO BITI SKUPAJ, oddaja TV Beograd; 19.30 TV DNEVNIK; 20.10 FILMSKE USPEŠNICE: ŽIVEL JE SLEPAR, ameriški film; 22.10 SATELITSKI PROGRAMI - POSKUSNI PRENOSI; 22.50 ŠPORTNA SOBOTA; 23.10 EVROPSKI KULTURNI MAGAZIN (do 23.55)

RADIO CELJE

Četrtek, 19. 10.: 8.00 Napoved, 8.05 Poročila, 8.30 Dopoldne z vami, 10.00 Poročila, 11.00 Zaključek; Popoldanski spored: 14.00 Napoved, 14.15 Aktualni trenutek, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.10 V ŽIVO: Pogovor o kruhu, 18.00 Glasbeni večer na RC, 19.00 Zaključek sporeda.

Petek, 20.10.: 8.00 Napoved, 8.05 Poročila, 8.20 Petkov mozaik, 10.00 Poročila, 10.30 Žveplometer, 11.00 Zaključek; Popoldanski spored: 14.00 Napoved, 14.15 Aktualni trenutek, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 16.30 Šport ob koncu tedna, 17.00 Kronika, osmrtnice, 18.00 Glasbeni večer na RC, 19.00 Zaključek.

Sobota, 21. 10.: 8.00 Napoved, 8.05 Poročila, 8.30 Dopoldne z vami, 10.00 Poročila, 10.15 Koledar prireditve, 10.30 Filmski sprehodi, 11.00 Zaključek; Popoldanski spored: 14.00 Napoved, 14.15 Aktualni trenutek, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, osmrtnice, 17.30 Lestvica zabavnih melodij, 18.30 Glasbeni večer na RC, 19.00 Zaključek sporeda.

Nedelja, 22. 10.: 8.00 Napoved, 8.05 Obvestila, 9.00 Poročila, 11.00 Žveplometer (ponovitev), 11.30 Kmetijska oddaja, 12.00 Poročila, 12.15 Literarni utrinek, 12.30 iz domačih logov, 13.00 Čestitke in pozdravi, 15.00 Zaključek sporeda.

Ponedeljek, 23. 10.: 8.00 Napoved, 8.05 Poročila, 8.30 Športno dopoldne, 10.00 Poročila, 11.00 Zaključek; Popoldanski spored: 14.00 Napoved, 14.15 Aktualni trenutek, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, osmrtnice, 17.15 Lestvica domačih melodij, 18.00 Glasbeni večer na RC, 19.00 Zaključek sporeda.

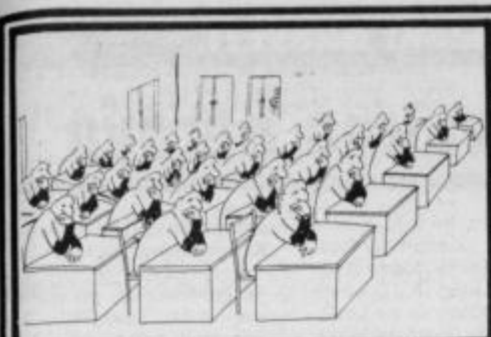
Torek, 24. 10.: 8.00 Napoved, 8.05 Poročila, 8.30 Iz sveta glasbe, 10.00 Poročila, 11.00 Zaključek; Popoldanski spored: 14.00 Napoved, 14.15 Aktualni trenutek, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, osmrtnice, 17.30 Naši zbori, 18.00 Glasbeni večer na RC, 19.00 Zaključek sporeda.

Sreda, 25. 10.: 8.00 Napoved, 8.05 Poročila, 8.30 Pokličite in vprašajte, 10.00 Poročila, 10.15 Koledar prireditve, 11.00 Zaključek; Popoldanski spored: 14.00 Napoved, 14.15 Aktualni trenutek, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, osmrtnice, 17.30 Studio CE, 19.00 Zaključek.

Radio Celje oddaja na UKW frekvenci 100,3 in 95,9 MHz in na SV frekvenci 96,3 MHz.

RADIO CELJE 35 let zrelosti
ustvarjalnosti in ljubezni

	NEMŠKI EKSPRESIONISTIČNI ROMANOPISec PESNIK IN DRAMATIK (GEOEG)	ŠVICARSKI DIRIGENT (ERNEST)	ODSTRA-NJEVANJE Z ZLIVANJEM	ZMRZNJEN SNEG	RISAL V ADAMIČ	GRŠKA ČRKA	OTAR TAKTA-KIŠVILI	JUGOSLOV. IGRALKA TENISA (MONIKA)	PRESTOL	LEDENIŠKO OBMOCJE NA JUGU NORVEŠKE	AMERIŠKA KUKAVICA
	HEREO, ZMEDA				UMETNIK GATNIK OTDKAR CZERNIN						
	MOŠKI SP HORMON (T. PESNIK (EUGENIO))										
								FR. PISAT. (PIERRE)			
NOVI TEDNIK	RAKEV	DEL AVTOMO-BILA, KRMILO	IRANSKO NOMADSKO PLEME	SAMOTEN ODMAKNI KRAJ	ORGANŠKA SESTAVINA KOSTI	PLESALKA IN PEVKA V JAPON. ČAJNICAH	JEDILNI LIST OSEBA, KI RIŠE				GEOME-TRIJSKO TELO, KUB
OKVARA					ŽIVEC	DEBELE JŠI KOVANEC V AVSTRO-OGRSKI			NOGOMETNI KLUB GOROVJE V SZ		
ROLETA				TRMO-GLAVDOST TATARSKI NASLOV		ZA POLTON ZVIŠAN E GERMAN, OREL		ORGAN SLUHA PISATELJ PEROCI			
ŽENSKO IME (SLAVICA)					JAMBSKI VERZ, ENDEKA-SILABO						
REDKA ZELO OPODNA KOVINA					IME NEKO SLOVEN. OGSALKE ANDREE		NEVEDNEZ				
PRILOK TIBERE PRI RIMU					SESTAVIL MAJJI	DRŽAVNA BLAGAJNA		ŽENSKO IME			

Dan, ki si ga velja dobro zapomniti!

21. oktober

- degustacija Virštanjskih vin
- družabne igre in
- ansambel LIPA

MED VINSKIMI TRSI VINSKA GORA

Sponzor

Ste si zapomnili?

21. oktober ob 19. uri

v VINSKI GORI!

Nagradni razpis

1. nagrada 500.000 din
2. nagrada 200.000 din
3. nagrade po 100.000 din

Pri žrebanju bomo upoštevali le pravilne rešitve, pošljite jih do torka, 24. oktobra 1989 do 9. ure. Rešene križanke pa lahko prinesete tudi osebno, na vhodnih vratih je poštni nabiralnik. Na kuverto obvezno napišite: **NAGRADNA KRIŽANKA** in svoj točen naslov.

Rešitev križanke

Vodoravno: FARMACEVTKA, ANTONOV KRIŽ, INANA, BRITI, GRINTAVEC, A.O., KUB, J.B., AJAR, OLA, OMAN, LITANIJE, MESECINA, ARA, JEAN, STERN, KRONA, ETUI, KONGA, STOCK, IKS.

Nagrajencem iskreno čestitamo! Nagrade boste prejeli po pošti!

Izid žrebanja

1. nagrado 500.000 din prejme: Ana ZUPANC, Ponikva 5, 63232 Ponikva.
2. nagrado 200.000 din prejme: Janez NEDELJKOVIČ, Pod gradom 13, 63270 Laško.
3. nagrade po 100.000 pa prejmejo: Jožica ZALOKAR, Krivica 42, 63262 Prevorje; Albin KLANJŠEK, Store 142, 63220 Štore in Marjana FELICIJAN, Ložica 48, 63305 Vransko.

HOROSKOP

- OVEN** 21. 3.-20. 4.
V zadevi, ki jo morate razjasniti, ne oklevajte. Zadnji čas je, da vam natočijo čistega vina. Čimprej obiščite starega prijatelja in ugotovite, kje ste se mu zamerili. Potrudite se, da bodo odnosi takšni, kot so bili prej. Zdravje se vam bo povrnilo.
- BIK** 21. 4.-20. 5.
Kmalu boste spoznali nekoga, ki bo zelo privlačen. Vložite v osvaja-nje ves vaš šarm in osvojili boste osebo, saj je to vaša dolgoletna želja. V službi boste zelo marljivi in dosegli boste izjemne rezultate. Zelo si želite na potovanje ali pa menjavo stanovanja. Morda boste dosegli kar oboje.
- DVOJČKA** 21. 5.-21. 6.
Službeno življenje bo vsak dan drugačno, na kar pa žal trenutno ne boste mogli vplivati. Bodite zelo pazljivi z dogajanjem okoli vas, saj je še čas, da neko zadevo popravite. Nekdo vas že dalj časa zasleduje in vas še bo, ker ste mu všeč.
- RAK** 22. 6.-22. 7.
Zelo boste zaposleni v službi, tako da boste kmalu ugotovili, da ste dom že skoraj zanemarili. Nekateri podjetneži boste stanovanje obnovili, drugi pa se boste preselili v novo hišo. V ljubezni bo nekoliko zaškripalo, ker partner ne bo imel veliko časa.
- LEV** 23. 7.-23. 8.
Česar ne boste dosegli do konca tedna, bo zamujeno, ker se vaši zlati dnevi iztekajo. Morate razumeti, da vas usoda ne more kar naprej razvajati, sicer se boste prevzeli in živeli v prepričanju, da se vam ne more zgoditi nič hudega. Ne bodite tako domišljivi.
- DEVICA** 23. 8.-23. 9.
Pred vami je pestro obdobje, vendar se ne razdajajte in hranite vaše telesne moči. Četudi bi radi veliko pomagali, ni treba, saj zaradi tega ne boste bolj cenjeni, ampak manj. Nekdo vas obožuje!
- TEHTNICA** 24. 9.-23. 10.
V osebni zadevi se boste morali odločiti za jasen odgovor. Veliko več bo vreden odločen ne, kot pa polovično cincanje. Čimprej poravnajte moreč sporazum s partnerjem, ki vas že moti. V službi vas čaka nekaj zahtevnih nalog, rešujte jih počasi.
- ŠKORPION** 24. 10.-22. 11.
Skrajni čas je že, da se umirite in nehate menjavati razpoloženje. S tem je mišljena vaša nestanovitnost in pogosto spreminjanje želja in ciljev. Spet vas bo razjedalo hrepenenje, zato dajte duška vašim čustvom. Nekdo vam bo odgovoril tako kot si želite.
- STRELEC** 23. 11.-21. 12.
Skrbno razmislite, kje tiči vzrok za slabo voljo in prišli boste do zaključka, da je vsemu kriva vaša družba. Postajate vsak dan bolj malenkostni, vse to pa je odraz vašega notranjega nezadovoljstva. Kmalu naj spregovorijo vaše srce, saj znate biti zelo ljubeznivi.
- KOZOROG** 22. 12.-20. 1.
Če se zadnje čase slabše počutite, stopite do zdravnika, namesto, da se bašete s tabletami. Postajate vsak dan slabše volje, kar je vzrok vašega notranjega počutja. Vaš poklic zahteva zbranost in ostro opazovanje, zato pazite, da se ne pregrešite.
- VODNAR** 21. 1.-19. 2.
Vaš okus zadnje čase ni več v skladu z vašimi možnostmi. Vse preveč lepih in dragih stvari vas zanima, za kar pa nimate denarja. Pri vsem tem pa najbolj trpi vaš potrpežljivi partner, vi pa ga tolažite s tem, da ne prenesete enoličnosti in dolgočasje. Stopite na trda tla in ne sanjajte več.
- RIBI** 20. 2.-20. 3.
Zadnji čas je, da začnete uresničevati vaš življenjski načrt, vendar z trdno začrtanimi mejami. V nasprotnem boste vse, kar ste si zamislili izgubili, vendar po partnerjevi krivdi. Zvezde so vam v teh dneh naklonjene, zato si lahko veliko privoščite.

STB SKLADIŠČNO TRANSPORTNI CENTER CELJE

skladiščenje • razkladanje, nakladanje in pretovor • cestni prevoz blaga • sortiranje, tehtanje, prepakiranje • jemanje vzorcev • vse administrativne storitve v zvezi z dejavnostjo

Popolna anagramska kombinacija z desetimi književniki

V krogec zgornje vrstice in levega roba vpišite petčrkovne priimke znanih književnikov, tako kot kažejo številke:

1. francoski romanopisec, dramatik in esejist, predstavniki eksistencializma, avtor Tujca, Kuge in Mita o Sifzu, Nobelov nagrajenec leta 1957 (Albert)
2. ameriški romanopisec, ki je v svojih najpomembnejših delih Babbitt, Glavna ulica in Kraljevska kri realistično in tudi humorno kritiziral sodobno ameriško družbo, Nobelovec leta 1930 (Sinclair)
3. italijanska pesnica intimističnih in elegičnih del, avtorica pesniških zbirk Materinstvo, Večerne pesmi in Visoka okna (Ada, 1870-1945)
4. nemški prozaist, avtor antimilitarističnih del 0815 in Tovarna oficirjev (Hans Helmut, rojen 1914)
5. hrvaški humorist in satirik, avtor novel, pripovedk in dram Smo ali nismo, Mi smo za pravico in S peresom in brano (Slavko, 1891-1963)

Črke, ki ste jih vpisali v krogec, s pomočjo ravnih črt prenesite v krogec spodaj in ob desnem robu. Tu boste dobili še pet petčrkovnih priimkov znanih literatov. Spodaj so v pomešanem vrstnem redu napisana njihova imena in najpomembnejša dela:

- Maksim, Mati, Artamonovi, Otroštvo, Na dnu
- Stephen, Rdeči znak hrabrosti
- Robert, Zablode gojenca Törlessa, Mož brez posebnosti
- Georg, Pesmi
- Peter, Zasledovanje in usmritev Jeana Paula Marata

JOŽE PETELIN

Enaki besedi

Morda pa se midva 1 2 3 4 5 6, da ta umetnik ne ustvarja več, ker nima 1 2 3 4 5 6?

Na dveh mestih, kjer so številke, vpišite dvakrat šestčrkovno besedo, ki se piše enako, izgovarja pa različno.

JOŽE PETELIN

Rešitve iz 39. številke

KRIŽANKA IZ SREDINE
(Črtica pomeni črno polje, na koncu vsake vodoravne vrstice je vejica). Vodoravno: - 1. MELOS - 6. PAVKA - 11. B.B., 13. ERNEST HEMINGWAY, 16. RAZBREMENJENOST, - 17. KOREN - 18. REA - 19. ILKO, - - - 20. UDOR - 22. ZČ - - - 23. LIM, 24. N.S. - 26. NOTA - 27. INANA - - , 30. EMA - 32. TIČ - 33. JIRASEK, 36. KALIOPA - 38. AKANTOS, 39. TREŠČINA

--- 41. TONI, 42. AJ -- 43. ES - 44. MALDEN - - , 48. REMONT - 51. ARAKS - 52. KK, - 54. TIMOK - 55. RAK -- 56. GAL, 57. FINESA - 58. ANTILOPA, 61. SCOTT - 62. INHALATOR, - 63. AR --- 64. STATISTKA.

POSETNIČA
DESANKA MAKSIMOVIČ

SKRIVANKA
TAK-TIK, TAKTIK

ZDRAVILNE RASTLINE

Vinska rutica

Vinska rutica spada v družino rutnic, ki obsega kakih 150 rodov z 1500 vrstami. Povečini spadajo sem olesenele rastline, le redke so zelišča. Razširjene so po vseh zmerno toplih pokrajinah. Listi teh rastlin vsebujejo številne oljne žleze, ki jih opazimo kot svetle pičice, če obrnemo list proti svetlobi.

Vinska rutica (*Ruta graveolens* L.) je najbolj znana vrsta tega rodu. Rod obsega 60 vrst, ki rastejo od Kanarskih otokov do vzhodne Sibirije, največ pa jih je v Sredozemlju. Je trajnica z močno olesenelo korenino. Steblo je pokončno, do pol metra visoko, le pri dnu je razraslo in olesenelo. Listi so deljeni, do trikrat pernato nacepljeni, z ozkimi, po robu nazobčanimi roglji. Veliki rumeno zeleni cvetovi so združeni v sestavljene pakobule. Plod je mnogosemenska glavica. Vsa rastlina je posejana s številnimi žlezami, ki vsebujejo močno dišeče eterično olje.

Domovina vinske rutice je Sredozemlje, od koder so jo benediktinci zanesli prek Alp v srednjo Evropo. Večinoma raste po vrtovih, najdemo pa jo tudi podivjano v naravi. V Istri in na Primorskem raste še dve divje rastoči vrsti in sicer razkrčena rutica ter rumena rutica.

Vinska rutica vsebuje eterično olje, ki je močno dišeče in je sestavljeno iz različnih ketonov, alifatskih alkoholov, terpenov, cineola, kumarina itd. Poleg eteričnega olja so v rastlini še glikozid rutin, smole in čreslovine, alkaloidi in flavoni.

Vinska rutica cveti od junija do avgusta in tedaj nabiramo mlade dele rastlin. Najboljša je tedaj, ko še ne cveti. Nabrano drogo moramo posušiti na prepihu v senci, da ohrani svoje sestavine. Pri tem ne sme spremeniti svoje barve.

Vinska rutica ima celo vrsto dobrih lastnosti in je zelo stara zdravilna rastlina. Ima pa to slabo lastnost, da je njeno eterično olje strupeno v večjih količinah. Zato moramo vinsko rutico uporabljati v zelo zmernih količinah. Zvrhano žličko posušene rastline prelijemo s skodelico vrele vode in pustimo, da se ohladi. Čaj pijemo po požirkih in to zadostuje, da ne pride do stranskih učinkov. Strupenost povzroča kumarin. V preveliki količini povzroča bruhanje, slabost, glavobol, prizadete so lahko ledvice in jetra.

V malih količinah pa čaj iz vinske rutice uporabljajo za jačanje vida, ker njene učinkovine okrepijo mišice, ki uravnavajo očesno lečo. Zlasti pa uporabljajo vinsko rutico pri nevrotičnih srčnih težavah, pri presnovnih obolenjih, revmatizmu in protinu. Poparek lajša razbijanje srca pri ženah v meniju ter ugodno učinkuje pri popuščanju spolne moči.

Listi vsebujejo precej rutina, snovi, ki močno deluje na stene kapilar ter se uporablja za preprečevanje krvavitve pri krčnih žilah, predvsem pa proti kapi. V večjih količinah povzroči rutin znižanje krvnega pritiska. Čaj iz vinske rutice tudi pomirja krče in deluje kot uspavalno.

Svežo vinsko rutico namočimo v dobro domače žganje, pustimo za 14 dni na toplem in nato lahko po kapljicah uživamo, če nas napenja, imamo slabo prebavo. S tem dišečim žganjem se lahko masiramo pri išjasu ter pri revmatičnih težavah. Vinsko rutico lahko namočimo tudi v olivnem olju. Po štirinajstih dneh dobimo dišeče olje, ki ga uživamo po kapljicah ali se z njim masiramo po boleči brbtnici.

Običajno vinske rutice same ne uporabljamo, ampak jo mešamo z drugimi zdravilnimi rastlinami kot so žajbelj, baldrijanove koreninice, melisa, meta, šentjanžve rože in žličko take mešanice poparimo s skodelico vrele vode, pokrijemo ter počakamo, da se ohladi. Čaj je odličen za preprečevanje histerije, depresije ter olajša tegobe pri boleči menstruaciji.

Ker pripravki iz vinske rutice povečajo naval krvi v trebušne organe, jih ne smejo nikoli uživati nosečnice.

BORIS JAGODIČ

RECEPT TEDNA

Svinjske zarezbrnice s črnim vinom

Potrebujemo: 100 g kuhane puste šunke, eno žlico olivnega olja, pol čebule, en strok česna, kozarec črnega vina, tri paradiznike, en lovrov list, poper, dve svinjski zarezbrnici, dve žlici moke, dve žlici olivnega olja sol.

Šunko zmeljemo v mesoreznici ali zmiksamo. V kozici za dušenje segrejemo olje, dodamo sesekljano čebulo in česen ter pražimo, da posteklenita. Dodamo šunko, prilijemo vino, dodamo paradiznik in zmešamo. Začnimo z lovrom listom in poprom ter počasi kuhamo. Zarezbrnici povaljamo v moki, otrkamo in damo na vroče olje. Na vsaki strani pečemo 5 minut. Popopravimo, posolimo in prelijemo z omako. Poleg ponudimo riž in fižolovo solato.

Ribji fileti po portugalsko

Potrebujemo: 500 g filetov, sok ene limone, sol, žlico olja, 30 g mesnate slanine, eno žlico moke, eno rdečo in eno zeleno papriko, pol kumare, eno veliko čebulo, poper, mleto sladko papriko, 10 oliv, nadevanih s papriko.

Filete očistimo, pokapamo z limoninim sokom, posolimo in povaljamo v moki. Slanino narežemo na kocke, nato jih opravimo na olju in dodamo filete. Spečemo jih po obeh straneh in zložimo na pogret krožnik. Očiščeni papriki narežemo na rezance, kumaro na kolesca in čebulo na obročke. Papriciramo, posolimo in popopravimo ter stresemo na vročo maščobo, na kateri smo spekli filete. Ponev pokrijemo in zelenjavo počasi dušimo 15 minut. Nazadnje primešamo olive in zelenjavo porazdelimo po filetih. Zraven se poda krompir z zelenim peteršiljem.

MODNI KOTIČEK

pripravlja VLASTA ARČAN-CAH

Za šolo in dom

Oblekica, predpasnik ali halja

Tiste deklice, ki bi bile rade vedno lepo in drugače oblečene, bodo gotovo navdušene, če jim bomo zašili dva ali tri takšna oblačilca. Kroj je moden, vendar preprost, zato ne bo delal tržav tudi manj spretnim šiviljam. Zadaj se po celi dolžini zapeinja z gumbi, sešit pa je iz teksas, navadnega platna ali debelejšega, pralnega bom-

baža. Pod takšno oblekico, ki lahko služi tudi kot predpasnik ali zaščitna halja za šolo in igro v vrteu, lahko deklica obleče karkoli, tudi kakšno že ponošeno stvar.

To pa je danes, ko predstavlja nakup nove otroške garderobe že resen izdatek, še kako prikladna in izvirna rešitev.

NASVETI ZA DOM

Za 1 kg pečenke zadostuje pol žlice soli.

Pečenka lepo zarjavi, tudi v slabi pečici, če vržemo v pečico malo sladkorja.

Oglje, ki ga dajemo v majhnih koščkih v pitno vodo, pospešuje prebavo gosjega in račjega mesa.

Na steni v kuhinji naj visi deščica s papirjem na katerega zapisujemo, kaj je treba kupiti, kam iti, kaj smo plačali itd. S tem si prihranimo nepotrebno hojo, premišljevanje in čas.

Zaklana perutnina postane bela, če jo zavijemo v krpo, namočeno v mrzli vodi in ožeto.

Piščanci so bolj krhki, čim hitreje se pečejo, pri počasni peki pa se sušijo.

Sir se ne strdi in ostane poleti svež, če postavimo zraven sveže kozarec ruma in poveznemo čez steklen poklop.

V prekisle marmelade vmešamo malo jedilne sode.

Iztrebljeno perutnino namažemo znotraj s kisom ter jo spravimo na hladno.

Star časopisni papir polijemo z vodo in ga tako pustimo en dan. Potem ga ožemo in iz njega naredimo kakor jabolko debele krogle. Posušimo jih in jih dajemo med kurivo. Goriijo počasi in dajejo velik žar.

Surove krompirjeve olupke mečemo počasi v ogenj. Preprečijo saje.

V mast, v kateri cvremo, vržemo košček korenčka in mast ne počrni.

Umazano jajce hitro očistimo z toplim kisom ali limoninim sokom. Zadostuje tudi ostanek iztisnjene limone.

KMETIJSKI NASVETI

Očuvajmo naravo

Jesen je čas, ko lahko brez velike škode pognojimo travnike in pašnike na zalogo. Fosfor (P_2O_5) in kalij (K_2O) se ne izpirata v globino in ne izhlapevata, zato ju rastline lahko koristijo več let. Dušik kot hranilo iz organskih ali NPK gnojil pa travna ruša najbolje izkoristi v času rasti, to je od spomladi do jeseni.

Gnojne jame na naših kmetijah so večinoma premajhne in so polne v jesensko-zimskem času. Če razvažamo gnojevko po naših travnikih in pašnikih v času rasti, se bodo vsa hranila, predvsem pa dušik (N) optimalno izkoristila. Če pa bomo razvažali gnojevko ali gnojnico v času mirovanja travne ruše (pozna jesen in zima), pa se bo dušik izpral v podtalnico ali v potok, del pa ga bo izhlapel. Z razvažanjem organskih gnojil v času mirovanja travne ruše smo vrgli stran hitro delujoči dušik, ki ga ruša ne more izkoristiti, pa še naravi lahko škodimo.

V $1 m^3 = 1000 kg = 1000 l = 10 hl$ gnojnice imamo:

2 kg dušika (N)
0,1 kg fosforja (P_2O_5)
6 kg kalija (K_2O)

V $1 m^3 = 1000 kg$ goveje gnojevke pa imamo:

5 kg N
2 kg P_2O_5
7 kg K_2O

V času rasti travna ruša izkoristi dušik iz organskih gnojil do 70%, v času mirovanja, ko

je zaključila rast pa skoraj nič. Ker je še lepa in topla jesen z relativno malo padavin se bo N iz gnojevke ali gnojnice še vedno dobro izkoristil. Glede na lastnosti travne ruše lahko zaključimo, da je bolje sedaj prazniti gnojne jame, pa četudi niso polne, kot pa v zimskem času, ko ne bo veliko koristi oziroma lahko le škodimo naravi.

V jesenskem času praviloma uporabljamo gnojila za založno gnojenje. Za založno gnojenje pa uporabljamo predvsem enostavna gnojila oziroma NPK gnojila. V času, ko je vse tako drago, moramo dobro premisliti katera gnojila bomo uporabljali. Za pravilno uporabo gnojil pa potrebujemo kemično analizo tal, ki sicer tudi ni poceni, pa vendar prihranimo potem pri nakupu gnojil. Večina slovenskih tal je že dovolj dobro založena s kalijem, pa premalo s fosforjem.

Za založno gnojenje v jeseni uporabljamo gnojila brez oziroma s čim manjšo količino dušika. Glede na kemično analizo torej uporabljamo čista fosforna gnojila – superfosfat, Thomasovo žlindro; ali pa NPK gnojila – 0:20:30, 0:20:20, 5:20:30, 7:18:14 in druga – tista, ki so trenutno na našem tržišču.

PEVEC TATJANA

Zavod za živinorejo in veterinarstvo Celje

Novi tednik in Radio Celje

sta pripravila novo, zanimivo in privlačno akcijo, ki smo jo naslovili:

IŠČEMO ODLIČNO HIŠO!

S to akcijo želimo poslušalcem Radia Celje, bralcem Novega tednika in kupcem v največjih prodajnih hišah v celjski regiji prikazati ponudbo, posebnosti, zanimivosti in ugodnosti, ki jih nudijo svojim kupcem te trgovske hiše!

Hišo, v kateri najraje kupujete, boste izbirali poslušalci Radia Celje, bralci Novega tednika in seveda številni kupci teh trgovskih hiš. Poleg teh bo ponudbo spremljala posebna komisija, ki bo poročala o: pestrosti ponudbe, kakovosti ponudbe, urejenosti hiše in konkurenčnosti cen.

Vsak dan od 23. do 28. 10. bomo v posebni radijski oddaji med 11. in 14. uro predstavili zanimivosti iz teh hiš in izžrebali srečne pošiljatelj kuponov iz Novega tednika! Žreb bo med nagrajence razdelil vsak dan po 12 nagrad, vsaka bo vredna 500 tisoč dinarjev. Skratka, veliko bo zanimivih in koristnih informacij o ponudbah vseh trgovskih hiš v teh dneh, obilo glasbe, zabave in seveda bogatih nagrad.

Vaša naloga je zelo enostavna! Pošljite nam izpolnjen kupon, ki ga objavljamo, pokličite nas po telefonu med vsakodnevno radijsko oddajo in pa seveda obiščite vaše trgovske hiše, oddajte kupon z izborom vaše hiše in nam pomagajte izbrati najboljšo – ODLIČNO HIŠO 1989!

Kupone pošljite čimprej! Prvo žrebanje se prične 23. 10. in teče vsak dan do 28. 10. Število poslanih kuponov je lahko neomejeno.

NOVI TEDNIK RADIO CELJE

NT&RC

MOJA ODLIČNA HIŠA

ERA – Prodajni center Bukovžlak Celje

Savinjski magazin Žalec

Veleblagovnica AGRINA Žalec

NAMA Žalec in Levec

LESNINA – pohištvo, gradbeni material Levec

SLOVENIJALES – dom pohištva Celje

OBKROŽITE VAŠO ODLIČNO HIŠO, izpolnjen kupon pa pošljite čimprej na naslov Novi tednik, Trg V. kongresa 3 a, Celje ali ga oddajte v pripravljene skrinjice v vaši Odlični hiši.

RAZPIS TEKMOVANJA V ARANŽIRANJU IZLOŽB

DEP - Celje, Sekcija aranžerjev in ČGP DELO, TOZD Novi tednik, razpisujeta tekmovanje v aranžiranju izložb v Celju na temo:

CELJE, MESTO DOMAČEGA FILMA

Tekmovanje bo potekalo po pravilniku o ocenjevanju izložb v času Tedna domačega filma v Celju, ki bo od 7. do 13. 11. 1989.

Rok prijave tekmovalnih izložb je do 3. 11. 1989. na naslov: DEP Celje, Sekcija aranžerjev, 63000 Celje.

Rok izdelave izložb je do 6. 11. 1989. Tekmovalne izložbe morajo ostati do konca prireditve TDF, to je 13. 11. 1989.

Nagrade za najboljše izložbe bodo:

1. nagrada 5.000.000 din
2. nagrada 4.000.000 din
3. nagrada 3.000.000 din

DRUŠTVO EKONOMSKIH PROPAGANDISTOV CELJE.

PODJETJE EI SM BEOGRAD Tehnični servis Celje Celje, Mariborska c. 60

objavlja
prosta delovna mesta

1. mehanik bele tehnike
2. RTV mehanik

Pogoji za sprejem:

1. IV. ali V. stopnja elektro-tehnične smeri - jaki tok.
2. IV. ali V. stopnja elektro-tehnične smeri - šibki tok.

Za obe delovni mesti obvezno vozniško dovoljenje "B" kategorije. Rok prijave je 8 dni na gornji naslov.

Delovna organizacija »Dimnikar« - Radeče

Razpisuje po 28., 29. in 30. čl. Statuta prosta dela in naloge

individualnega poslovnega organa

Poleg splošnih pogojev mora kandidat imeti:
- višjo strokovno izobrazbo ekonomske ali pravne ali gradbene smeri z dvo letnimi izkušnjami ali
- srednjo izobrazbo, delovodsko šolo dimnikarske stroke ter pet let delovnih izkušenj.

Prijave sprejemamo 15 dni po objavi razpisa, ki jih odpošljete na naslov podjetja.

Republiški sekretariat za notranje zadeve SR Slovenije

vabi k sodelovanju

za potrebe UPRAVE ZA NOTRANJE ZADEVE
CELJE,
v oddelku za zatiranje kriminalitete:

- diplomirane ekonomiste
- diplomirane psihologe
- diplomirane pravnike
- pravnike
- strojne inženirje
- elektroinženirje

V poštev pridejo kandidati, ki imajo odslužen vojaški rok. Zaželene so delovne izkušnje.

Poleg splošnih pogojev po Zakonu o delovnih razmerjih, morajo kandidati izpolnjevati še pogoje po 84. členu Zakona o notranjih zadevah.

Pisne vloge z življenjepisom in dokazili o izobrazbi pošljite v osmih dneh po objavi Upravi za notranje zadeve Celje, Ljubljanska 12, telefon št. 29-411, int. 353 ali 264.

O izidu objave bodo kandidati pisno obveščeni v 15. dneh po izbiri kandidata.

GREMO V KINO

KINO UNION

do 22. 10.: **POD OGNJEM** - ameriški film

23. 10.: **REMYNTON** - slovenski film

23. 10.: **ČAROVNICE IZ EASTWICKA** - ameriški film

Filmsko gledališče

19. 10.: **DOBER, GRD, HUDO BEN** - italijanski film

MALI UNION

od 23. do 28. 10.: **GRDI, UMAZANI, ZLI** - italijanski film

21. 10.: **BILO JE NEKOČ V AMERIKI** - ameriško-italijanski film

KINO METROPOL

do 25. 10.: **VOHUNI KOT MI** - ameriški film

do 25. 10.: **POLICAJKA IZ BEVERLY HILLSA** - ameriški film

Matineje

21. 10.: **HRIB SMRTI** - ameriški film

KINO DOM

do 22. 10.: **SMRTONOSNO OROŽJE** - ameriški film

23. 10.: **HUDIČEVA POLICAJA IZ CHICAGA** - ameriški film

Mladinski program

do 22. 10.: **MOŽ Z IMENOM BULDOŽER** - italijanski film

KINO VOJNIK

22. 10.: **HRIB SMRTI** - ameriški film

KINO ŽALEC

19. 10.: **KDO UBIJA NE-DOLŽNE MEŠČANE** - ameriški film

20. in 22. 10.: **MOONWALKER** - ameriški film

24. 10.: **RING SMRTI** - ameriški film

Nočni program

21. 10.: **POPER IZ MIAMIJA** - ameriški film

KINO PREBOLD

19. 10.: **WALL STREET** - ameriški film

20. 10.: **KOKAIN NE ODPUŠČA** - ameriški film

22. 10.: **KDO UBIJA NE-DOLŽNE MEŠČANE** - ameriški film

24. 10.: **NADINA** - nemški film

KINO POLZELA

19. 10.: **ČLOVEK Z ZLATIMI OČALI** - ameriški film

21. 10.: **WALL STREET** - ameriški film

22. 10.: **KOKAIN NE ODPUŠČA** - ameriški film

24. 10.: **MOONWALKER** - ameriški film

KINO LIBOJE

21. 10.: **KOKAIN NE ODPUŠČA** - ameriški film

KINO TITOVO VELENJE

19. in 20. 10.: **PREGON ZA MOŠKO SVINJO** - ameriški film

20. 10.: **BOGOVI SO PADLI NA GLAVO, 2. del** - ameriški film

21. in 22. 10.: **AMERIŠKI NINJA, 2. del** - ameriški film

23. 10.: **LAK ZA LAŠE** - ameriški film

24. in 25. 10.: **ŠTIRI PESTI PROTI RIU** - italijanski film

Nočni program

19. 20. in 22. 10.: **MAČJI SINDROM** - grški film

21. in 23. 10.: **ZVOK SEKSA** - ameriški film

KINO DOM KULTURE

19. 10.: **LAK ZA LAŠE** - ameriški film

Filmsko gledališče

23. 10.: **KOBILICA** - ameriški film

KLINER

NOVO!

Fugirna
masa FULL
v različnih
barvnih
niansah

STOPITE NA
TRDNA TLA

Ljubečna Celje

KINO ŠOŠTANJ

22. 10.: **PREGON ZA MOŠKO SVINJO** - ameriški film

23. 10.: **AMERIŠKI NINJA, 2. del** - ameriški film

Nočni program

21. 10.: **MAČJI SINDROM** - grški film

KINO ŠMARTNO OB PAKI

20. 10.: **PREGON ZA MOŠKO SVINJO** - ameriški film

24. 10.: **LAK ZA LAŠE** - ameriški film

Nočni program

22. 10.: **MAČJI SINDROM**

KINO ŠMARJE

19. 10.: **NEMORALNE ZGODBE** - francoski film

20. 10.: **IZGUBLJENI FANTJE** - ameriški film

21. in 22. 10.: **PRICE NASILJA** - ameriški film

KINO ROGAŠKA SLATINA

19. in 20. 10.: **KROKODIL DUNDEE, 2. del** - ameriški film

21. in 22. 10.: **NINJA BOJEVNIKI** - ameriški film

23. in 24. 10.: **HIŠA OB PROGI** - jugoslovanski film

Filmsko gledališče

24. 10.: **KOBILICA** - ameriški film

Nočni program

20. in 21. 10.: **NAJSTNICA** - ameriški film

KINO RTC UNIOR ZREČE

19. 10.: **SMRTONOSNI LAŠER** - ameriški film

22. 10.: **PREVARA NA LOTU** - ameriški film

Nočni program

21. 10.: **POPER IZ MIAMIJA** - ameriški film

KINO RADEČE

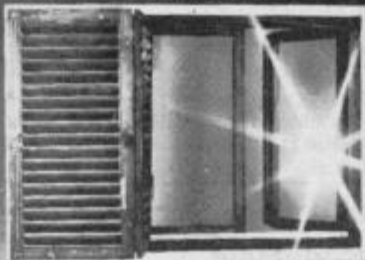
20. 10.: **TOPOGLAVI DE-TEKTIV** - ameriški film

TEDEN DOMAČEGA FILMA
od 7. do 13. novembra 1989

MI DAJEMO ZELENEMU BOGASTVU NOVE OBLIKE IN NOVA ŽIVLJENJA

DAJEMO SVETLOBO OKEN

TO JE JELOVICA

DAJEMO MOČ VRAT

DAJEMO TOPLINO SODOBNIH HIS

JELOVICA

predstavništvo Celje, Božičeva 3,
(poleg hotela Merx), tel. 25-881

O PRENOVLJENI TRGOVINI GOVORIMO ...

O bogati ponudbi novih,
uspešnih pohištvenih programov ...

O sedežnih garniturah
italijanskih proizvajalcev ...

O bogati ponudbi kuhinj ...

Tudi o dekorativnem tekstilu.
In o možnosti izdelave zaves,
prtov, rolojev ...

O prenovljeni trgovini govorimo.
In o vabilu:
Z VESELJEM VAS PRIČAKUJEMO!

Moderni interieri
Levec pri Celju 18

lesnina

PRODAM

motorna vozila

- APN 6, nov, nevozen 10% ceneje, prodam. Zdenka Kokotec, Pašnica 5, Rimske Toplice.
- DYANO 6, letnik 77, reg. do septembra 1990, prodam. Oglasite se pri Stanetu Siterju, skozi Ljubčno, Pristavo v Gradišče. Ogljed možen od 18. do 19. ure.
- MINI MORRIS, letnik 77, dobro ohranjen, registriran, ugodno prodam. Tel. 823-251.
- R-4, letnik 78, neregistriran, vozen, prodam. Anton Voh, Studence 57, Žalec.
- OSEBNI AVTO Zastava 101 GTL 55, letnik 85, z dodatno opremo, prodam. Cena po dogovoru. Tel. 884-048.
- R-4 TL 84/10, registriran na novo, prodam. Tel. 28-440.
- YAMAHO XZ 550 S, letnik 84/85, prodam. Tel. 31-104 ali 26-231.
- OSEBNI AVTO znamke Wartburg, tip 353, prva registracija 1978, registriran do 10. 2. 1990, nujno prodam po ugodni ceni. Marjan Zupan, Kovinarska 20, samski dom, Štore, Lipsa.
- DIANO 1979 prodam. Klicati od 16. do 18. ure na 21-732.
- R-4 GTL, letnik 83, reg. do februarja 1990, prodam. Tel. 831-747, od 14. ure dalje.
- MOSKVIČ, letnik 79, registriran do marca 1990, cena 2 SM, prodam. Telefon 29-700.
- CITROEN GS, letnik 76, registriran do oktobra 1990, prodam. Telefon 28-403.
- JUGO 45, letnik 84, z veliko dodatne opreme, prodam. Telefon 775-062, popoldan.
- LADO 1300 – 8600 DEM in 126 P za 3300 DEM dinarske protivrednosti, prodam. Telefon 27-296.
- OPEL KADET 1200 S, letnik 1974, registriran do 21. 8. 1990, ugodno prodam. Miran Adrinek, Prebold 127 b.
- ZASTAVO 750 LE, letnik 80, prodam. Jožica Guček, Socka 8, Strmec.
- VW, prva registracija 1976, ugodno prodam. Informacije na telefonu 742-462.
- ALFA SPRINT 1.5, letnik 84, prodam. Telefon 31-505.
- LADO SAMARO, letnik 87, dobro ohranjeno, po ugodni ceni prodam. Telefon 34-780, popoldan.
- 126 P 650 GL, prodam. Telefon 36-055, popoldan.
- ATX 50 C, star en mesec, z garancijo, kot nov, prodam ali menjam za videorekorder. Telefon 741-897, popoldan.
- AUDI 50, letnik 75, prodam. Telefon 28-583, po 15. uri.
- RENAULT 4, letnik 78, neregistriran, ugodno prodam. Anton Voh, Studence 57, Žalec.
- AMI, letnik 76, registriran do februarja 1990, prodam. Telefon 721-017, zvečer.

- KADETT 1.3 S, letnik 83, 78.000 km, prodam. Telefon 34-397.
- OPEL KADETT 1.6 D, letnik 85, prva registracija 87, prodam. Inf. telefon 761-568.
- Z 128, letnik 1989, februar, prodam ali zamenjam. Telefon 33-414, od 18. do 20. ure.
- WARTBURG limuzino, star dve leti, reg. do 4. 10. 1990, prodam. Telefon (063) 27-946.
- DYANO prodam, cena 700 SM. Telefon 34-170, po 15. uri.
- RENAULT 4, letnik 78, prodam. Telefon popoldan (063) 742-157.
- ZASTAVO 101 GTL, letnik 85, registrirano do februarja 90, ugodno prodam. Dušan Ribič, Tabor 20.
- IVECO KOMBI BUS 8+1 prodam. Telefon 31-505.
- LADO 1200, letnik 86, prodam. Zalogar, Babno 21, Celje.
- VW 1300, i. 1986, ugodno prodam. Telefon 721-361.
- JUGO 65 Korsal, letnik 88, prodam. Srečko Krulec, Proseniško 5.
- ZASTAVO 750, letnik 79, registriran do julija 1990, prodam. Tel. 35-300.

stroji

- DVOREDNI pletilni stroj Brother na kartice, po ugodni ceni prodam. Franc Bezgovšek, Reka 8, Laško.
- MALO RABLJEN plug Batuje in motorno žago Stileren, prodam. Branko Razdevšek, Žalec, Studence 33.
- OLJNI GORILEC za centralno napeljavno, prodam. Telefon (063) 21-048.
- SIPOV SILOKOMBajn, rabljen, prodam. Roman Čater, Zadobrova 40, Škofja vas.
- ENOFAZEN elektromotor, tip Elektrokovina, prodam. Karl Potočnik, Čreskova 11, Strmec pri Vojniku.
- ROČNO KOSILNICO STIHL FS 220, novo, prodam 15% ceneje. Franc Bezgovšek, Arclin 66, Škofja vas.
- LESNO KOMBINIRKO, domače izdelave, prodam. Maksi Brečko, Goričica 20, Šentjur.
- TRAKTOR TV 732, 230 delovnih ur, ugodno prodam. Ogljed vsak dan popoldan, Franc Bezgovšek, Grobelce 4, Vinski vrh 4 pri Slivnici.
- MASAŽNI VODNI stroj – prenosni – ugodno prodam. Telefon (063) 701-822.
- STAR čevljarski šivalni stroj prodam. Telefon 32-899.
- VIBRACIJSKI STROJ za izdelavo betonskih zidakov prodam. Telefon 701-068.

posest

- GRADBENO montažno barako prodam. Telefon 38-290.
- TAKOJ VSELJIVO enostanovanjsko hišo v Šmarjeti pri Celju prodam. Zorko, Tumova 1.

- PARCELO relacija Celje–Šmartno v Rožni dolini, prodam. Informacije telefon 36-107.
- VINOGRAD v Lipoglavu in parceli za vikend na Padežkem vrhu pod Roglo, prodam. Informacije telefon 763-122, int. 249, dopoldan.
- V ŠENTJURJU oddam prostore za obrt, 250 m², gostinstvo, trgovina. Telefon 741-748.
- V LAŠKEM prodam ali menjam vikend s sadovnjakom. Telefon 741-748.
- HIŠO NA PROSENIŠKEM 32, vseljivo, prodam. Telefon 08272-1641 ali 08274-1777 ali (063) 741-421.
- PARCELO za vikend 800 m² v Dramljah, prodam ali menjam za avto. Prodaj tudi Dyano, letnik 80. Telefon 857-854.
- V ŠMARJU pri Jelšah, prodam zemljo, ca. 150 a, z nasadom sliv in jabolok. Šifra: DOL/BREC-LJEVO.
- NA SONČNI legi prodam več parcel za vikende v Šmartnem ob Paki, voda, elektrika, ter asfalt do parcele. Telefon 855-178, Mesarič.

oprema

- DVE TERMOAKUMULACIJSKI peči prodam. Štefančič, 711-195, do 14. ure.
- OTROŠKO posteljico ter 3001 akvarij, prodam. Informacije na telefon 32-040, po 15. uri.
- TRAJNO ŽARNO peč za centralno, Ferroterm 50.000 ccal, ugodno prodam. Franc Kumer, Pečovnik 59, Celje 26-586.
- DVA KAVČA, omaro, hladilno skrinjo in otroško kolo, prodam. Telefon 29-196, popoldan.
- NERJAVEČE POMIVALNO korito, brez omare, kavč, dva fotelja ter ČB TV, prodam. Informacije dopoldan 31-432, Grobin.
- VOZIČEK ROKY prodam. Telefon do 8. ali po 19. uri, telefon 745-265.
- REGAL višine 71, dolžine 224 cm, nov, še zapakiran in motorno žago STIHL, prodam. Telefon 29-951, popoldan.
- HLADILNIK, dobro ohranjen, ugodno prodam. Telefon 855-301.
- KAVČ in tri fotelje, prodam. Telefon 31-345.
- STAR PRALNI STROJ, 350 SM in samostojen raztegljiv fotelj, 150 SM, prodam. Telefon 26-043.
- KAVČ ugodno prodam. Inf. na telefon 25-571, zvečer.
- ŠTEDILNIK za centralno ogrevanje, primeren za kuho, gretje vode, ima dve pečici 30.000 kal, malo rabljen – kromiran, prodam. Marija Vreš, Rogoška Slatina, Tekačevo 63.
- POCENI prodam štedilnik na trdo gorivo s pečico. Telefon 33-333.
- Pisalno mizo in knjižno omaro, starejšo, masivno, prodam. Telefon 39-870, popoldan.

- NOSILNO torbo za dojenčka prodam. Telefon 39-479.
- ŠTEDILNIK na trdo gorivo, levi, ugodno prodam. Telefon 776-919.
- MARLES kuhinjo, ohranjeno, prodam. Kajzba, Ljubčna 42a, Škofja vas.
- ETAŽNO centralno (EMO central 20) kompletno prodam. Tel. 731-590 (Miran) od 6.30 do 7.30 ure zjutraj.
- KOTNO garnituro (klop, miza, dva stola), ugodno prodam. Tel. 29-431 dopoldne.

gradbeni material

- NOVA NOTRANJA vrata prodam po polovični ceni. Telefon 33-333.
- TERMOAKUMULACIJSKO peč 4 KW in oljni gorilec, nemški, prodam. Telefon 776-393.
- EMO CENTRAL, novo, na premog, ter Küpersbusch peč, prodam. Gregorin, Ulica 29. novembra 28.
- SALONITNE plošče, nizkovaljne, ugodno prodam. Telefon 741-403, Kovač, Šentjur.
- KÜPERBUSCH pomožni štedilnik, novi, prodam. B. Baranovič, Na otoku 1. Ogljed med 15. in 17. uro.

živali

- DVE KRAVI, mladi simentalci, brjli 5 mesecev, dobre molznice (ali zamenjam za jalove) in mlade nemške ovčarje, prodam. Vinko Bračun, Podčetrtak, Golobinjek 20.
- PAPIGE mali Aleksander, tri mlade ter starše, prodam. Telefon 741-955.
- KOZLA, plemenjaka, odlične pasme, star 7 mesecev, prodam. Telefon 831-527, popoldan.
- ČRNO perzijsko muco z rodovnikom prodam. Telefon 34-075.
- PRAŠIČE 30–40 kg prodam. Knez Marija, Babno 19b, Celje.
- PLEMENSKEGA KOZLA srnske pasme, osem mesecev starega, prodam. Franc Ramšak, Spodnja Rečica 129, Laško.
- BREJO KRAVO po izbiri za bika ali telico, prodam ali zamenjam. Telefon (063) 713-569.
- DOBERMAN, rodovniške mladiče, stare 8 tednov, prodam. Telefon 736-000, popoldan.
- PERZIJSKE MUCE z rodovnikom – mladiče prodam. Telefon dopoldan 33-313, popoldan 37-715.

akustični aparati – glasbila

- VIDEOREKORDER SHARP, skoraj nov in Comodore 64, prodam. Telefon 28-482.
- TV COLOR Gorenje prodam. Telefon 25-906.
- BARVNI TV Körting, dobro ohranjeno, prodam. Telefon 25-809.
- BARVNI TV Gorenje, ekran 56, prodam. Telefon 38-044 popoldan, 32-472 dopoldan.
- TV ORBITER-barvni s teletextom, prodam. Telefon 770-171, popoldan.

ostalo

- TELEVIZOR Gorenje, ekran 67, Orbiter, star 15 mesecev, zamrzovalno omaro 2601 Bauknecht, kombiniran hladilnik 140+120 (omara) Bauknecht, hladilnik Himmo 120I, stolp Sharp, dvojni kasetofon, tangencialni gramofon, štedilnik s pečico Gorenje, nerjaveča, prodam. Telefon (063) 776-206.
- SEMENSKI in krmini krompir Igor prodajamo. Pristan, Poljče 2.
- 310I zamrzovalnik in novi ženski baloner št. 44, ugodno prodam. Inf. 26-136, dopoldan, ANA PRGIČ.
- OKNA z roletami, 100 x 120, črne cevi 5/4 col, bitumen, ibitol, izotekt, keramični umivalnik, vse novo, ter bojler 80l in električni

nama

Pričakujemo vas s pestro izbiro metrskega blaga in zimskih oblačil za vso družino.

Modnih, elegantnih in toplih zimskih plaščev in ženskih kostimov letos res ne manjka.

obvestilo!

V Prodajnem centru Levec se je zaradi preurejanja prve etaže oddelek **TEKSTILA** preusmeril v ponudbo metrskega blaga in cenejših oblačil.

- štedilnik, delno v okvari, moped avtomatik 3MS, zelo ugodno prodam. Telefon 36-119.
- GARAŽO na Pohorski prodam. Telefon 31-095, zvečer.

- TRAKTORSKE gume za Ferguson na all Same, zadnje, prodam 15% ceneje. Ivan Žlavs, Brdce 17, Dobrna.

- OTROŠKO posteljico, otr. voziček, hojco, smuči 165 cm, smučarske čevlje, šivalni stroj, prodam. Tel. 28-445.

- MZ ETZ 250, letnik 87 in motorno žago Tomos, z garancijo, prodam. Roman Sanda, Rečica 41, tel. 731-123, int. 387.

- ŠTEDILNIK plin-elektrika in motor Puch 175 SV, prodam. Tel. 748-042.

- 2m³ smrekovih plohov 5 cm in glasbeni stolp Toshiba, prodam. Tel. 748-184.

- KRZNEN plašč MUR-MUL, št. 38–40, ugodno prodam. Tel. 28-813.

- JAKNO ovca svetlo-rjave barve, št. 42 in semiš kostim (jakna, krilo), mode barve, št. 40, prodam. Tel. 711-096, proti večeru.

- ZIMSKI Murin Plašč št. 40, bel, cena 5.000.000, novo polarno lisico, cena 8.000.000, prodam. Tel. 26-655, po 12. uri.

- POMIVALNI stroj Candy, eno leto star, malo rabljen in barvni TV RIZ, grand color, ugodno prodam. Inf. na tel. 776-464, od 19. ure dalje.

- SATELITSKO anteno montiram in prodam. Inf. na tel. 21-864.

- HARMONIKO 80 basno Melodija in dvoredni pletilni stroj znamke Pysab, ugodno prodam. Tel. 34-721, popoldan.

- UGODNO prodam avtomobilsko prikolico na torzijsko vzmet in 100l domačega mošta. Informacije 779-279, od 19. do 20. ure.

- 35a KORUZE za silažo prodam. Telefon 33-044, popoldan.

KUPIM

- ZDOMEK kupi posestvo v okolici Laškega. Šifra: LAŠKO.

- KUPIM ali vzamem v najem garažo v Žalcu. Telefon 713-348.

- TERMOAKUMULACIJSKO peč 2 do 2,5 KW kupim. Tel. 31-301.

STANOVANJA

- MLAD par išče stanovanje v Celju ali okolici. Šifra: PREDPLAČILO.

- DVOSOBNO stanovanje v Celju ali Žalcu vzamem v najem. Telefon 714-343.

- STANOVANJE v Celju ali Žalcu vzamem v najem. Šifra: STANOVANJE.

- FANT in dekle iščeta sobo z možnostjo kuhanja in pranja. Šimon Keglovič, Stanetova 29, Celje.

- ODDAM sobo za nekajurno pomoč v gospodinjstvu. Možnost kuhanja in pranja. Informacije: Jenkova 12.

Izdelujemo cisterne za olje

Poljubne velikosti in oblike. Atest in garancija. Telefon (063) 776-361, dopoldne.

STARO HIŠO ali uspešno kmetijsko z dobrim hlevom najamej z možnostjo odkupa po ene letu. Z. Sodja, Prešernova 1, T. Velenje 63320.

TAKOJ vzamem v najem garsonjaro ali večje stanovanje v Celju. Možno tudi predplačilo. Informacije (061) 556-937, v dopoldanskem času.

STANOVANJE, 2,5 sobno ali v vzajem v najem za več z možnostjo kasnejšega odkupa. Predplačilo, telefon 21-53 od 7. do 15. ure (Simona).

ENOINPOLSOBNO stanovanje (etažno centralno ogrevanje) v centru mesta menjam za večje. Telefon 28-972.

MAMICA z dvema sinovoma išče manjše stanovanje v najem. Šifra: POMOČ V STISKI.

VEČJE stanovanje v Novi vasi v Celju, s centralno v 4. nadstropju, menjam za dvoje manjših stanovanj. Šifra: Garsonje.

ZAPOSLITEV

SPREJMEM kakršnokoli delo doma. Imam prostore in neto gotovine. Šifra: PARTNERSTVO.

IŠČEM DELO na domu – sestavljanje, montaža. Šifra: VOJNIK.

IŠČEMO žensko za delo v gostinstvu v ZR Nemčiji, brez obveznosti. Starost od 40 do 50 let. Ponudba pod SOLINGEN.

UPOKOJENEC, vzdrževalec, do takoj honorarno zaposlitev v Celju. Telefon (061) 556-937 v dopoldanskem času.

MLAJŠA UPOKOJENKA išče 800 urno zaposlitev. Šifra: POMOČ.

RAZNO

POPRAVILO in montaža vseh vrst sobnega pohištva (kuhinja, dnevnih sob, spalnic itd.), stavbenih pohištva (oken in vrat). Polaganje stropnih in stenskih oblog. Mizarstvo Jože Frece, Badovčeva 4, 63270 Laško, telefon (063) 731-021.

ZA vsa fasadna dela vam moremo pomagati in dajemo v najem fasadno orodje. Telefon (063) 36-853.

GARAŽO v Vrnčevi ulici oddam. Informacije telefon 26-463, med 18. in 19. uro.

ROLETE in žaluzije v več barvah izdelujemo in montiramo. Telefon 24-296.

JAKOB KRANJC, čevljarstvo v danškova 27, naproša cenjenega stranke, da dvignejo svojo obutev do konca meseca oktobra. Zaradi adaptacije lokala prenehamo s delom.

MERX

SAVINJSKI MAGAZIN ŽALEC

ZIMA JE PRED VRATI –
IN TREBA SE BO TOPLEJE
OBLEČI!

Savinjski magazin Žalec je mislil na vas.

Obiščite tekstilne oddelke:

v Blagovnici Savinjka, Blagovnici Šempeter, Blagovnici Polzela in Blagovnici Prebold.

Od 23. do 29. oktobra 1989 komisijska prodaja krzna

Posredovanje prodaje stanovanjskih hiš, stanovanj, kmetij in parcel.

POSREDNIŠTVO ANA JANČAR
Telefon 21-697

NOVO! Če ste doma v bloku in želite varno spravljeno in za prihodnjo sezono pripravljeno kolo, pokličite 25-572, Mehanika Zupanič.

PROSTORE primerne za mirno obrt (šivilja), v centru Laškega, oddam v najem. Telefon (063) 731-257, zvečer.

ROJSTVA

Celje
Pretekli teden se je v celjski bolnišnici rodilo 19 dečkov in 25 deklic.

POROKE

Celje
Poročilo se je sedem parov od teh: Gabrijel KOTNIK in Špela REZABEK, oba iz Celja, Danijel KRALJIC iz Vizor in Irena PREMRL iz Socke ter Srečko GODICELJ iz Sentjanja nad Storami in Nuška ZALOKAR iz Celja.

ZLATA POROKA - Celje
Sklenila sta jo dva para in sicer: Franc in Marija MASTNAK iz Smiklavža pri Skofji gasi in Justina in Leopold AHNIK iz Celja.

Sentjur pri Celju
Poročila sta se dva para.

Titovo Velenje
Zakonsko zvezo so sklenili: Feliks VERTACNIK iz Topolice in Metka OSTERC iz Sotanja; Rolando POTEČIN in Mira STERMEČKI oba iz Celja; Ivan VUČINA in Verica RZEK oba iz Titovega Velenja ter Igor CESTNIK in Zorka RAS oba iz Arnača.

Zalec
Poročila sta se Aleš LEŠNIK in Ložnice pri Zalcu in Pavla STIPTAR iz Brezovice pri Dobu.

SMRTI

Celje
Umrli so: Maksimiljan STOPAR, 42 let iz Rimskih Toplic, Marija ISKRAČ, 60 let iz Soca, Jože FILEJ, 78 let iz Zaga-

IŠČEM izvajalca za gradnjo stanovanjske hiše. Dokumentacija urejena. Pričetek del takoj. Plačilo v DEM v dinarski protivrednosti. Ponudbe pošljite pod šifro: ZDOMEČ.

V OKOLICI CELJA oddam večji poslovni prostor za mirno obrt ali zamenjam za gostinski lokal v Sloveniji. Telefon (063) 27-008.

GARAŽO v Maigajevi ulici oddam. Telefon 27-240, od 7.30 do 8.30 in po 19. uri.

MENJAM TRAKTOR TV 523 za Štore 404. Franc Škorjanc, Nezbiše 21, Pristava.

VARSTVO iščem za starejšo osebo v dopoldanskem času - center Celje. Informacije (063) 24-638, po 15. uri.

HITRO, KVALITETNO, poceni vam očistimo itison, tapisom, preprogo. Telefon 24-382.

ROLETE, žaluzije - izdelujemo in montiramo. Telefon 27-225, popoldan.

ja, Berta TINČE, 75 let iz Križevca, Marija BREČKO, 92 let iz Celja, Ana HERCOG, 86 let iz Laziš, Ferdo GOSNIK, 78 let iz Draževasi, Jakob VELEŠEK, 74 let iz Celja, Vjekoslav KUCIŠ, 70 let iz Vrbišnice, Milan ĐAKOVIČ, 42 let iz Celja, Jožica KORITNIK, 62 let iz Laškega, Ljudmila POLAK, 70 let iz Židanega mosta in Franciška ČUDEN, 72 let iz Celja.

Sentjur pri Celju
Umrli so: Ljudmila MOHAR, 61 let iz Luterij, Janko MASTNAK, 20 let iz Sedine, Rudolf KOLAR, 72 let iz Košnice, Jožef BRILEJ, 65 let iz Planinske vasi, Marija VREČKO, 80 let iz Sentjurja in Janez ŠINKOVEC, 77 let iz Ceroveca.

Šmarje pri Jelšah
Umrli so: Zvonko PODHRAŠKI, 27 let iz Rogaške Slatine, Agnes CVERLIN, 75 let iz Tekačevega in Franc STERNIŠA, 30 let iz Gabrova pri Kostrivnici.

Titovo Velenje
Umrli so: Jožefa OŠTIR, 94 let iz Šaleka, Stanislav KOŽUH, 52 let iz Boharine, Alenka ČULK, 16 let iz Titovega Velenja, Anton BELAJ, 84 let iz Titovega Velenja, Stanislav ŠANCEL, 66 let iz Mežice, Francišek CERKOVNIK, 51 let iz Škal, Angela PRAPROTNIK, 43 let iz Titovega Velenja, Jožef LABOHAR, 52 let iz Laškega, Janez POKORNI, 76 let iz Smartnega ob Paki, Borut MAVEC, 49 let iz Titovega Velenja, Sanda PORTIČ, 86 let iz Skornega, Franc GRUBER, 82 let iz Titovega Velenja, Marija DREV, 70 let iz Šaleka in Ludvik LAMPRET, 65 let iz Žalca.

Zalec
Umrli so: Justina ŽNIDAR, 88 let iz Podvrha in Valentina HELD, 59 let iz Celja.

CENA MALIH OGLASOV

- do 10 besed 250.000 din
- vsaka nadaljnja beseda 30.000 din

Hkrati obveščamo bralce Novega tednika, da bo mali oglas objavljen v tekoči številki v primeru, da ga naročite najkasneje do ponedeljka do 17. ure, objavo oglasa pa je mogoče naročiti tudi vsak dan po telefonu 29-431.

Naslovov oglaševalcev, ki so objavljeni pod šifro, v uredništvu nimamo. Vsi zainteresirani morajo oddati pismene ponudbe, skladno z vsebino oglasa in navedbo šifre v oglasni oddelek.

Naročniki Novega tednika imajo pravico do enega brezplačnega oglasa, do deset besed, na leto.

ZAHVALA

Trenutek zle sreče in zgodilo se je. Prelom vratu. Poškodba in življenje je zanihalo... Tu se prične moja sreča. Sreča v podobi

zdravnika dr. Božidarja Buhanca,

ki je uspel obrniti tehtnico na stran življenja.

Zdravniku in njegovim sodelavcem se zahvaljujem za uspešno opravljeno operacijo in za zdravljenje.

MATIJA KOŠAK

Izletnik Celje

»IZLETNIK« Celje, prometno, gostinsko in turistično podjetje

Komisiji za delovna razmerja

TOZD Gostinstvo Celeia in Potniški promet

oglašata prosta dela in naloge

vodenje Celjske koče

pogoji: V. stopnja strokovne zahtevnosti ustrežne smeri in 2 leti delovnih izkušenj

voznikov avtobusov

2 x s stalnim bivališčem na območju Mozirja
1 x na območju Vranskega
pogoji: IV. stopnja strokovne zahtevnosti ustrežne smeri, 2 leti delovnih izkušenj na motornih vozilih, katerih največja dovoljena teža presega 3.500 kg in izpiz »D« kategorije

sprevodnika avtobusa

s stalnim bivališčem na območju Mozirja
pogoji: II. stopnja strokovne zahtevnosti, 6 mesecev delovnih izkušenj, odslužen vojaški rok

izbrani kandidati bodo sprejeti v delovno razmerje za nedoločen čas. Poskusno delo traja 2 meseca.

Vloge sprejema splošno-kadrovski sektor OZD »IZLETNIK« Celje, Aškerčeva ul. 20, v roku 8 dni po objavi oglasa.

Veterinarska dežurstva

VETERINARSKA POSTAJA CELJE: Na veterinarski postaji Celje je delovni čas veterinarjev od 6.30 do 14.30 ure, redna dopoldanska ambulanta za male živali je od 8. do 10. ure, dežurstvo pa v popoldanskem in nočnem času. Telefon: 34-233.

VETERINARSKA POSTAJA ŽALEC: Veterinarji na veterinarski postaji v Žalcu imajo redni delovni čas od 6. do 14. ure, od 14. do 6. ure zjutraj naslednjega dne pa je organizirana dežurna služba. Dežurstvo je tudi ob koncu tedna in ob praznikih. Telefon: 714-144.

VETERINARSKA POSTAJA ŠENTJUR: V Sentjurju na veterinarski postaji je redni delovni čas veterinarjev od 7. do 15. ure, od 15. do 7. ure zjutraj naslednjega dne pa je organizirano dežurstvo. Danes bo še dežural dipl. vet. Marjan Drešček Ul. M. Židanška 20, telefon: 741-660, od jutri do nedelje, 22. oktobra bo dežural mag. Franc Kovač, Ul. T. Seliškarska 10, telefon: 741-243, od 23. oktobra dalje pa dipl. vet. Gregor Bezenšek, Ul. D. Kvedra 6a, telefon: 741-264.

VETERINARSKA POSTAJA MOZIRJE: Veterinarji na veterinarski postaji v Mozirju imajo redni delovni čas od 7. do 14. ure vsak dan razen ob nedeljah, redna dopoldanska ambulanta za male živali pa je od 7. do 9. ure. Do nedelje, 22. oktobra bo dežural dipl. vet. Drago Zagožen, Ljubno, telefon: 840-179, od ponedeljka, 23. oktobra dalje pa bo dežurala dipl. vet. Bojana Sturm, Ljubija, telefon: 831-017 ali 857-722.

VETERINARSKA POSTAJA SLOVENSKE KONJICE: Na veterinarski postaji v Slovenskih Konjicah je redni delovni čas veterinarjev od 7. do 12. ure, od 15. do 7. ure zjutraj naslednjega dne. Telefon na veterinarski postaji: 751-166.

VETERINARSKA POSTAJA LAŠKO: V občini Laško je veterinarska služba v rednem delovnem času od 7. do 15. ure na veterinarskih postajah v Laškem in v Radečah. Dežurstvo za celo občino od 15. do 7. ure zjutraj naslednjega dne pa je na veterinarski postaji Laško, telefon: 731-485. V primeru odsotnosti veterinarja v času dežurstva lahko pustite sporočilo pri vratarju Pivovarne, telefon: 731-121.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, babice in prababice

MARIJE KOROŠEC

iz Žalca

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, ter spremstvo na njeni zadnji poti. Enako se zahvaljujemo godbi in pevcem iz Liboj, godbi iz Laškega, govorniku za poslovilne besede in župniku za opravljen obred.

Zalujoči vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, dedka in tasta

IVANA LIPOVŠKA

krojaškega mojstra v pokoju iz Laškega

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in bivšim sodelavcem za izkazano pomoč in pozornost, ko so ga v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku.

Hvala govorniku za poslovilni govor, pevcem zbora KS, KO ZKS, društvu upokojencev Laško, Obrtnemu združenju Laško, kolektivoma Toper Celje in TIM Laško.

Zalujoči:

Žena Rozalija, sin Zdenko, hčerki Biserka in Irena z družino, vnuk Črtomir ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame in žene

SLAVICE KOVAČ

se zahvaljujemo vsemu zdravstvenemu osebju, ki so ji nudili pomoč v težkih trenutkih bolezni in vsem, ki ste jo pospremili k zadnjemu počitku in nam stali ob strani v najtežjih trenutkih.

Zalujoči:

mož in otroci z družinami

Dežurstva zdravstvenih domov

Zdravstvena služba je v vseh zdravstvenih domovih na našem območju organizirana v dopoldanskih in popoldanskih ordinacijah, v zdravstvenem domu v Titovem Velenju pa je zdravnik dopoldne dežuren v sprejemni pisarni. V zdravstvenih domovih v Celju, Sentjurju, Zalcu, Šmarju in Rogški Slatini ter izmenoma tudi v zdravstvenih postajah Kozje, Bistrica ob Sotli in Podčetrtek je dežurna zdravstvena služba med 19. in 7. uro zjutraj naslednjega dne, v Slovenskih Konjicah, Titovem Velenju in Laškem pa zdravniki dežurajo med 20. in 7. uro zjutraj naslednjega dne.

Telefoni: Celje: 26-113, Sentjur: 741-511, Slovenske Konjice: 751-522, Šmarje: 821-021, Rogška Slatina: 811-621, Zalec: 711-138, Rogatec: 826-016, Kozje: 770-010, Podčetrtek: 882-018, Bistrica ob Sotli: 784-110, Titovo Velenje: 856-711 in Laško: 731-233.

NOVI TEDNIK

Uredništvo: Celje, Trg V. kongresa 3 a, tel. 29-431. V. d. glavnega urednika in direktorja TOZD Jože Cerovšek. Odgovorni urednik Novega tednika Branko Stamejčič. Odgovorni urednik Radia Celje Mitja Umnik. Redakcija: Marjela Agrež, Irena Jelen Baša, Tatjana Cvirn, Brane Jeranko, Ivana Stamejčič, Nada Kumer, Edi Masnec, Brane Piano, Rado Pantelič, Mateja Podjed, Milena Brečko Poklič, Franček Pungertič (pomočnik odg. ur. RC), Zdenka Stepar, Srečko Šrot (pomočnik odg. ur. NT), Janez Vedenik, Tone Vrabl, Vojko Zupanc. Tehnični urednik Franjo Bogadi.

Izhaja vsak četrtek. Tisk: ČGP Delo, Ljubljana. Cena posameznega izvoda je 15.000 dinarjev. Individualna letna naročnina je 600.000 dinarjev, trimesečna naročnina pa 150.000 din. Za tujino je letna naročnina 1.500.000 din, za delovne organizacije pa 720.000 din. Št. žiro računa 50700-603-31198 - ČGP Delo, TOZD Novi tednik Celje. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

HRANILNO KREDITNA SLUŽBA KMETIJSTVA IN GOZDARSTVA ŽALEC

Hranilno kreditna služba kmetijstva in gozdarstva Zalec vam ponuja

najugodnejše pogoje za dinarsko varčevanje:

- 100% revalorizacija hranilnih vlog na vpogled;
- mesečni pripis obresti. Obresti vam pripišemo h glavnici vsakega prvega v mesecu, dvignete pa jih lahko od 18. v mesecu dalje. Do tega dne vam obračunamo obresti od glavnice, povečane za znesek obresti od preteklega meseca;
- možnost dviga in pologa hranilne vloge pri poslovnih enotah Ljubljanske banke;
- jamstvo republike za izplačilo hranilne vloge.

Obiščite nas v Žalcu (nasproti železniške postaje) in v Nami Levec, kjer smo odprli novo blagajniško mesto.

NE RAZMIŠLJAJTE PREDOLGO! POSTANITE NAS VARČVALEC IN OHRANITE REALNO VREDNOST SVOJIH PRIHRANKOV.

Bodice

Včasih so politiki ob aferah pristavljali lonček – danes pa že cisterno.

Pripravlja se nov paket ukrepov. »Poštnino« bo spet plačal delavski razred.

Dandanes si že v zadregi, s katerim krdelom volkov bi tulil.

Kongresi na vrhu še niso nikogar odlepili od gospodarskega dna.

Pri nas je več posilstev po ideološki kot po seksualni plati.

Posledice poplav se ne da rešiti s poplavo papirjev.

Občudujemo tuje »modele« antiinflacijskih programov, nam pa manjka »model« zdrave pameti.

MARJAN BRADAČ

»Runkl« večji od lubenice

Obiskala nas je Ela Šuhel iz Laške vasi nad Štorami, ter s seboj prinesla dve velikanski krmilni pesi – »runkla« po domače. Njena stara mati, ki je stara 78 let, je dejala, da v svojem življenju še ni videla tako velikih. Ela drži v rokah 9 kg težkega, zraven pa je še eden, ki je sicer na pogled večji, toda tehta le 5 kg.

Pošteno se je Ela namučila, preden jih je prinesla v redakcijo, toda dejala si je, naj ljudje vidijo, kje rastejo veliki »runkli«.

EDO EINSPIELER

LISTAMO PORUMENELE STRANI

Zbiranje
Miloš Likon

Jutro, 17. oktober 1940

Mestno gledališče v Celju je otvorilo novo sezono v torek zvečer z gostovanjem ljubljanske opere, ki je uprizorila Janačkovo opero »Jenufo«. Ta v verističnem stilu komponirana, glasbeno originalna, narurna in izredno učinkovita opera iz moravskega kmetijskega življenja je doživela popolnoma odličnim vodstvom dirigenta g. Stritofa in v tehni in temeljiti režiji g. Cirila Debeveca tudi v Celju popoln uspeh. Orkester je rešil svojo težko nalogo mojstrsko, žal pa je bil ponekod premočen in je zastrl pevce. Velike pevske in igralske kreacije so podali gdč. Heybalova (Jenufa) in Karlovčeva (Buryjevka) ter g. Gostič (Laca). Močno sta se uveljavila tudi g. Janko (mlinar) in gdč. Španova (stara Buryjevka). Gospod Marčec pa kot Steva glasovno ni zadovoljil. Ostale vloge so bile dobro zasedene. Režiser gospod Debevec je poskrbel za živahno razgibanost zbora, čigar vodja gospod Simoniti je pevsko plat dobro izdelal. Ljubljanski gostje so nudili globok užitek, za katerega se jim je občinstvo, ki je napolnilo gledališče do zadnjega kotička, zahvaljevalo z navdušenimi aplavzi. Teža večera gotovo ne bo pozabil noben udeleženec.

Razstava malih živali

Minuli petek so na 1. osnovni šoli v Celju organizirali že drugo razstavo malih živali. Želja pedagogov in ravnatelja na tej šoli je, da bi razstava postala tradicionalna, kajti spoznali so, da so otroci, ki imajo doma neko žival, veliko manj agresivni in tudi v šoli z njimi nimajo problemov, kajti z razstavo dobijo možnost uveljavitve.

Razstava je bila v sklopu športnega dne in od 757 otrok kolikor jih je na šoli, jih je 70 prineslo pokazat kakšno živalco. Številke povedo dovolj. Prevladovala so muce, videti pa je bilo tudi papige, kanarčke, pse, ribice, morske prašičke, želve in še in še.

E.E

JURE KRAŠOVEC

COPRNIŠTVO na Celjskem

V pisnih podatkih, ki so mi bili na voljo za opisovanje čarovniške preganjave na celjskem, ni bilo nikjer najti podrobnosti, kako je vse to potekalo. Tudi najbolj obsežno opisan primer mladeniča Janžeta Škorje in krojaškega pomočnika Sebastijana Filiča iz Laškega, je povzeto po zelo skopem navajanju najpoglavitejših točk dogajanja. Kaže pa, da so drugje po svetu vendarle ostali podrobnejši opisi posameznih ali celotnih postopkov, kakršne so doživljale in v večini primerov obtožene žrtve niso preživele. Tako bomo izvedeli, kako je vse to potekalo – seveda le v glavnih potezih.

Le kdo bi, razen kakšnega norca, ki pa jih je tudi tisti čas zakon varoval (Narrenrecht), šel in tik pred hudournu nevihto na sredi trga ali vasi in ob kakšnem loncu blebetal svoj »lari-fari«, da bi ga potem, ko bi se usula toča, zgrabili in ga tako »in flagranti« privedli pred sodnika.

Največkrat je osumljena oseba bila kamenček v plazu. Nekateri, že prej osumljeni in sojeni, so kar drdrali imena drugih, ki da so bili tudi zraven, ko jih je sodni hlapec malo privil. O drugih, kot je to tudi danes navada, se je šušljalo, govorilo, namigovalo. Špicljev pa je bilo nekoč dovolj, kot jih je tudi danes. Nasledek tega je, da je bilo mnenje o osumljeni osebi že »izoblikovano«. Neposrednih tožnikov, ki bi pred sodiščem izrekli tožbo, je bilo v »čarovniških« primerih malo. Večina je bila ovadena in oblast si tudi ta-

Obtožba, aretacija in dokazovanje nedolžnosti

krat ovaduha bolj ščitile kot resnico in pravico. Sicer pa so bili takratni krvni sodniki sami dovolj vneti preganjalci, da so dali zapirati že na osnovi govoric in niso niti čakali na denuncianta.

Odvzem svobode – aretacija torej – je sledila največkrat kar po volji sodnika. Za kakšno šibko staro je bil sodni berič dovolj, da jo je s trdim prijemom privedel v graščino. Navadno so osumljeno osebo privedli zvezano, ali pripeljali v zato izdelani kletki na dveh kolesih. Posebna iznajdba so bile burkljam podobne vile, s katerimi so prijeto osumljenko pehali skozi naselje v ječo.

Obtoženi osebi so morali takoj po aretaciji predložiti obtožbo, da bi mogla dokazati svojo nedolžnost. Pred tem osumljenec ni smel biti podvržen zasliševanju in mučenju. Odločilen dokaz nedolžnosti je bil s pričami podprt alibi – torej, da v času »čarovniškega zločina« osumljeni ni bil na kraju očitane pregrehe. Ni veljala takšna priča, ki je bila tudi pod sumom. Skratka morala

je biti verodostojna, torej ugledna in brž ko ne imovita osebnost, in kar je še najboljše, iz povzdignjenega sloja. Da tudi to ni vselej delovalo, dokazujejo sojenja duhovnikom, menihom, nunam, celo uglednim meščanom in sem in tja tudi plemičem. Osumljenec, ki je mogel dokazati svojo nedolžnost, je bil po soočenjih in preverjanju resničnosti navedb izpuščen. Toda tudi takrat ni bilo vsega konec. Kdor je enkrat prišel na seznam, kdor je imel »dosjè«, ni bil več varen. Sodniki so imeli prijazno navado, da so osumljenim v preiskovalnem postopku pomagali spomniti se na tovaršijo, ki je bila na čarovniških shodih, v družbi ježe na Klek. Največkrat je zasliševani na natezalnici bil pripravljen potrditi vsako vprašanje, samo da bi se rešil muk. Spomnimo se, kako je dr. Apostolis v Laškem na procesih in preiskavah vedno znova preverjal, če pri novem primeru le ne bi zgrabil katero prejšnjih osumljenk, ki so se mu izmuznile zaradi pomanjkanja dokazov. Na svetu nič novega. Ali niso so-

dobne policijske metode, pa tudi sodstvo v družbah, kjer je ideologija nad pravom, zveste načelu: bolje v gruč nedolžnih odstraniti krivega kot ga med nedolžnimi izpušiti.

Če zaradi čarovništva osumljeni ni v dokaznem roku spodbil obtožbe, je bil skoraj zanesljivo izgubljen. Preiskovalni postopek je bil

takšen, da so samo izredno trdne nature čvrste volje vzdržale torturo in niso podtaknjenih obtožb začele pri navati – se pravi; res lagati in to sebi v pogubo.

Prihodnjic
PAPEŽ BI PRIZNAL
DA JE COPRNIK

Kuga čarovniške preganjave se je po odkritju Amerike selila tudi na to celino. Leta 1692 je v Denveru, v sedanji Združenih državah, potekal obsežen čarovniški proces. Niso nedorasla dekleta v histeriji obtožile na desetine ljude. Salemske čaravnice so bile motiv mnogim piscem, celo filmarjem, in Salem je danes prav zaradi tega turistično kraj. Jedkanica nekega umetnika kaže aretacijo Salem Good, prve žrtve versko blaznih salemskih deklic.

Objavo feljtona je omogočila

JELOVICA

lesna industrija Škofja Loka

prodajno mesto: CELJE, Božičeva 3, tel. (063) 25-881

